

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน
CENTER FOR GAMBLING STUDIES

โครงสร้างและผู้กระทำการ ของการพนันมวยไทยในสังคมไทย

ธนิต โตอติเทพย์

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
2566

รายงานฉบับสมบูรณ์
โครงสร้างและผู้กระทำการของการพนันมวยไทยในสังคมไทย

ธนิต โตอติเทพย์

สนับสนุนโดย ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาเรื่อง “โครงสร้างและผู้กระทำการของการพนันมวยไทยในสังคมไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างและผู้กระทำการในฐานะผู้ปฏิบัติการการเล่นพนันมวยไทย และเสนอแนวทางการสร้างมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากการเล่นพนันมวยไทย ด้วยการเก็บข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาจะนำเสนอเป็นภาพรวมตามประเด็นดังนี้

การก่อรูปเชิงโครงสร้างของการเล่นพนันมวยถูกอธิบายผ่านเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์การสร้างชาติมาโดยตลอด ได้แก่ การต่อสู้ด้วยมือเปล่าเพื่อป้องกันตัวในศึกสงคราม หรือการเตรียมผู้คนเพื่อเอาไว้ใช้ในการทำสงครามขนาดใหญ่ ตลอดจนพระมหากษัตริย์ปลอมตัวมาแข่งขันชกมวยไทย การแข่งขันมวยไทยเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2463 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้ซื้ออาวุธปืนให้กับกองเสือป่า ต่อสนามมวยได้มีการเติบโตและปรับปรุงให้มีความสามารถที่จะรองรับคนดูได้จำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะเวทีมวยลุมพินีที่บริหารงานโดยกองทัพบกและเวทีมวยราชดำเนินที่บริหารงานโดยเอกชน การแข่งขันมวยไทยขยายตัวขึ้นมาพร้อม ๆ กับการขยายตัวของระบบการสื่อสารมวลชนเริ่มมีการถ่ายทอดจากเวทีหลักในกรุงเทพมหานครกระจายไปสู่ทุกภูมิภาคจนกลายเป็นที่นิยมกับผู้คนทุกเพศทุกวัย จนกลายเป็นแรงดึงดูดที่ทำให้ผู้สนใจเข้าร่วมการฝึกฝนเพื่อเป็นนักมวยไทยอาชีพ

โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมวยไทยกับการพนันมีความแนบแน่นจนแทบจะเป็นเนื้อเดียวกัน เนื่องจากหัวหน้าค่ายจะต้องมีเงินลงทุนจัดตั้งค่ายและการดูแลนักมวยในสังกัดของตัวเองค่อนข้างสูง และรายได้มาจากส่วนแบ่งค่าตัวของนักมวยที่มีรายการขึ้นชก ทั้งหัวหน้าค่ายและนักมวยก็คาดหวังอยู่กับรายได้จากเม็ดเงินการพนันอีกทางหนึ่ง เช่น เงินอัดฉีดให้กับนักมวยจากเซียนพนัน เงินเดิมพันของเซียนพนันโดยหัวหน้าค่ายเข้าไปเกี่ยวข้อง ภายใต้ความสัมพันธ์เหล่านี้จึงทำให้การพนันเข้ามาสอดแทรกอยู่ในเกมส์กีฬาอยู่แทบทุกกระบวนการ

โครงสร้างส่วนบนของมวยไทยจะมีลักษณะของการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างนายสนาม ผู้จัดการรายการและหัวหน้าคณะ โดยนายสนามก็คาดหวังกับการจัดการแข่งขันของโปรโมเตอร์ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับสนามมวย และโปรโมเตอร์จะต้องมีเครือข่ายค่ายมวยในสังกัดของตนเองในปริมาณที่มากเพียงพอต่อการจัดการแข่งขันชกมวยไทยตามรายการที่ตนเองได้ไควด้าจัดสรรมาจากนายสนามมวย และค่ายมวยก็ต้องพึ่งพาผู้จัดการรายการเพื่อให้ นักมวยในสังกัดของตนเองมีเวทีขึ้นชกได้อย่างต่อเนื่องจนสามารถสร้างรายได้เข้ามาสู่การจัดการภายในค่ายได้อย่างไม่ขัดสน ขณะที่โครงสร้างส่วนล่างคือนักมวยไทยที่อยู่ภายใต้สังกัดของค่ายมวยหรือเจ้าของค่ายมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ กล่าวคือหัวหน้าค่ายจะมีอำนาจแบบเบ็ดเสร็จในการควบคุมนักมวยให้อยู่ในระเบียบวินัยของ

การฝึกซ้อม การย้ายค่าย และการใช้ชีวิตประจำวัน บางรายอาจรวมไปถึงการมีบทลงโทษอย่างรุนแรงถึงขั้นทำร้ายร่างกายกัน

ผู้กระทำการที่อยู่ในโครงสร้างของการเล่นพนัน ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพเซียนพนันมวย ซึ่งมีบทบาทและคร่ำหวอดอยู่ในแวดวงมวยไทย เซียนพนันมวยจะต้องมีความเพียรพยายามและความอดทนไม่แตกต่างจากการประกอบอาชีพอื่น ๆ ต้องไขว่คว้าหาข้อมูลของนักมวยที่มีรายการขึ้นชกในแต่ละวันเพื่อมาออกเป็นราคาอัตราต่อรองสำหรับการวางเดิมพันกับเซียนมวยรายอื่น เซียนพนันมวยจำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม คือ เซียนมวยหน้าใหม่ เซียนมวยขนาดกลาง เซียนมวยใหญ่และเซียนมวยซื้อ-ขาย โดยแต่ละกลุ่มอาจมีพฤติกรรมการทั้งคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน วงการของเซียนพนันมวยสามารถดำรงอยู่ได้จาก “ความไว้วางใจ” ที่ยึดถือขึ้นเป็นสัจจะของเซียนมวยประกอบสร้างขึ้นมาจาก “เวลา” และ “ความเชื่อมั่นทางการเงิน”

ผู้ชมการแข่งขันมวยไทยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเครือญาตินักมวยปฏิบัติของการเข้ามาชมจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับนักมวยซึ่งอาจเป็นบุตรหลาน คนในครอบครัวหรือคนบ้านเดียวกัน กลุ่มผู้ชมเพื่อความบันเทิง ผู้ชมกลุ่มนี้จะมีฐานขนาดใหญ่ที่สุดและสามารถขยายกลุ่มคนดูมวยไทยได้ในระดับนานาชาติ คนดูกลุ่มเพื่อการพักผ่อนและความบันเทิงจะมีความชื่นชอบในศิลปะการต่อสู้ที่หลากหลายตลอดจนการให้ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม และมีความยินดีที่จะเสียเงินเพื่อเข้ามาเข้าชมหรือสร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมมวยไทย และกลุ่มเซียนมวยที่ประกอบไปด้วยเซียนมวยหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้รู้ในเกมสก๊อตมวย และเซียนพนันมวยผู้ซึ่งมีพฤติกรรมการเพื่อมาเล่นพนันการแสวงหารายได้จากการวางเดิมพันเป็นหลัก ผู้ชมในกลุ่มของเซียนมวยอาจเป็นคนดูขาประจำของเวทีมวยแต่คนดูเหล่านี้จะมีข้อจำกัดค่อนข้างสูงในการขยับขยายฐานผู้ชมเพื่อสร้างตลาดคนดูเกมสก๊อตมวยกลุ่มใหม่ ๆ

นักมวยไทยในฐานะผู้กระทำการจึงเต็มไปด้วยพันธนาการของระบบการพนัน เงินเดิมพันเข้ามากระทบต่อการชกบนเวทีด้วยอัตราต่อรองที่อยู่ข้างล่างเวที การออกอาวุธของนักมวยที่เข้าเป้าแต่อาจไม่หนักหน่วงเพียงพอที่จะทำให้ราคาต่อรองของตนเองกลับมาเป็นต่อได้ นอกจากการแก้เกมสบนเวทีมวยระหว่างการแข่งขันจากบรรดาพี่เลี้ยงนักมวยแล้ว นักมวยอาจต้องฟังเสียงจากบรรดาเซียนมวยที่อยู่รายรอบเวทีด้วย ด้วยเงินจากระบบการพนันส่งผลให้เกมสการชกมวยไทยแทบจะเป็นรูปแบบซ้ำ ๆ เดียวกัน คือ ยกหนึ่งดูเชิง ยกสองเริ่มออกอาวุธ ยกสามและยกสี่จะเป็นการชกแบบจริงจัง ๆ จัง ๆ ยกห้าเต็น ทำให้รูปเกมสการแข่งขันไม่เป็นไปตามการแข่งขันกีฬาแต่เป็นไปตามระบบเกมสการพนัน และนักมวยไทยที่อยู่ภายใต้ระบบอุปถัมภ์แบบเบ็ดเสร็จจนเปรียบเสมือน “แรงงานทาส” ที่อยู่ในค่ายมวยเริ่มลุกขึ้นมาต่อสู้และถกเถียงอยู่กับระบบอุปถัมภ์ว่าพวกเขา (นักมวย) มีอิสรภาพแค่ไหน? มีความสามารถในการจัดการตัวเองได้อย่างไรบ้าง? คำถามเหล่านี้จึงกลายเป็นข้อคำถามที่มีต่อระบบที่นักมวยมีพฤติกรรมการเพื่อการปลดปล่อยตนเอง

การเสนอแนวทางการสร้างมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากการเล่นพนันมวยไทย จำเป็นต้องแยกเกมสกีฬาออกจากการเล่นพนัน ได้แก่ การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาให้มีความสามารถที่จะแยกการแข่งขันมวยไทยออกจากการเล่นพนันได้ เนื่องจากข้อกฎหมายยังคงมีข้อจำกัดทางปฏิบัติทางกฎหมาย เช่น การลั้มนมวยหรือการเข้ามาแทรกแซงผลการแข่งขันก็ยังไม่สามารถนำผู้กระทำผิดไปลงโทษได้ การปรับโครงสร้างมวยไทยเพื่อยกระดับขึ้นไปสู่เกมสกีฬาจะต้องมีการปรับตัวได้แต่เจ้าของค่ายมวยหรือหัวหน้าค่ายที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาค่ายของตนเองให้เป็น “พื้นที่ของการเรียนรู้การกีฬามวยไทย” ในฐานะที่เป็นศิลปะการต่อสู้ที่จะทำให้ค่ายมวยสามารถปรับตัวไปได้หลายทิศทาง และก้าวขึ้นสู่การต่อสู้ในระดับสากลได้ และการปรับโครงสร้างรายได้ของนักมวยให้เพิ่มสูงขึ้นและมีความมั่นคงมากขึ้น เนื่องจากอาชีพนักมวยมีอายุการทำงานที่ค่อนข้างสั้นแต่มีการลงทุนทางด้านร่างกายที่สูงที่สุด ทุกครั้งที่ขึ้นบนเวทีต้องเผชิญอยู่กับความเจ็บปวด อาการบาดเจ็บตั้งแต่เล็กน้อยไปจนมากที่สุดหรือบางกรณีอาจมีความเสี่ยงถึงการสูญเสียชีวิต สุขภาพร่างกายของนักมวยจึงได้รับผลกระทบจากการแข่งขัน การฝึกซ้อมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การสร้างระบบสวัสดิการที่ดีจึงมีความสำคัญต่อการควบคุมครองนักมวยในระยะยาวและลดการพึ่งพารายได้จากพนันของนักมวยได้

สารบัญ

บทคัดย่อ บทที่	หน้า ก
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	13
2 โครงสร้างของการเล่นพนันมวยไทยในสังคมไทย.....	17
การก่อรูปของโครงสร้างการเล่นพนันมวยไทย.....	17
โครงสร้างของการเล่นพนันมวยไทย.....	24
3 ผู้กระทำการในฐานะผู้ปฏิบัติการการเล่นพนันมวยไทยในสังคมไทย.....	40
อาชีพและบทบาทของเซียนมวย.....	40
“ความไว้วางใจ” สัจจะของเซียนมวย.....	46
กลุ่มผู้ชมมวยไทย.....	49
นักมวยไทยภายใต้บังคับการของเซียนพนัน.....	57
“นักมวยมีอิสระภาพ?” ข้อถกเถียงมวยไทยแห่งยุคสมัย.....	59
4 แนวทางการสร้างมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากการเล่นพนันมวยไทย.....	63
การแยกมวยไทยออกจากการเล่นพนัน.....	63
การปรับโครงสร้างเพื่อยกระดับมวยไทยเชิงเกมส์กีฬา.....	66
การสร้างระบบสวัสดิการเพื่อคุ้มครองนักมวยในระยะยาว.....	68
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการศึกษา.....	70
อภิปรายผลการศึกษา.....	72
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา.....	73
บรรณานุกรม.....	75

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “โครงสร้างและผู้กระทำการของการพนันมวยไทยในสังคมไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างและผู้กระทำการในฐานะผู้ปฏิบัติการการเล่นพนันมวยไทย และเสนอแนวทางการสร้างมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากการเล่นพนันมวยไทย ด้วยการเก็บข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่าการก่อรูปเชิงโครงสร้างของการเล่นพนันมวยถูกอธิบายผ่านเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์การสร้างชาติมาโดยตลอด โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมวยไทยกับการพนันมีความแนบแน่นจนแทบจะเป็นเนื้อเดียวกัน สามารถจำแนกโครงสร้างได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ โครงสร้างส่วนบนของมวยไทยจะมีลักษณะของการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างนายสนาม ผู้จัดการรายการและหัวหน้าคณะ และโครงสร้างส่วนล่างคือนักมวยไทยที่อยู่ภายใต้สังกัดของค่ายมวยหรือเจ้าของค่ายมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ ขณะที่ผู้กระทำการประกอบด้วยผู้ประกอบการอาชีพเซียนพนันมวยสามารถจำแนกออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ เซียนมวยหน้าใหม่ เซียนมวยขนาดกลาง เซียนมวยใหญ่และเซียนมวยชื้อ – ขาย ผู้ชมการแข่งขันมวยไทยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเครือญาตินักมวย กลุ่มผู้ชมเพื่อความบันเทิง และกลุ่มเซียนพนัน และนักมวยไทยในฐานะของผู้ปฏิบัติการที่เต็มไปด้วยพันธนาการของระบบการพนัน การเสนอแนวทางการสร้างมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากการเล่นพนันมวยไทย จำเป็นต้องแยกเกมส์กีฬาออกจากการพนัน ได้แก่ การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาให้มีความสามารถที่จะแยกการแข่งขันมวยไทยออกจากการพนันได้ การปรับโครงสร้างมวยไทยเพื่อยกระดับขึ้นไปสู่เกมส์กีฬา และการปรับโครงสร้างรายได้ของนักมวยให้เพิ่มสูงขึ้นและมีความมั่นคงมากขึ้น

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

มวยไทยเป็นวัฒนธรรมที่ปรากฏขึ้นตลอดระยะเวลาในทางประวัติศาสตร์ทางสังคมของไทย การแข่งขันมวยไทยในครั้งแรกถูกจัดขึ้นในงานมหรสพร่วมกับงานรื่นเริงอื่น ๆ เช่น รำวง ลิเก ซิงช้า สวรรค์ ภาพยนตร์ เป็นต้น การแข่งขันชกมวยที่ถูกจัดขึ้นจะมีการเก็บเงินจากผู้เข้าชม ต่อมา ปี 2478 เริ่มมีการจัดการแข่งขันมวยรายการกุศลเพื่อหารายได้บำรุงกองทัพสยามโดยมีการตั้งคณะกรรมการจัดขึ้นมา

การแข่งขันชกมวยในยุคแรกเริ่มที่ยังมีการแข่งขันอยู่ในงานมหรสพ หรืองานรื่นเริง นักมวยจะได้รับรางวัลจากผลการแข่งขัน ได้แก่ ผู้ชนะอาจได้เงินมากกว่าผู้แพ้ หรือกรณีเสมออาจต้องแบ่งเงินรางวัลคนละครึ่ง และต่อมาจึงเริ่มมีการจัดการชกมวยครั้งแรกในสนามมวยสวนเจ้าเชด ต่อมาเป็นที่ตั้งของกรมการรักษาดินแดน การจัดในครั้งนี้เป็นการจัดของทางราชการทหารเพื่อนำเงินรายได้ไปบำรุงกิจการทหาร

สนามมวยเวทีราชดำเนินเริ่มเปิดทำการแข่งขันขึ้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2488 และมีประชาชนให้ความสนใจเข้าชมการแข่งขันจนทำให้สนามมวยมีรายได้และสร้างผลกำไรได้มากขึ้น ส่งผลให้นักมวยมีรายได้เข้ามาในอัตราที่สูงมากขึ้น มวยไทยสามารถยึดขึ้นเป็นอาชีพได้ ส่งผลให้เกิดค่ายมวย และนักมวยเพิ่มขึ้นมาในปริมาณที่สูงขึ้นในช่วงระยะเวลานี้ การแข่งขันนักมวยที่นอกจากจะได้รับเป็นเงินรางวัลจากการแข่งขันแล้ว ยังมีการเพิ่มรางวัลต่าง ๆ เข้ามาด้วย เช่น เสื้อสามารถ เข็มขัด นาฬิกา สร้อยคอ ถ้วยทอง เป็นต้น

การจัดการแข่งขันชกมวยได้เติบโตและขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจากสัดส่วนการเก็บเงินค่าบัตรผ่านประตู ค่าเข้าชม การจ่ายเงินรางวัลให้กับนักมวยที่มีอัตราสูงมากขึ้น ต่อมาสนามมวยราชดำเนินได้จดทะเบียนขึ้นเป็นบริษัทเวทีราชดำเนิน จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์คือ ดำเนินการชกมวยไทย มวยสากล มวยปล้ำ แสดงการกีฬาทุกชนิด การมหรสพ การดนตรีทุกชนิด ส่งเสริมกีฬาทุกชนิด ทั้งในและนอกประเทศ และการดำเนินการโฆษณาสินค้า และในช่วงเดียวกันนี้ สนามมวยเวทีลุมพินีก็ได้เปิดทำการแข่งขันชกมวยขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2496

การแข่งขันชกมวยที่สนามมวยเวทีราชดำเนินและเวทีลุมพินี เริ่มมีการจัดการแข่งขันชกมวยที่สนามมวยทีวีสีช่อง 7 และเริ่มจัดการแข่งขันชกมวยถ่ายทอดสดโดยมีเป้าหมายเพื่อที่จะเผยแพร่ศิลปะมวยไทยเป็นสำคัญ ส่งผลให้เกิดสนามชกมวยขึ้นตามสถานที่จัดการแข่งขันชกมวย ได้แก่ สนามมวยเวทีสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ และสนามมวยเจ้าพระยา ธนบุรี และขยายขยายการแข่งขันกีฬามวยไทยไปสู่ต่างจังหวัดมากขึ้น โดยการก่อตั้งสภามวยอาชีพประจำภาค มีการจัดอันดับนักมวย มีการชิง

แชมป์ประจำรุ่นต่าง ๆ มีการขึ้นทะเบียนค่ายมวย และทะเบียนนักมวย มีการจัดการแข่งขันชมมวยเป็นประจำที่เกิดขึ้นในแทบทุกภูมิภาคของประเทศไทย และเริ่มมีการจัดการแข่งขันชมมวยถ่ายทอดโทรทัศน์ตามเวทีมวยที่มีสถานีโทรทัศน์ประจำอยู่ เช่น เวทีมวยช่อง 5 ขอนแก่น เวทีมวยช่อง 7 สุราษฎร์ธานี ส่งผลให้นักมวยที่ประกอบอาชีพเป็นนักกีฬามวยไทยเป็นอาชีพจะมีรายได้การชกแต่ละครั้งอยู่ในระดับสูง บางรายที่มีชื่อเสียงมากจะมีค่าชกแต่ละครั้งอยู่ในหลักแสนบาท

ความสัมพันธ์ระหว่างการแข่งขันมวยไทยกับการพนันอาจหลอมรวมเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างของการแข่งขันกีฬามวยไทยในสังคมไทย เนื่องจากกีฬาชมมวยไทยที่ถูกจัดขึ้นจะได้รับอนุญาตให้สามารถเล่นการพนันได้ถูกต้องตามกฎหมาย และอาจมีการลักลอบเล่นการพนันผ่านการจัดการของเจ้ามือที่เปิดให้เล่นการพนันผ่านการถ่ายทอดสดจากสนามมวยในพื้นที่ต่าง ๆ และนอกจากนี้การเข้าสู่อาชีพนักมวยได้กลายเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพหนึ่งที่ผู้คนที่ชื่นชอบการแข่งขันกีฬาชมมวยต่างผลักดันให้บุตรหลานของตนเองด้วยกลยุทธ์และวิธีการต่าง ๆ บ่อยครั้งการพนันถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อผลักดัน สร้างแรงจูงใจ ให้บุคคลที่ชื่นชอบเข้าสู่แวดวงมวยไทย การพนันมวยไทย เพื่อสร้างฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงดูตนเอง

โครงสร้างของอุตสาหกรรมมวยไทยที่ประกอบไปด้วยสนามมวย ผู้จัดการรายการหรือโปรโมเตอร์ ผู้ตัดสิน/กรรมการ ค่ายมวย นักมวย และผู้ให้การสนับสนุนรายการ ซึ่งทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนโครงสร้างของมวยไทยภายใต้ระบบและกลไกทางด้านการตลาดหรือการผลักดันในเชิงอุตสาหกรรมจึงทำให้อุตสาหกรรมมวยไทยเป็นตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้มวยไทยได้เติบโตและเป็นที่สนใจเพิ่มขึ้นมากจากชาวต่างชาติที่ให้ความสำคัญกับการต่อสู้ในฐานะที่เป็นศิลปะ ขณะเดียวกันรูปแบบการเล่นพนันมวยก็ยังขยายตัวผ่านการสื่อสารเหล่านี้ เช่น การเติบโตของสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิตอลกับรายการถ่ายทอดมวยคู่ที่ได้รับความนิยมจากบรรดานักพนัน การขยายตัวของเทคโนโลยีการสื่อสารออนไลน์ โดยมีการแพร่ระบาดของสถานการณ์โควิดเป็นปัจจัยเร่งที่ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเล่นพนันมวยที่ไปสู่การพนันในโลกเสมือนมากขึ้น

อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการศึกษามวยไทยในมุมมองเชิงโครงสร้างอยู่พอสมควรแต่งานเหล่านั้นจะเน้นการวิเคราะห์โครงสร้างมวยไทยในฐานะที่เป็นอุตสาหกรรมทางด้านการตลาดซึ่งส่งผลต่อการขยายตัวของการเล่นการพนันในระดับกว้าง แต่การศึกษาเรื่องโครงสร้างและผู้กระทำการของการพนันมวยไทยครั้งนี้ ผู้วิจัยพยายามมุ่งเป้าการศึกษาไปที่โครงสร้างหลักของมวยไทยซึ่งจะมองผ่านความสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบการแข่งขันและระบบความสัมพันธ์กับส่วนอื่นเชิงโครงสร้างที่ประกอบไปด้วยผู้กระทำการในระดับต่าง ๆ เพื่อชี้ให้เห็นถึงโครงสร้าง ผู้กระทำการ/ปฏิบัติการของการเล่นพนันมวยไทย

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างและผู้กระทำการในฐานะผู้ปฏิบัติการการเล่นพนันมวยไทยในสังคมไทย
2. เพื่อเสนอแนวทางการสร้างมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากการเล่นพนันมวยไทย

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ขอบเขตทางด้านประชากร ผู้วิจัยจะใช้อาชีพนักมวยและความสัมพันธ์กับผู้คนในแวดวงมวยไทยเป็นกลุ่มประชากรในการศึกษาสามารถจำแนกออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

- กลุ่มนักมวยไทยตั้งแต่อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
- กลุ่มครอบครัวนักมวยที่สนับสนุนให้บุตรหลานของตัวเองเข้าสู่สังเวียนการแข่งขันมวยไทย
- กลุ่มอดีตนักมวยไทย
- กลุ่มเจ้าของค่ายมวยและผู้จัดการแข่งขันชกมวย
- กลุ่มนักพนันที่เล่นพนันมวยไทยเป็นหลัก

3.2 ขอบเขตทางด้านเวลา ศึกษาตั้งแต่ช่วงเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2510 ที่ได้เริ่มมีการขยายตัวของการแข่งขันมวยไทย การเกิดขึ้นของสนามมวย เวทีมวยในแทบทุกภูมิภาค สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของค่ายมวยและนักมวยในอัตราสูงมากขึ้น พร้อม ๆ กับการขยายตัวของธุรกิจการพนันประเภทมวยต่อสู้ที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งปี พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ข้อมูลอยู่ภายใต้การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ระบบการสื่อสารขยายตัวเข้าสู่ในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น และสถานการณ์ภายหลังโรคระบาดโควิด 19

3.3 ขอบเขตทางด้านเนื้อหา ผู้วิจัยจะวิเคราะห์โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมที่มีผลต่อการเล่นการพนันของผู้เล่นพนันมวยตามกลุ่มต่าง ๆ หลังจากนั้นจะวิเคราะห์หน้าที่ขององค์กรสถาบัน บุคคลหรือปัจเจกที่เข้าเป็นส่วนหนึ่งกับมวยไทยและการพนันมวยไทย ซึ่งจะนำมาสู่การวิเคราะห์ผู้กระทำการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเล่นพนันมวยไทย โดยจะวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) การเชื่อมร้อยเครือข่าย (Internetworking) การกระชับเครือข่าย (Interlocking) และปฏิบัติการทางสังคม (Social Practices) ของผู้กระทำการมวยไทย

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิเคราะห์เชิงโครงสร้างและผู้กระทำการภายใต้บริบทของการทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ที่มีผลต่อการเล่นพนันมวยไทยในสังคมไทย ตลอดจนภูมิสัมพันธ์ของผู้กระทำการในระดับต่าง ๆ

4.2 แนวทางการสร้างมาตรการเพื่อลดระดับการเล่นพนัน หรือการสร้างกลไกเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันการพนันไม่ให้เข้าไปมีบทบาทหรือมีอำนาจกำหนดผลการแข่งขันของกีฬา

4.3 แนวทางการสร้างมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากการเล่นพนันมวยไทย

5. การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง โครงสร้างและผู้กระทำการของการพนันมวยไทยในสังคมไทย ผู้วิจัยจะศึกษาโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการพนันเชิงโครงสร้างหน้าที่ทางสังคม ตลอดจนการทบทวนเอกสารและสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคอบความคิดเพื่อการวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของผู้กระทำการในการเล่นพนันมวยไทย

5.1 แนวคิดการพนันเชิงโครงสร้างหน้าที่ทางสังคม

โครงสร้างหน้าที่เป็นคำอธิบายชุดหนึ่งของสังคมวิทยาที่ตั้งอยู่บนฐานคิดว่า “สังคมประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีหน้าที่ต่างกัน” และเมื่อองค์ประกอบหลักของความขัดแย้งในสังคม สังคมจะสร้างกลไกเพื่อจัดการความขัดแย้งและการบูรณาการระบบทั้งหมด โดยมองว่าสังคมเปรียบเสมือนเครื่องจักรหรือสิ่งมีชีวิตที่ควบคุมตนเองได้ซึ่งจะรักษาสมดุลเมื่อเวลาผ่านไป

การศึกษาการพนันที่มีมุมมองเชิงโครงสร้างดังในงานชิ้นคลาสสิกเรื่อง Gambling and the Social structure: A Sociological Study of Lotteries and Horseracing in Contemporary America ของ Edward Devereux’s และการศึกษาเรื่อง Gambling in Sweden ของ Nechama Tec โดยการศึกษาของ Devereux ได้เปิดเผยถึงมุมมองหนึ่งของการพนันในฐานะที่เป็นหน้าที่หนึ่งทางสังคม โดยเสนอว่าการพนันเปรียบเสมือน “วาล์วนิรภัย (Safety valve)” สำหรับผ่อนคลายความตึงเครียด ความผิดหวังของบุคคล โดยเขาอธิบายขยายความต่อไปว่าความรู้สึกดังกล่าวถูกสร้างขึ้นโดยระบบทุนนิยม ปังเจกบุคคลอยู่ภายใต้วิถีการผลิตแบบอุตสาหกรรมซึ่งไม่มีทางที่ทุกคนจะประสบความสำเร็จได้ ถึงแม้ว่าจะพยายามอย่างหนักหน่วงขนาดไหนก็ไม่มีทางที่จะเป็นไปได้ การพนันสามารถช่วยลดความตึงเครียดและเยียวยาความผิดหวังได้ Devereux’s ได้อธิบายการซื้อลอตเตอรี่ว่าปังเจกบุคคลสามารถฝึกฝนถึงการได้รับโชคลาภซึ่งคุณลักษณะหนึ่งของความสำเร็จ ผู้คนที่เดิมพันม้าแข่ง คือ ความรู้สึกที่พวกเขาสามารถควบคุมและจัดการทรัพยากร จากความรู้สึกที่พวกเขา (แรงงาน) ถูกปฏิเสธในชีวิตประจำวันที่ต้องอยู่ในฐานะของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือพนักงานในโรงงาน โดยความตึง

เครียดเหล่านี้หากไม่ได้รับการระบายอาจจะนำไปสู่อันตรายต่อสังคมและวิถีการผลิต (James Frey, 1984; Binde Per, 2009)

การศึกษาของ Tec's ที่ศึกษารูปแบบการพนันที่ถูกกฎหมายในประเทศสวีเดน ได้มีข้อสังเกตที่น่าสนใจว่าร้อยละ 75 ของผู้เล่นจะเป็นผู้ชายซึ่งนำไปสู่ข้อถกเถียงที่ว่าด้วยการพนันในฐานะที่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคม โดย Tec ได้วิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการเล่นพนันของชนชั้นต่าง ๆ ทางสังคม และนำไปสู่ข้อสรุปว่าสามารถลดความไม่พอใจทางสังคมได้ และได้อธิบายต่อไปว่าการรักษาความหวังของการมีชีวิตอยู่เพื่อรอวันที่สังคมจะดีกว่าเดิม การพนันจะช่วยบรรเทาความหงุดหงิด ความคับแค้นใจบางส่วนออกไปจากสิ่งที่พวกเขาต้องเผชิญ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนที่จะมาเติมเต็มความปรารถนาในการเคลื่อนไหวของพวกเขา และ Tec ได้อธิบายไว้ได้อย่างน่าสนใจว่า สังคมสวีเดนในทศวรรษที่ 1960 หากปราศจากแหล่งเล่นพนันถูกกฎหมาย football pools (Stryktipset) อาจจะต้องเผชิญอยู่กับความเสี่ยงการปฏิวัติทางชนชั้นในสังคม ซึ่งจะนำโดยกลุ่มแรงงานผู้คับข้องใจหรือผิดหวัง ดังนั้นจึงสอดคล้องกับการศึกษาของ Devereux ว่าการพนันมีหน้าที่หนึ่งทางสังคมคือ “วาล์วนิรภัย”¹ (James Frey, 1984)

ในหนังสือเรื่อง Gambling Cultures: Studies in history and interpretation โดย Jan McMillen (1996) เป็นบรรณาธิการ ได้อธิบายว่า การพนัน คือ รูปแบบหนึ่งหรือคุณลักษณะหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในวัฒนธรรมของมนุษย์ โดยเฉพาะในปี 1960s การพนันมีอัตราการขยายตัวสูงมากขึ้น แต่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมทางด้านกฎหมายและเป็นการประกอบธุรกิจ เนื่องจากการขยายตัวของชนชั้นกลางที่มีฐานะดีขึ้น และความคิดแบบเสรีนิยมอันเป็นคุณค่าทางสังคมในสังคมอุตสาหกรรมตะวันตก, ผลประโยชน์ทางธุรกิจการพนันถูกมองว่าเป็นโอกาสใหม่ที่ก่อให้เกิดผลกำไรจากการลงทุน หน่วยงานของรัฐก็ถูกกระตุ้นให้ออกกฎหมายโดยมีเป้าหมายคือการหารายได้เพิ่มขึ้น พร้อมกับการออกกฎหมายเพื่อควบคุมการขยายตัวของการพนันที่ผิดกฎหมาย แนวทางกฎหมายคือการจัดระเบียบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์เชิงพาณิชย์ ก่อให้เกิดการพนันรูปแบบใหม่เพื่อดึงดูดผู้เล่นหน้าใหม่ (new players) เช่น แข่งม้า แข่งรถ คาสีโน, วัฒนธรรมการพนันแบบดั้งเดิมถูกควมรวมเข้า

¹ แนวคิดการพนันของ Structural functionalism ได้สร้างข้อถกเถียงกับกลุ่ม Social pathology ที่มองการพนันด้านลบส่งผลให้เกิดอาการเจ็บป่วยทางสังคม และถูกวิพากษ์วิจารณ์จากกลุ่มการเมืองฝ่ายซ้าย โดยอ้างถึงว่า “วาล์วนิรภัย (Safety valve)” มีหน้าที่ช่วยสังคมให้พ้นออกจากอันตรายที่มีความคับแค้นใจ คับข้องใจของผู้คนต่อสถานภาพการดำรงชีวิตของพวกเขา ด้วยเหตุนี้ “วาล์วนิรภัย (Safety valve)” จะธำรงรักษาระเบียบทางสังคมให้กับผู้มีอำนาจอยู่เสมอ เช่น ชนชั้นนายทุน และการพนันคือการปกป้องผลประโยชน์ของพวกเขา (นายทุน) โดยมีหน้าที่เป็นยาฝิ่นของประชาชน “opium of the people” โดยกลุ่มนี้จะอ้างอิงย้อนกลับไปยังงานของ Karl Marx's เกี่ยวกับศาสนากับชนชั้นแรงงาน

ไปเป็นส่วนหนึ่งในเชิงนโยบายการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายตัวของการท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมการบิน

บทความเรื่อง Understanding Gambling: History, Concepts and Theories ในหนังสือเล่มเดียวกันนี้ Jan McMillen มองว่าการพนันเป็นลักษณะหนึ่งในกิจกรรมทางสังคมที่ปรากฏในแทบทุกวัฒนธรรมและทุกช่วงเวลาซึ่งหมายความว่าปรากฏการณ์ร่วมทางสังคมมนุษย์ และได้ทำการสังเคราะห์การศึกษาการพนัน ออกมาได้ 2 กลุ่ม คือ หนึ่งทฤษฎีพื้นฐานและประวัติศาสตร์ (Theoretical and Historical Foundations) สองคือ การพนันและสังคมในแต่ละมุมมอง (Gambling and Society : Conventional Views) ประกอบด้วย การศึกษาการพนันเชิงลบ (The negative view) โดยมองว่าการเล่นการพนันจะนำไปสู่ปัญหาสังคมที่หลากหลาย การศึกษาการพนันในเชิงบวก (Positive perspective : gambling as leisure) ที่มองว่าการพนันคือกิจกรรมสันทนาการ กิจกรรมเพื่อการผ่อนคลาย โดยการวิเคราะห์ตั้งอยู่บนฐานคิดแบบสังคมวิทยาเสรีนิยม การศึกษาการพนันเชิงบวกในมิติของการบริหารจัดการสังคม (Positive perspective : social administration) มีการศึกษาจำนวนมากที่ทำการขยายการวิเคราะห์แบบวัฒนธรรมหรือจิตวิทยาของผู้เล่น เห็นว่าการขยายให้มีการพนันถูกกฎหมายที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นในปี 1970s ในอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ได้มีการศึกษาอย่างจริงจังและการเริ่มต้นของการวางเชิงนโยบายเพิ่มมากขึ้น การศึกษาวิจัยในกลุ่มนี้เห็นว่า การพนันมีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างแยกไม่ออก ดังจะเห็นได้จากการศึกษาจำนวนมากได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับ ความไม่ยุติธรรมทางสังคม ความไม่เท่าเทียมหรือความเหลื่อมล้ำ หรือการใช้กฎหมายการพนันที่ส่งผลกระทบต่อทางสังคม การศึกษาการพนันกับนโยบาย (Gambling and policy analysis) การศึกษาตามแนวนี้นี้เกิดขึ้นภายหลังปี 1970s ที่การทำให้ธุรกิจการพนันมีความชอบธรรมทางกฎหมาย เช่น ล็อตเตอรี คาสิโน ส่งผลให้เกิดการขยายตัวเชิงพาณิชย์อย่างขนานใหญ่ และความรับผิดชอบเชิงสาธารณะภายใต้ข้อกำหนดของระเบียบใหม่ ข้อกำหนด/ระเบียบเชิงการเมืองและวัฒนธรรมได้ส่งต่อการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจอย่างแยกไม่ออก โดยทั่วไปการศึกษาในกลุ่มนี้จะใช้พื้นที่ของอังกฤษ สหรัฐอเมริกา หรือแคนาดาเป็นกรณีศึกษา ประเทศเหล่านี้จะอนุญาตให้เล่นการพนันได้ตามกฎหมาย การศึกษาตามแนวทางการวิเคราะห์ทางเลือกสาธารณะ (Public choice analysis) การศึกษาตามแนวทางนี้ได้มีอิทธิพลกับการขยายตัวของธุรกิจการพนันประเภทคาสิโนในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นรูปแบบของการพนันร่วมสมัยที่สะท้อนถึงอุดมการณ์ทางการเมืองของระบบเสรีนิยมและความเจริญเติบโตในทางเศรษฐกิจในยุคนั้นได้เป็นอย่างดี โดยการศึกษาในช่วง 1970s จะให้ความสำคัญกับการศึกษาเชิงกฎหมายการบังคับใช้ หรือความเบี่ยงเบนของการใช้กฎหมาย (legalization of deviance) ต่อมาในปี 1980 เกิดการศึกษาตามแนวทางของนโยบายและแนวทางปฏิบัติเชิงพาณิชย์, กลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง, ความสัมพันธ์ของรัฐกับการประกอบธุรกิจ, การตัดสินใจและการ

เปลี่ยนแปลง และอาชญวิทยาและประวัติศาสตร์ของกฎหมาย (Criminology and the history of law) แนวทางการศึกษานี้ได้ขยายจากนโยบายการพนัน (gambling policies) สู่ประเด็นของอาชญวิทยาซึ่งเป็นประเด็นความท้าทายอย่างมากในยุคแห่งการขยายตัวของธุรกิจการพนันและกลายเป็นความท้าทายและข้อถกเถียงต่อการพัฒนานโยบายการพนันที่มีต่ออาชญวิทยาและประวัติศาสตร์ของกฎหมาย ในช่วงปี 1970s เมื่ออาชญากรรม กฎหมาย และความสงบเรียบร้อยเป็นประเด็นสาธารณะที่สำคัญ จึงกลายเป็นช่วงของทศวรรษที่มีการถกเถียงกันในทางทฤษฎีและการเมืองที่เกี่ยวกับรัฐตามแนวคิดของอาชญวิทยา

การศึกษาการพนันเชิงโครงสร้างได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคมและบทบาทหน้าที่ของการพนันที่ได้เข้ามาเป็นกลไกหนึ่งที่ดำรงและรักษาสถานภาพทางสังคมบางอย่าง ดังนั้นการศึกษามวยไทยภายใต้มุมมองทางโครงสร้างจะทำให้เห็นกลไกทางสังคมของมวยไทย ผู้แสดงและบทบาทหน้าที่ของผู้คนเหล่านี้ได้ชัดเจนมากขึ้น

5.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพนันแล้วทำการสังเคราะห์การศึกษาออกมาเป็น 4 แนวทางได้แก่ การศึกษาการพนันมวยไทย การศึกษาแนวการอธิบายเชิงประจักษ์ การศึกษาแนวเศรษฐศาสตร์การเมือง และการศึกษาแนววัฒนธรรมศึกษา

5.2.1 การศึกษาการพนันกับมวยไทย

การศึกษาของทฤษฎี สิทธิประเสริฐ (2536) โครงสร้างและพฤติกรรมของตลาดมวยไทย โดยชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการพนันกับธุรกิจมวย ระบบการพนันสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถควบคุมให้ผู้ que เล่นการพนันที่เดิมพันเสียสามารถจ่ายเงินได้ นอกจากนี้ระบบการพนันยังควบคุมไม่ให้เกิดการล้มมวยมากอีกด้วย และการพนันเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ของสนามมวย ผู้จัดการราย การ หัวหน้าค่ายมวย และนักมวย โดยเฉพาะผู้จัดการรายการจะต้องประกบมวยคู่สู้เป็นที่พอใจ กับ เซียนมวยเพราะมวยชกกันสู้สินอกจากจะดูสนุกแล้วจะทำให้ มีปริมาณการเล่นการพนันมาก อันเนื่องมาจากราคาต่อรอง ที่สู้สินั่นเอง ซึ่งทางผู้จัดการรายการจะต้องประกบคู่มวยให้ได้คู่สู้ เนื่องจาก รายได้ส่วนใหญ่มาจากผู้ชมที่เข้ามาเล่นการพนัน

การศึกษาของรัตพงษ์ สอนสุภาพ (2560) เรื่องโครงสร้างและพฤติกรรมการพนันมวยไทย โดยแสดงให้เห็นถึงการปรับตัวของอุตสาหกรรมมวยไทยภายใต้บริบททางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองไทย ซึ่งการแข่งขันมวยไทยมีลักษณะของการบันเทิงมากขึ้น บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องอยู่ในแวดวงการเล่นมวยไทยมีประมาณ 500,000 ราย และมีเงินหมุนเวียนสูงถึงปีละ 40,000 – 50,000 ล้านบาท

การศึกษาของรัตพงษ์ สอนสุภาพและอิสริย์ ภักดิ์ศรีแพง (2562) การพนันมวยเด็กในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพนันมวยเด็กและผลกระทบต่อเด็กและการพัฒนาธุรกิจ โดยแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของการใช้ทุนวัฒนธรรมซึ่งเป็นทุนที่สะสมอยู่ในตัวของนักมวยเด็กไปสู่การสร้างทุนทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมของการชกมวยเปลี่ยนจากศิลปะไปสู่การพนัน

การศึกษาของจิราพร แก้วศรีงาม (2547) เปิดโลกมวยไทย: ความสัมพันธ์ระหว่างนักมวย ค่ายมวย และธุรกิจในการมวยไทยของค่าย ส.เกียรติยศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทำความเข้าใจ ชีวิต ความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ในธุรกิจมวยไทย ซึ่งชี้ให้เห็นว่าโครงสร้างมวยไทยเป็นไปในรูปแบบเชิงอุปถัมภ์โดยมีผลประโยชน์เป็นเงินตรา และแสดงให้เห็นว่าการพนันเข้าไปมีบทบาทกับการชกมวย และหล่อเลี้ยงธุรกิจในการมวยไทยสามารถดำรงอยู่ได้

การศึกษาเชิงโครงสร้างของการพนันมวยไทยที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของการเล่นการพนันในภาพกว้าง ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญกับการขยายตัวของพฤติกรรมทางด้านอุตสาหกรรมการแข่งขันมวยไทย และพฤติกรรมทางด้านการตลาดของแวดวงมวยไทย ซึ่งยังไม่มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างในฐานะที่เป็นกลไกของมวยไทยในฐานะที่มีผู้กระทำการเป็นผู้ขับเคลื่อนอยู่ภายในร่วมกับกลุ่มผู้กระทำการหรือปฏิบัติการของผู้เล่นการพนันมวยไทยในส่วนอื่น ๆ

5.2.2 การศึกษาแนวการอธิบายเชิงประจักษ์

การศึกษาตามแนวทางนี้มักจะให้ความสำคัญและการอธิบายปรากฏการณ์ ถึงพฤติกรรมหรือโครงสร้างของการเล่นการพนัน ที่มองว่าการพนันเป็นสิ่งที่สัมพันธ์อยู่กับศีลธรรม และมีผลอย่างมากต่อการศึกษาดังในการวิจัยของสไตน์ สร้างไศรภและคณะ (2557) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบ่อนคาสิโน ช่องสะง่า-ช่องจรีอกเจียม อ.อัลลองเวง จ.อุดรธานี ประเทศกัมพูชา กับวิถีการพนันของชาวบ้านชายแดน โดยอธิบายถึงผลกระทบจากการเกิดขึ้นของบ่อนการพนัน เช่น ปัญหาเงินตรา ครอบครัวย่ำแย่ ขณะที่ด้านบวกคือการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ราคาของที่ดินเพิ่มสูงขึ้น การเกิดขึ้นของธุรกิจแบบใหม่ในพื้นที่ และมีข้อเสนอได้แก่การออกกฎหมายควบคุม การศึกษาการอธิบายเชิงโครงสร้างทางด้านสังคมการพนันดังในงานของ วังระ ศิลป์เสวตร์ (2557) ได้อธิบายการเปิดบ่อนงานศพ โครงสร้างของบ่อนงานศพที่ประกอบไปด้วยเครือข่ายธุรกิจบ่อนงานศพ เจ้าภาพงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เป็นต้น มีรูปแบบการจัดสรรผลประโยชน์ เช่น ค่าดำเนินงาน และเงินส่งให้นายกเล่นประกอบไปด้วยกลุ่มที่หลากหลายตั้งแต่เด็กนักเรียนจนกระทั่งนักการเมืองในระดับท้องถิ่น และการศึกษาของบุศรา สุกใส (2547) เรื่องพฤติกรรมการซื้อขายใต้ดิน: ศึกษากรณีประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เมือง มีวิธีการแสวงหาข้อมูลและการเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือประเภทแบบสอบถามแล้ว

นำมาอธิบายในเชิงสถิติ เช่น รายได้ ค่าใช้จ่ายในการเล่นแต่ละครั้ง หรือผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว

นอกจากนี้การศึกษาตามแนวทางเชิงประจักษ์ยังให้ความสำคัญในมิติทางด้านเศรษฐศาสตร์ โดยเฉพาะการใช้เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Rationality) โดยแยกการวิเคราะห์ทางการเมืองและเศรษฐกิจออกจากกันอย่างเด็ดขาด ความคิดด้านวัฒนธรรมมิใช่ความสลับซับซ้อน หากแต่เป็นเพียงภาพสะท้อนทางเศรษฐกิจ ดังในการศึกษาของพรเพ็ญ วรสิทธา (2557) เรื่องความเป็นไปได้ในการแปลงเงินหยวนเป็นเงินออม: กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เก็บข้อมูลด้วยแบบสำรวจพฤติกรรมการเงิน การซื้อหวยและการลงทุนทางการเงิน แล้วนำผลที่ได้จากผลสำรวจมาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้วยการทดแทนด้วยสลากออมทรัพย์ และทำการประเมินจำนวนเงินที่คาดว่าจะได้จากเงินหยวนเป็นเงินออมระยะยาว ผลงานวิจัยได้อธิบายว่ากลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ 69 มีความพร้อมลงทุนทางการเงินระยะยาวหากมีตราสารทางการเงินที่จูงใจ การแปลงหยวนเป็นเงินออมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง 10 ปี โดยไม่มีการถอนออกจะทำให้มีเงินกองทุนอยู่ในระดับสูงซึ่งจะลดภาระทางการเงินการคลังและดูแลประชาชนในพื้นที่กรุงเทพฯ หลังการเกษียณอายุได้ การศึกษาของสมชาย หาญหิรัญและจิตรลดา ใหม่ศาสตร์ (2551) เรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมความเสี่ยงของการพนันฟุตบอล โดยอธิบายว่าพฤติกรรมของผู้ที่เล่นการพนันฟุตบอลโดยอาศัยกรอบของความเสี่ยงเป็นต้นแบบคือ Risk Averse, Risk love หรือ Risk neutral ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 70 เป็นแบบ Risk Averse ทั้งที่ผู้เล่นในเกมที่มีฝีมือใกล้เคียงและผู้เล่นในเกมที่มีฝีมือแตกต่างกัน ผู้เล่นส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีรายได้ประมาณ 5,001-15,000 บาท การตัดสินใจเล่นการพนันฟุตบอลด้วยเงินจำนวนมากหรือน้อยจะพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้เป็นสำคัญ ซึ่งอัตราผลตอบแทนจะถูกกำหนดมาจากการต่อรองและความเป็นไปได้ของการแพ้ชนะในแต่ละคู่ที่มีการแข่งขัน

การศึกษาเชิงพฤติกรรมที่มีวิธีการศึกษาเชิงปริมาณโดยส่วนใหญ่อาศัยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามดังในการศึกษาของ กิตติธัช อินทเกสร (2553) เรื่องพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล: กรณีศึกษานักศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก โดยแสดงให้เห็นว่าผู้เล่นการพนันส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และเมื่อประสบปัญหาทางการเงินจะนิยมใช้เงินเก็บของตนเองมาแก้ปัญหาในสถานการณ์เฉพาะหน้า การศึกษาของฐิตินน สือเสาวลักษณ์ (2556) เรื่องพฤติกรรมการเล่นหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ได้มีข้อสรุปประเด็นหนึ่งว่า ความสะดวกในการซื้อการให้บริการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเล่นการพนันอยู่ในลำดับต้น ๆ และการศึกษาของ เชวงศักดิ์ พลเยี่ยม (2546) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการ (ซื้อ) เล่นหวยใต้ดินของประชาชน: กรณีศึกษา อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แสดงให้เห็นว่าการเล่นการพนัน (หวย) ถูกมองเป็นเรื่องของการดำเนินชีวิตประจำวันที่ไม่ได้ขัดต่อกฎระเบียบทางสังคม วัฒนธรรมประเพณีของชุมชน การศึกษาของปรีชา

สารุพากษ์ (2557) เรื่องพฤติกรรม สาเหตุ และผลกระทบจากการเล่นพนันห่วยใต้ดินของประชาชนในเขตแพรเทศา จังหวัดสมุทรปรากการ ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ แสดงให้เห็นถึงการเข้าสู่การเล่นการพนันจากการเห็นตัวอย่างของบุคคลใกล้เคียง โดยผู้เล่นการพนันมีแทบทุกวัยตั้งแต่วัยเรียน วัยทำงาน ขณะที่ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีเพียงเล็กน้อยเนื่องจากการพนัน (ห่วย) ถูกมองว่าเป็นเรื่องของการดำเนินชีวิตประจำวัน

การศึกษาตามแนวทางเชิงประจักษ์และการอธิบายโดยการใช้ข้อมูลทางสถิติ ที่มักประสบปัญหาการอธิบายที่ยังคงยึดติดอยู่กับกรอบทฤษฎีหรือคำอธิบายที่เกี่ยวกับการพนันเพียงไม่กี่ด้าน ทำให้การศึกษาปราศจากพลวัตรของโครงสร้าง

5.2.3 การศึกษาแนวเศรษฐศาสตร์การเมือง

การศึกษาตามของสำนักเศรษฐศาสตร์การเมืองที่มองว่าเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์อยู่กับการเมืองอย่างแนบสนิที่ไม่สามารถแยกขาดออกจากกันได้ และมองว่ายังมีความจริงอยู่อีกระดับหนึ่งภายใต้ภาพสะท้อนทางด้านสังคมซึ่งจะต้องทำการขุดคุ้ย วิพากษ์เพื่อให้เข้าถึงความจริงที่อยู่ในระดับลึก ดังในการศึกษาของ สังคิต พิริยะรังสรรค์ (2547) เรื่องห่วยใต้ดิน : โครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงที่ได้ศึกษาในมิติทางด้านประวัติศาสตร์การเล่นห่วยในสังคมไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 สู่ การเกิดขึ้นของล็อตเตอรี่ และอธิบายถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ในมิติของทางธุรกรรมที่ประกอบไปด้วยเครือข่ายของห่วยใต้ดิน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ คนขายและเจ้ามือ ที่ปรากฏในหลายระดับได้แก่ เจ้ามือระดับอำเภอ เจ้ามือระดับจังหวัด ประกอบขึ้นเป็นเครือข่าย และความสัมพันธ์ระหว่างเจ้ามือและตำรวจที่มีความสัมพันธ์ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น การให้ความร่วมมือการกวาดล้างการพนัน การช่วยเหลือกิจกรรมของตำรวจ การให้ความร่วมมือแบบมีเงื่อนไขหรือการขอซื้อห่วยตัวที่ถูก ขณะที่ขนาดและลักษณะทางธุรกรรมของห่วยใต้ดินมีมูลค่าทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงในระดับต้น ๆ ซึ่งสูงกว่ายอดขายของสลากกินแบ่งรัฐบาลถึง 9 เท่า การศึกษาของชัยยงค์ ประดิษฐศิลป์ ในกรณีกรรณจริยา สุขรุ่ง และคณะ (บรรณาธิการ). (2557) เรื่องเครือข่ายชนชั้นนำทางเศรษฐกิจการเมือง กระบวนการและผลกระทบของบ่อนคาสีโนตามชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตจังหวัดภาคตะวันออก โดยอธิบายว่ามีการก่อรูปภายใต้เครือข่ายที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยชนชั้นนำที่อยู่ในเครือข่ายการลงทุนจะประกอบด้วย 2 กลุ่มหลักคือ ชนชั้นนำทางเศรษฐกิจ ได้แก่ นักธุรกิจท้องถิ่น นักธุรกิจจากกรุงเทพ และนักธุรกิจข้ามชาติ และชนชั้นนำทางการเมือง ได้แก่ นักการเมืองท้องถิ่นภายในจังหวัดจันทบุรีและตราด และนักการเมืองของประเทศกัมพูชาตั้งแต่ระดับผู้นำประเทศจนถึงผู้ว่าราชการจังหวัด การได้มาซึ่งผลประโยชน์คือผู้ลงทุนบ่อนคาสีโนจะได้ผลประโยชน์จากค่าเช่า สถานที่ ส่วนเจ้าของโต๊ะหรือเจ้ามือมีแนวโน้มที่จะได้ประโยชน์จากเก็บค่าต่งและการพนันในรูปแบบที่เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้า ด้านผลกระทบจะปรากฏผลในเชิงลบมากกว่าเชิงบวกคือผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ และการนำไปสู่ปัญหาการติดการพนัน การศึกษาของพินิต วงษ์ยี่กุล ในสัง

คีต พิริยะรังสรรค์และคณะ (บรรณาธิการ). (2547) เรื่องการพนันฟุตบอล ได้อธิบายถึงอุปทาน (Supply) ของการพนันฟุตบอลที่ประกอบไปด้วยจำนวนรอบการแข่งขันที่มีจำนวนมาก วิธีการเล่นพนัน โครงสร้างของผู้ให้บริการและผลตอบแทน ปัจจัยที่ทำให้การพนันฟุตบอลขยายตัว และอุปสงค์ (Demand) ที่ประกอบไปด้วยผู้เล่นพนันทั้งในเขตกรุงเทพฯ ปริมาณและภูมิภาค โดยสัดส่วนการ เล่นพนันจะกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่เขตเมืองโดยส่วนใหญ่ มูลค่าของการเล่นพนันฟุตบอลสูงถึง 89,760 ล้านบาทเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ และปริมาณ

5.2.4 การศึกษาแนววัฒนธรรมศึกษา

แนวการศึกษาการพนันในมุมมองการทางด้านวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญและเน้นที่ ปฏิบัติการในชีวิตประจำวัน ก่อรูปขึ้นเป็นความสัมพันธ์ในโครงข่ายของวิถีชีวิต ซึ่งเป็นมิติที่มองมาจาก ด้านล่าง หรือให้ความสนใจในกลุ่มคนชนชั้นระดับล่าง ดังการศึกษาของ วสันต์ ปัญญาแก้ว (2557) เรื่องพนันบอล อำนาจ และความเป็นชาย ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของกลุ่มนักพนันบอลกับวิถีการ ดำเนินชีวิต สู่การประกอบสร้างอัตลักษณ์ “ความเป็นชาย” และการพนันบอลภายใต้บริบทของ อุตสาหกรรมสื่อ การกีฬาฟุตบอล ในฐานะที่เป็น “พื้นที่ทางสังคม” ที่สะท้อนถึงเครือข่าย ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในชีวิตประจำวัน ได้อธิบายว่าการพนันบอลเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ก่อ ตัวขึ้นพร้อมกับการเติบโตของอุตสาหกรรมฟุตบอลในสังคมไทย และเป็นการสร้าง “พื้นที่ทางสังคม” เป็นประชาสังคมใหม่ของเพศชาย เพื่อสร้างความหมายและสร้างตัวตนขึ้นมา การพนันบอลจึงถือเป็น ปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นปฏิบัติการในชีวิตประจำวันของผู้ชาย เป็นส่วนหนึ่งของ การประกอบสร้างความเป็นชายที่เอื้อให้ผลิตซ้ำทางอำนาจ ความสามารถในการกำหนดชะตาชีวิตใน สังคมที่มีความเสี่ยงและการพนันบอลเป็นสัญลักษณ์ของการท้าทายอำนาจที่กดบังคับ ควบคุม ชีวิตประจำวัน การศึกษาของอริยา เศวตามร์ หัวหน้าโครงการ (2557) เรื่องห่วย: ความรู้และ ความหมายในมุมมองของผู้หญิง ได้อธิบายความหลากหลายของการนิยาม “ห่วย” โดยชี้ให้เห็นว่า การเล่นห่วยมีความหมายที่หลากหลาย ไม่หยุดนิ่งและมีลักษณะเฉพาะที่ขึ้นอยู่กับบริบททาง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในแต่ละช่วงเวลา ดังจะเห็นได้จากการนิยามว่าการเล่นห่วยเป็นการ เสี่ยงโชคเป็นเรื่องของโชคชะตาของผู้หญิงไดนอก (หรือไทใหญ่) ขณะที่กลุ่มผู้หญิงที่ประกอบอาชีพ ค้าขาย รับจ้าง ผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งชีวิตของพวกเขาคือต้องบริหารจัดการเงินเพื่อหมุนเวียนเป็น ค่าใช้จ่ายประเภทต่าง ๆ ของครัวเรือนทำให้พวกเขามองว่าการเล่นห่วยเป็นการลงทุนประเภท หรือ กรณีที่ผู้หญิงบางกลุ่มมองว่าการเล่นห่วยมีความเชื่อมโยงกับความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น การให้ความ ช่วยเหลือทางการเงิน กำลังใจและทรัพยากรอื่น ๆ หรือกรณีผู้หญิงไดนอกที่ใช้ห่วยเป็นเครื่องมือ ในการสร้างเครือข่ายข้ามพรมแดนของคนไร้สิทธิและสัญชาติ รวมทั้งการเล่นห่วยของคนงานซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของกิจกรรมกลุ่มเพื่อนในโรงงานกระทั่งเกิดเป็นเครือข่ายห่วยใต้ดินในโรงงาน นอกจากนี้

อธิบายว่า การเล่นหอยยังเป็นการผสมผสานชุดความรู้หลายๆ แบบเข้าด้วยกันทั้งความรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่และความรู้ท้องถิ่น

การศึกษาของวสันต์ ปัญญาแก้ว (2559, หน้า 41-56) เรื่องพนันบอลกับไทยลีก มีวิธีการดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการอธิบายในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้ชี้ให้เห็นในทางเศรษฐกิจว่าแฟนบอลที่เล่นการพนันบอลมีมากถึงร้อยละ 80 ที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับกลางคือกลุ่มรายได้ตั้งแต่ไม่เกิน 10,000 บาทถึง 20,000 บาท อาชีพของผู้เล่นการพนันส่วนใหญ่คือลูกจ้างและพนักงานบริษัทที่มีความสอดคล้องกันระหว่าง “เวลาและการพักผ่อนหย่อนใจ” การเล่นการพนันฟุตบอลกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมแฟนบอลและอุตสาหกรรมฟุตบอลที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นพร้อม ๆ กับการเติบโตของพื้นที่แบบเมือง “การเล่นการพนันบอลคือปฏิบัติการทางสังคม” เป็นการเล่นเพื่อใช้ชีวิต แสดงให้เห็นถึงความสามารถ การคาดคะเน ทำนายผลการแข่งขัน และความสนุกสนานจากการทำนาย การศึกษาของ ธนิต โตดิเทพย์ (2560) เรื่อง การพนันฟุตบอลในชีวิตประจำวันของสังคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ได้อธิบายว่าภายใต้เงื่อนไขเชิงโครงสร้างในสังคมอุตสาหกรรมที่มีความเหลื่อมล้ำค่อนข้างสูง การไม่มีพื้นที่สาธารณะให้ผู้คนเหล่านี้ได้เข้ามาใช้และแสดงออก และการถูกนิยามเป็นกลุ่มประชากรแฝงจนกลายเป็นผู้แปลกแยกของรัฐท้องถิ่น ได้ก่อให้เกิดรูปแบบการเล่นพนันที่ได้กลายมาเป็นชีวิตประจำวันหรือวัฒนธรรมร่วมอันหนึ่งของแรงงานระดับล่าง เพื่อแสวงหารายได้และการยกระดับทางสังคมในชีวิต

การศึกษาของธนิต โตดิเทพย์ และคณะ (2564) ศึกษาเรื่องโครงสร้าง ผู้กระทำการ และปฏิบัติการทางสังคมของการเล่นการพนันในพื้นที่ภาคกลาง มีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์เงื่อนไขเชิงโครงสร้างที่มีผลต่อการเล่นพนันของผู้กระทำการ การวิเคราะห์รูปแบบการเล่นการพนันของผู้กระทำการแต่ละช่วงชั้นทางสังคม ได้อธิบายว่าความเปลี่ยนแปลงของเมืองด้านหนึ่งได้สร้างโอกาสให้ผู้คนเข้ามาประกอบอาชีพที่หลากหลาย แต่ด้วยข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจสังคมที่ทำให้ผู้คนไม่สามารถเลื่อนสถานะที่สูงขึ้นไปได้อย่างรวดเร็วจึงกลายเป็นแรงผลักดันให้ผู้คนเข้าสู่การเล่นการพนัน ขณะเดียวกันงานวิจัยนี้ยังแสดงให้เห็นถึงบทบาทของรัฐซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการจัดการให้เกิดการเล่นพนัน

จากการทบทวนเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในแง่มุมของแต่ละกลุ่มการศึกษาตลอดจนจุดเน้นในทางวิชาการของแต่ละสำนักหรือผู้สนใจเกี่ยวกับการศึกษาการพนัน เพื่อผสมผสานทางด้านวิธีวิทยาการศึกษามาประยุกต์แนวทางการดำเนินงานวิจัยมวยไทยในฐานะที่เป็นกลไกหนึ่งที่มีบทบาทอยู่ในโครงสร้างทางสังคม ซึ่งภายใต้โครงสร้างจะประกอบไปด้วยบทบาทหน้าที่และกลุ่มผู้กระทำการในระดับต่าง ๆ ของแวดวงมวยไทยและการพนันมวยไทย

6. กรอบแนวคิดชั่วคราว

การศึกษาเรื่อง “โครงสร้างและผู้กระทำการของการพนันมวยไทยในสังคมไทย” ผู้วิจัยได้สร้างกรอบความคิดขึ้นมาเพื่อกำหนดขึ้นเป็นแนวทางการศึกษาในเบื้องต้นกล่าว คือ การขยายตัวของมวยไทยได้เติบโตขึ้นพร้อม ๆ กับการขยายตัวของสื่อสารมวลชนที่สามารถถ่ายทอดการแข่งขันมวยไทยได้จากเวทีมวยในแทบทุกภูมิภาค ก่อรูปขึ้นเป็นโครงสร้างของการแข่งขันมวยไทยที่ประกอบไปด้วย กลุ่มธุรกิจมวยไทย เวทีมวย ค่ายมวย นักมวย โปรโมเตอร์และส่วนอื่น ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในการจัดการแข่งขันมวยไทย และความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของมวยไทยกับการเกิดขึ้นของกีฬามหาชนประเภทอื่น ทำให้ผู้ชมหรือคนดูมีทางเลือกบริโภคกีฬาเพื่อการบันเทิงและการพักผ่อน ก่อให้เกิดกลุ่มผู้ชมที่สนใจเข้ามาแสวงหารายได้และเกี่ยวข้องอยู่กับแวดวงมวยไทยและการพนัน เกิดเป็นความสัมพันธ์ที่หลากหลายและสลับซับซ้อนหลากหลายมิติ เขียนพินัยบางครั้งยังสามารถคาดการณ์และกำหนดแนวทางการต่อสู้ การชกของนักมวยบนเวทีได้ด้วย ปฏิบัติการที่อยู่ภายใต้โครงสร้างการพนันมวยไทยจึงมีผู้เล่น/ผู้กระทำการอีกเป็นจำนวนมากที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

7. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง โครงสร้างและผู้กระทำการของการพนันมวยไทยในสังคมไทย ผู้วิจัยจะใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

7.1 วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยนี้จะทำการศึกษาเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย 2 วิธีการ คือ การศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การศึกษาเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในงานวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ เอกสารขั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นข้อมูลดิบ ข้อมูลส่วนนี้ได้จากการเก็บรวบรวมเอกสารที่สำคัญ เช่น เอกสารเชิงสถิติทางราชการ เอกสารรายงานของท้องถิ่น เอกสารเผยแพร่โดยเจ้าของผลงานเป็นผู้บันทึกโดยตรง เป็นต้นและเอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้ผ่านการวิเคราะห์แล้วระดับหนึ่งและเพื่อช่วยให้วิเคราะห์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เอกสารชั้นรองเหล่านี้ที่สำคัญ เช่น หนังสือพิมพ์ ตำราวิชาการ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ระบบอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

การสัมภาษณ์จะใช้แบบเจาะลึก (In-dept Interview) ในการสัมภาษณ์จะใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured or Guided Interview) ทั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลจากผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหลาย ๆ คนพร้อมกับการเก็บรวบรวมสาระการรับรู้โลกและประสบการณ์ของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างนั้น จะมุ่งรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลมาอ้างอิงและอธิบายในประเด็นต่าง ๆ ของงานวิจัยโดยผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าไปหาข้อมูลในพื้นที่ (Field Research) และสัมภาษณ์จากผู้ที่สามารถให้ข้อมูลหลัก (Key-Informants) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักในการ

วิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย กลุ่มนักมวย เจ้าของค่ายมวย โปรโมเตอร์ที่มีส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการแข่งขันมวยและการเล่นพนัน และกลุ่มที่อยู่นอกเครือข่ายหรือโครงสร้างการแข่งขันมวย เช่น นักพนันมวย ผู้จัดและนักพนันมวยตู้ เป็นต้น

7.2 การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยจะใช้หลักการสามเส้า (Triangulation) โดยใช้วิธีการดังนี้

การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยไดมานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบของข้อมูลนั้น จะต้องตรวจสอบแหล่งที่มา 3 แหล่ง ได้แก่ เวลา สถานที่และบุคคล

การตรวจสอบแหล่งเวลา หมายถึง การตรวจสอบข้อมูลในช่วงเวลาที่ต่างกัน เพื่อให้ทราบว่าข้อมูลที่ได้รับในช่วงเวลาต่าง ๆ นั้นเหมือนกันหรือไม่

การตรวจสอบสถานที่ หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กัน จะเหมือนกันหรือไม่ เช่น การสัมภาษณ์ครั้งแรกภายนอกพื้นที่ของชุมชนและคณะผู้วิจัยจะเปลี่ยนสถานที่สัมภาษณ์เป็นภายในเขตพื้นที่ของชุมชนหรือหน่วยงานภาคเอกชน

การตรวจสอบบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ ด้วยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีจุดยืนแตกต่างกัน เช่น เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง หรือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่หรือท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งผู้ที่เห็นด้วย ผู้ที่ไม่เห็นด้วย และผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น

7.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เป็นการนำเอาข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าวิจัย มาจัดกระทำให้เป็นระบบและหาความหมาย แยกแยะองค์ประกอบ รวมทั้งเชื่อมโยงและหาความสัมพันธ์ของข้อมูล โดยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งมีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

(ก) การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) เป็นกระบวนการจัดการ ด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลเป็นระเบียบ ทั้งในทางกายภาพและในเชิงเนื้อหา เพื่อเป็นพื้นฐานในการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบในขั้นตอนต่อไป

(ข) การแสดงข้อมูล (Data Display) เป็นกระบวนการนำเสนอข้อมูล จะนำเสนอในรูปแบบของพรรณนา ซึ่งเกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน ตามตัวแบบการวิเคราะห์ เพื่อบ่งบอกเรื่องราวหรือรายละเอียดของสิ่งที่ศึกษาตามความหมายที่ข้อมูลแสดงออกมา

(ค) การหาข้อสรุป การตีความและการตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นของผลการวิจัย (Conclusion, Interpretation and Verification) เป็นกระบวนการหาข้อสรุปและการตีความหมายของผลการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อค้นพบการวิจัย รวมถึงการตรวจสอบว่า ข้อสรุปหรือ

ความหมายที่ได้นั้น มีความถูกต้องตรงประเด็นและน่าเชื่อถือเพียงใด ข้อสรุปและสิ่งที่ตีความออกมานั้น อาจจะอยู่ในรูปของคำอธิบาย ตัวแบบการวิเคราะห์ และแนวคิดทฤษฎี

สำหรับวิธีวิทยาการในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์เชิงโครงสร้างและผู้กระทำการ (Structure and Agency Analysis) โดยให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำการทางสังคม (Agency) และพลังของโครงสร้างสังคม (Structure) ตามหลักทวิภาษวิธี (Dialectic) กล่าวคือ ในบางสถานการณ์ ผู้กระทำการมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้างสังคม ขณะที่บางสถานการณ์โครงสร้างสังคม ก็มีพลังในการกำหนดวิถีชีวิตของผู้กระทำการสำหรับการวิเคราะห์โครงสร้างและผู้กระทำการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ และชัยณรงค์ เครือนวน, 2556, หน้า 30-32)

ก. *ผู้กระทำการทางสังคม* หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีเจตจำนงในการปฏิบัติการทางสังคม ที่อาจแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น กลุ่มสังคม (Social Group) เป็นกลุ่มบุคคลที่มีสำนึกถึงอัตลักษณ์ร่วมกัน และดำเนินกิจกรรมภายใต้แนวทางที่ได้จัดตั้งขึ้นมาหรือชนชั้นทางสังคม (Social Class) เป็นกลุ่มบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งแห่งที่ทางสังคมอันเดียวกัน กล่าวคือ อยู่ในความสัมพันธ์ทางการผลิตของสังคม

ข. *กระบวนการทางสังคม* หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำการทางสังคม คือ กลุ่มทางสังคม ชนชั้น องค์กร และบวนการทางสังคม ทั้งในเชิงขัดแย้งและร่วมมือกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์และคุณค่าที่ต้องการ การวิเคราะห์กระบวนการทางสังคม ภายใต้ฐานคิดแบบทวิภาษวิธี เป็นการสะท้อนให้เห็นในมิติทางประวัติศาสตร์ ที่แสดงออกถึงการคลี่คลายจากความเป็นมาในอดีตถึงสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่จะเป็นไปในอนาคต ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากกระบวนการทางสังคม ถูกขับเคลื่อนในประวัติศาสตร์โดยการเป็นพันธมิตร หรือการต่อสู้ แข่งขัน ระหว่างกลุ่มและชนชั้นต่าง ๆ

ค. *โครงสร้างทางสังคม* หมายถึง แบบแผนความสัมพันธ์ทางสังคมภายใต้บริบทของการพนันมวยไทย และการเล่นพนันมวยไทยที่ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องระดับหนึ่ง (Pattern of Social Relationship) หรือบางครั้งอาจถูกใช้เป็นสนามหรือพื้นที่ของการพนัน หรือเครือข่ายการพนัน ดังนั้น ฐานคิดเกี่ยวกับโครงสร้างสังคมในที่นี้ (การพนันมวยไทย) จึงถือว่าโครงสร้างเป็นสิ่งที่สามารถถูกปรับเปลี่ยนหรือสืบทอดได้ โดยการเคลื่อนไหวของมนุษย์ผู้กระทำการนั่นเอง เนื่องจากโครงสร้างเป็นผลผลิตที่มนุษย์สร้างขึ้นการวิเคราะห์โครงสร้างสังคม ภายใต้ฐานคิดแบบทวิภาษวิธีจะทำให้เห็นถึงลักษณะสองด้านของโครงสร้าง (Duality of Structure) คือ โครงสร้างสังคมมีทั้งด้านที่สร้างข้อจำกัดให้เกิดการดำรงอยู่ และด้านที่เปิดโอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากโครงสร้างสังคมมีความสามารถเป็นทั้งผลผลิต (Product) และเงื่อนไข (Condition) ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มและชนชั้นต่าง ๆ

ง. *ปฏิบัติการทางสังคม* คือปรากฏการณ์ของความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้คนสมัยใหม่ที่เป็นเรื่องของการยอมรับ ปฏิเสธ การต่อต้าน การต่อรอง บนพื้นที่ทางสังคมเพื่อผลิต/สร้างแรงขับเคลื่อนตลอดจนความปรารถนา โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ บนความหลากหลาย

บทที่ 2

โครงสร้างการเล่นพนันมวยไทยในสังคมไทย

บทนี้จะนำเสนอการก่อรูปเชิงโครงสร้างของการเล่นพนันมวยไทยในภาพกว้างเชิงประวัติศาสตร์เรื่องเล่า ความเปลี่ยนแปลงเชิงวัฒนธรรมของคนดู ความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจการเงินที่เกี่ยวข้องกับแวดวงมวยไทย โดยจะนำเสนอเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

2.1 การก่อรูปเชิงโครงสร้างการเล่นพนันมวยไทย

2.2 โครงสร้างของการเล่นพนันมวยไทย

2.1 การก่อรูปของโครงสร้างการเล่นพนันมวยไทย

2.1.1 ว่าด้วยเรื่องเล่าของมวยไทย

การเกิดขึ้นของกีฬามวยไทยมีจุดเริ่มต้นจากการต่อสู้เพื่อป้องกันตัวด้วยมือเปล่าเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการรบพุ่งมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่า โดยการใช้อวัยวะของร่างกายทำร้ายคู่ต่อสู้ในระยะประชิด ลักษณะของมวยไทยในฐานะที่เป็นศิลปะป้องกันตัวจึงมีการจัดชกขึ้นตามงานวัดและงานเฉลิมฉลองต่าง ๆ ตามรูปแบบวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามไม่ถูกนับว่าเป็นการพนัน จึงไม่มีการจัดให้เสียภาษีตามกฎหมาย (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง, 2522)

มวยไทยโบราณถูกจำกัดการฝึกฝนสำหรับเพศชายที่นอกจะเป็นการต่อสู้ด้วยมือเปล่าแล้ว การฝึกฝนมวยไทยเพื่อให้เกิดความชำนาญและการสร้างสมรรถภาพทางด้านร่างกายให้เหมาะสมกับคุณลักษณะของชายชาติวีร ซึ่งประกอบด้วย คุณวุฒิ มรรยาท มนุษยธรรม วีรกรรม ความทรหดอดทน อำนาจทางคาถาอาคม พลังกาย และความรู้ความชำนาญในศิลปะมวยไทย และมีการก่อตั้งสำนักมวยขึ้นมาเพื่อฝึกฝนมวยไทยให้กับชายไทยด้วย เช่น สำนักสมอคอน เมืองลพบุรี ซึ่งเป็นสำนักเรียนมวยของพระมหากษัตริย์และเจ้าเมืองที่นิยมส่งบุตรหลานของตนมาอบรมศิลปศาสตร์ ณ ที่ตั้งสำนักนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับลูกศิษย์จะเป็นไปในรูปแบบแนวดิ่งหรือแบบบนลงล่าง การเข้าเป็นนักเรียนมวยของชายไทยจะต้องเข้าไปรับใช้ครูมวยจนเชื่อได้ว่าคนเหล่านั้นมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความมุ่งมั่น และมีความศรัทธาในตัวครูมวย

พิธียกครูหรือการขึ้นครู หมายถึง พิธีกรรมที่สร้างการยอมรับกันระหว่างศิษย์กับครู ครูมวยยอมรับนักมวยให้เป็นลูกศิษย์และศิษย์ยอมรับครูมวยให้เป็นผู้ฝึกสอนผู้ประสิทธิ์ประสาทศิลปะมวยไทยให้ โดยยินยอมปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน กำหนดกฎเกณฑ์ และโปรแกรมการฝึกของครูมวยทุกประการ แบบฝึกฝนแรกของมวยไทยจะเป็นการเริ่มเรียนท่าไหว้ให้ครูหรือท่าไหว้ครู ซึ่งเป็นทำนอง

ทำย่น และการก้าวอย่างด้วยลีลาท่าทางที่อ่อนช้อยแต่แข็งแกร่ง และเมื่อฝึกหัดท่าไหว้ครูได้อย่างชำนาญแล้ว ครูมวยจึงจะเริ่มสอนวิธีการใช้อาวุธของมวยไทยชนิดต่าง ๆ และกลมมวยเพื่อแก้เกมสคู่ต่อสู้ เช่น กลมมวยจูโจม กลมมวยแก้หมัด กลมมวยแก้เข้า เป็นต้น

กลุ่บมวยของครูมวยที่สร้างสมรรถนะทางด้านร่างกายเพื่อให้มีความแข็งแรง เช่น ให้นักมวยตักน้ำ ต่ำข้าว ผ่าฟัน ว่ายน้ำ ปั่นต้นไม้ เป็นต้น มีการฝึกประสาทสั่งงานอย่างรวดเร็ว การกลมเตะต้นกล้วย ซ้อมคู่ ปล้ำคู่ และวิ่งในน้ำ เป็นต้น (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง, 2522)

เรื่องราวของมวยไทยถูกผลิตซ้ำผ่านเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์สมัยอยุธยาที่ได้กล่าวถึงในพงศาวดารสยาม เมื่อสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสด็จออกจากพม่า และได้มีการช่งสมุ่กำลังนักมวย (มวยไทย) จำนวนมากเพื่อฝึกปรือคนเอาไว้ทำงานศึกสงครามขนาดใหญ่ เมื่อสมัยอยุธยาตอนปลายพระเจ้าเสือผู้มีความชื่นชอบมวยมากจนมีเรื่องเล่าที่ว่า พระองค์ชื่นชอบมวยมากถึงขนาดปลอมตัวมาแข่งขันชกมวย จนกระทั่งมาพบกับเพื่อนผู้เป็นสหายต่อมาก็ได้ก้าวขึ้นเป็นทหารคู่มือใจของพระเจ้าเสือคือ พันท้ายนรสิงห์ และเมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 กษัตริย์ของพม่าก็ได้มีดำริจัดให้มีการแข่งขันชกมวยระหว่างสยามกับพม่าขึ้น ผลการแข่งขันก็มีนักมวยชาวสยามคนหนึ่งสามารถเอาชนะนักมวยชาวพม่าได้ถึง 9 – 10 คนในคราวนั้น จึงสร้างความพึงพอใจให้กับกษัตริย์ของพม่ามาก นักมวยไทยคนนั้นนามว่านายขนมต้ม (ทฤษฎี สิทธิประเสริฐ, 2536)

2.1.2 การเกิดขึ้นของสนามมวยไทยที่เป็นทางการ

การแข่งขันชกมวยบนเวทีครั้งแรกเกิดขึ้นในสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้มีการจัดตั้งกองเสือป่าขึ้น แต่ยังคงขาดอุปกรณ์หลายอย่าง พระองค์จึงโปรดเกล้าให้พระยานนทเสนสุเรนทรภักดี จัดการชกมวยขึ้นเพื่อหารายได้ซื้ออาวุธปืนให้กับกองเสือป่า จึงได้มีการแข่งขันชกมวยไทยขึ้น ณ บริเวณโรงเรียนสวนกุหลาบ เชิงสะพานพุทธฝั่งพระนคร เมื่อปี พ.ศ. 2463 โดยมีพระยานนทเสนสุเรนทรภักดี นายพลเสือป่าทำหน้าที่เป็นนายสนาม และมีพันเอกพระยาฤทธิ์ไกร (เจ้ากรมสวัสดิการกองทัพบก) เป็นกรรมการจับเวลา ลักษณะของเวทีจะใช้สนามหญ้าเป็นพื้นเวที มีเสาไม้สี่ต้นซึ่งด้วยเชือกกรอบเวที 2 เส้น แต่ละคู่จะชกกัน 10 ยก 12 ยกและ 15 ยกตามลำดับความสำคัญของแต่ละคู่ การจับเวลาจะใช้กะลาเจาะรูลอยไว้ในโอ่งน้ำที่เต็มโอ่ง เมื่อกะลาจมน้ำ ก็ใช้ไม้ตีเกราะ (กระบอกไม้ไผ่) เพื่อบอกเป็นสัญญาณหมดยก กรณีที่นักมวยถูกอาวุธของคู่ต่อสู้จนล้มลงไปกับพื้น จะมีวิธีการนับตั้งแต่ 1 ถึง 10 และจะหยุดนับต่อเมื่อนักมวยมีสภาพพร้อมที่จะต่อสู้ต่อไปได้ แต่ถ้านับจนถึงสิบแล้วนักมวยที่ล้มลงแล้วลุกขึ้นมาแต่ไม่มีสภาพที่จะต่อสู้ต่อไปได้จะต้องเป็นฝ่ายถูกจับแพ้น็อกเอ้าท์ (ทฤษฎี สิทธิประเสริฐ, 2536)

สนามมวยมาตรฐานได้เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2484 สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ถูกสร้างขึ้นบนพื้นที่ใจกลางกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บริเวณถนนราชดำเนินนอก ตรงข้ามกับ

ตรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าหรือสนามมวยราชดำเนิน ลักษณะของอาคารเป็นคอนกรีต มีการจัดการแข่งขันชกมวยสัปดาห์ละ 1 วัน ๆ ละ 6 คู่ ภายหลังการเกิดขึ้นของเวทีราชดำเนินจึงเริ่มมีการดำเนินการธุรกิจสนามมวยในพื้นที่ต่าง ๆ จากกลุ่มพ่อค้า นายทุน และหน่วยงานราชการ กำหนดการจัดการแข่งขันทั้งเวทีมวยมาตรฐานและเวทีมวยชั่วคราว ได้แก่

1. เวทีมวยราชดำเนิน
2. เวทีมวย ณ โรงภาพยนตร์พัฒนาการ
3. เวทีมวยวงเวียนใหญ่
4. เวทีมวย ณ โรงภาพยนตร์ศรีเยาวราช
5. เวทีมวย ณ โรงภาพยนตร์วงเวียน 22 กรกฎาคม
6. เวทีมวย ณ โรงภาพยนตร์ศรีอยุธยา
7. เวทีมวย ณ ลานสเก็ตบริเวณสวนลุมพินี
8. เวทีมวย ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
9. เวทีมวยในกรมสวัสดิการทหารบก
10. เวทีมวยของทหารเรือท่าราชวรดิษฐ์
11. เวทีมวยในกรมทหารช่างที่ 1 สวนอนันต์ บางกอกน้อย
12. เวทีมวยหมู่บ้านเศรษฐกิจ
13. เวทีมวย ส.ท.ร. ในกรมสวัสดิการทหารเรือ
14. เวทีมวยพระประแดง
15. เวทีมวยทหารอากาศสะพานใหม่
16. เวทีมวยสำโรงสมุทรปราการ
17. เวทีมวยเจ้าพระยา ตั้งอยู่บริเวณสวนผักและต่อมาย้ายไปเปิดเวทีใหม่ใกล้สะพาน

คลองชักพระ บางขุนนนท์

สนามมวยที่ได้มีการดำเนินงานทั้งในรูปแบบเวทีถาวร และเวทีมวยชั่วคราว ลักษณะของการดำเนินงานของเวทีมวยชั่วคราวมีการจัดการแข่งขันชกมวยที่ไม่แน่นอน ข้อจำกัดทางด้านการสื่อสารทำให้คนดูหรือผู้ที่สนใจการแข่งขันมวยไทยไม่มีข้อมูลข่าวสาร เช่น วันที่จะมีการแข่งขัน มีนักมวยคนใดบ้างที่จะเข้ามาชก และต้นทุนการบริหารจัดการธุรกิจสนามมวยไทยมีค่อนข้างสูง จึงทำให้เวทีชั่วคราวและเวทีประจำหลายแห่งจำเป็นต้องระงับการจัดการแข่งขันมวยไทย และปิดตัวลงในที่สุด ที่เปิดจัดการแข่งขันอยู่ก็จะมีเพียงสนามมวยหลัก ได้แก่ สนามมวยเวทีราชดำเนิน

ช่วงปลายปี พ.ศ. 2499 กองพลที่ 1 ได้ตั้งสนามมวยชั่วคราวขึ้นที่บริเวณหลังพระบรมรูปรัชกาลที่ 6 เพื่อหารายได้เป็นสวัสดิการของกองพลที่ 1 ต่อมาได้ย้ายมาอยู่มีบริเวณโรงเรียนเตรียมทหารและได้กลายมาเป็นสนามมวยลุมพินี อยู่ภายใต้การดูแลของกองทัพบก หลังจากนั้นกองทัพบกก็

โอนสนามมวยดังกล่าวขึ้นตรงกับกรมสวัสดิการทหารบก ลักษณะสนามมวยลุมพินีเดิมเป็นไม้ตอกด้วยสังกะสี ผู้ชมมวย คนดู แพนมวยจึงเรียกสนามมวยลุมพินีว่า วิกสังกะสี และในปี พ.ศ. 2530 สนามมวยเวทีลุมพินีก็เริ่มปรับปรุงเป็นคอนกรีต

การเกิดขึ้นของเวทีมวยหลักในพื้นที่กรุงเทพมหานครช่วงต้น พ.ศ. 2500 มีเพียงสองเวทีคือ เวทีราชดำเนิน และเวทีลุมพินี ซึ่งอยู่ภายใต้การจัดการของกองทัพ ดังจะเห็นได้จากการแบ่งจำนวนวันในการจัดการแข่งขันชกมวยไทย โดยทางเวทีราชดำเนินจะจัดชกมวยจำนวน 4 วัน คือ วันอาทิตย์จัดการชกมวยในนามสวัสดิการกรมตำรวจ วันจันทร์จัดชกมวยในนามสวัสดิการทหารอากาศ วันพุธจัดชกมวยในนามสวัสดิการทหารเรือ และวันพฤหัสบดีเป็นวันจัดมวยให้กับสนามมวยเวทีราชดำเนินเอง และทางสนามมวยเวทีลุมพินีได้จัดการแข่งขันชกมวยในนามสวัสดิการทหารบกเป็นจำนวน 3 วัน คือ วันอังคาร วันศุกร์ และวันเสาร์

ภายใต้การจัดการชกมวยของกองทัพ โดยเฉพาะสนามมวยเวทีลุมพินีอยู่ในการดูแลของทหารบกโดยมีเจ้ากรมสวัสดิการทหารบกเป็นนายสนาม และสนามมวยเวทีราชดำเนิน แต่เดิมบริหารงานโดยสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ แต่ประสบกับปัญหาการขาดทุน และวัตถุประสงค์ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ที่ต้องการสนับสนุนธุรกิจที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศมากกว่าจึงเปิดทางให้บริษัทเอกชนเข้ามารับโอนกิจการจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ขอเช่าเวที และจดทะเบียนเป็นบริษัทที่มีชื่อว่า บริษัทเวทีมวยราชดำเนิน จำกัด โดยที่พนักงานของสนามมวยส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ด้วย สนามมวยทั้งสองแห่งได้ร่วมกันผลักดันให้กระทรวงมหาดไทยเพื่อกฎระเบียบการอนุญาตการแข่งขันชกมวยด้วยการกำหนดจำนวนสนามมวยในแต่ละจังหวัด ซึ่งอนุญาตให้มีการเล่นการพนันการแข่งขันชกมวย การออกกฎเกณฑ์การอนุญาตการแข่งขันชกมวย มวยปล้ำ และจำนวนสนามการชกมวยทำให้เกิดขึ้นของเวทีมวยหรือสนามมวยถาวรในแต่ละจังหวัดเกิดขึ้นได้ค่อนข้างยาก ดังปรากฏในกฎเกณฑ์การกำหนดจำนวนวันอนุญาตจัดให้มีการเล่นพนันการแข่งขันชกมวย และจำนวนสนามชกมวยขึ้นในแต่ละจังหวัด ดังนี้

“...๓. ให้อนุญาตให้จัดตั้งสนามแข่งขันชกมวย มวยปล้ำ ได้เฉพาะจังหวัดพระนครไม่เกิน ๒ สนาม จังหวัดธนบุรีและจังหวัดอื่น ๆ ไม่เกิน ๑ สนาม ถ้าหากจังหวัดใดมีเหตุผลต้องการมีมากกว่า ๑ สนาม ก็ให้ชี้แจงเหตุผลไปพร้อมกับส่งเรื่องราวไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาสั่งการและเมื่อผู้ใดได้รับอนุญาตให้จัดตั้งได้แล้ว จะต้องสร้างเวทีและอัฒจันทร์ที่นั่งดูให้แล้วเสร็จเปิดการแข่งขันได้ภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาต เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังเปิดการแข่งขันไม่ได้ ให้ถือว่าสิทธินั้นหมดไปให้จัดการเพิกถอนการอนุญาตเสีย แต่ถ้ามีเหตุผลความจำเป็นที่ไม่อาจจัดการขึ้นได้ภายในกำหนด

ระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้นิพนธ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ถูกล้างระงับสิทธิ์นั้น ซึ่งจะได้พิจารณาความเหมาะสมเป็นราย ๆ ไป...”
(กระทรวงมหาดไทย, 2504)

อย่างไรก็ตามหลัง พ.ศ. 2518 การขยายตัวของเวทีมวยในท้องถิ่นทั่วทุกภูมิภาคของประเทศได้ก่อให้เกิดนักมวยไทยหน้าใหม่มากขึ้นจากการเกิดขึ้นของเวทีมวยตามงานวัดหรือเวทีมวยเดินสายที่ริเริ่มจัดงานชมมวยการหาคู่ชกหรือการเปรียบมวยของนักมวยในท้องถิ่นทั้งรุ่นเล็กรุ่นใหญ่ จึงเริ่มมีนักมวยเด็กทั้งที่เป็นนักมวยเคยชกมาบ้างตั้งแต่ 5 – 15 ครั้ง หรือแม้แต่ นักมวยเด็กที่ไม่เคยผ่านสังเวียนก็สามารถสมัครขึ้นมาชกมวยตามเวทีที่ถูกจัดขึ้นตามท้องถิ่น เวทีมวยตามงานวัดที่ถูกจัดขึ้นและถูกหมุนเวียนได้ตามแหล่งชุมชนในต่างจังหวัดของแต่ละภูมิภาค ส่งผลให้ผู้คนตามต่างจังหวัดเริ่มเข้ามาสนใจชมมวยไทยและทำให้มวยไทยเป็นที่นิยมเพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะการชกในครั้งใดที่มีนักมวยทั้งรุ่นใหญ่ รุ่นเล็กซึ่งเป็นตัวแทนของชุมชนขึ้นชกบนเวทีด้วยก็จะทำให้สมาชิกของครอบครัว ตลอดจนชาวบ้านในชุมชนนั้น ๆ ต่างพากันไปร่วมเชียร์และบางครั้งก็มีการวางเดิมพันเพิ่มเติมเพื่อสร้างความตื่นเต้นในการเชียร์มวยและยังเป็นขวัญและกำลังใจให้นักมวยอีกทางหนึ่งด้วย ดังในคำสัมภาษณ์ว่า

“ตอนผมอายุสิบห้าเริ่มชกมวยครั้งแรกก็ถือว่าเริ่มชกมวยช้อยู่ เห็นเขามารับสมัครนักมวยก็ขึ้นชกครั้งแรกบนเวทีตามงานวัดที่เข้ามาจัดที่บ้านผมนั่นแหละ ชกครั้งแรกก็ชนะเลยคู่ต่อสู้เขาชกมาได้สักสิบไฟต์แล้วมั้ง ตอนนั้นก็ได้เงินรางวัลมาไม่กี่บาทหรอกแล้วก็ได้ทีปมา 25 บาท ก็เลยรู้สึกชอบมวย คราวนี้ต่อมาก็เริ่มซ้อมอยู่กับบ้านที่ไหนจัดงานมีการแข่งขันชกมวยที่บ้านผมก็พาไปสมัคร บางครั้งเราไปต่อยที่พัทลุงคนในหมู่บ้านก็เหมารถตามไปเชียร์ ตามไปเล่นกัน เขาเห็นว่าเราเป็นคนในชุมชน” (ใหม่ (นามสมมุติ), 6 ตุลาคม 2565, สัมภาษณ์)

ขณะที่การถ่ายทอดสดการแข่งขันการชกมวยไทยครั้งแรกเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2500 ทำการถ่ายทอดผ่านสถานีวิทยุโทรทัศน์ บริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด มีการถ่ายทอดเป็นประจำทุกวันเสาร์จากเวทีมวยลุมพินี ตั้งแต่เวลา 18.30 เป็นต้นไปจนจบการแข่งขัน ระยะเวลาสำหรับการถ่ายทอดราว 3 ชั่วโมงต่อเดือน การถ่ายทอดมวยไทยทางโทรทัศน์ได้เป็นรายการทางด้านการกีฬาที่ได้รับความนิยมจากผู้รับชมค่อนข้างสูงโดยเฉพาะกลุ่มเพศชายที่อยู่ในกลุ่มวัยรุ่น วัยกลางคนหรือวัยสูงอายุ ดังจะเห็นได้จากการเติบโตและการขยายตัวของสื่อสารผ่านสถานีโทรทัศน์เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก (สมเกียรติ ยังขึ้นสวัสดิ์, 2537)

การเติบโตและการขยายตัวการถ่ายทอดสดมวยผ่านโทรทัศน์ที่สามารถกระจายไปได้ในแทบทุก ๆ จังหวัดของประเทศไทย ตามลักษณะพื้นที่และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะไฟฟ้า อย่างไรก็ตามที่เชื่อว่าทุกบ้านจะสามารถได้รับชมรายการโทรทัศน์หรือได้รับชมมวยได้เหมือนกันทุกบ้าน ชาวบ้านหลายรายที่ชื่นชอบการชมมวยไทยอาจต้องเดินทางไปชมหัวร่วมกันในพื้นที่ ๆ มีทีวีและสามารถรับสัญญาณการถ่ายทอดสดจากสถานีโทรทัศน์ที่รับผิดชอบได้ ก่อรูปขึ้นเป็นวัฒนธรรมการดูมวยในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ต่างจังหวัดที่จะต้องมาเฝ้าดูการแข่งขันชมมวยหน้าทีวี และเกิดการจับกลุ่มเล่นพนันมวยตู้หรือกล่าวได้ว่าเป็นการเล่นพนันนอกเวทีมวยมาตรฐานซึ่งในขณะนั้นมีเพียงสองเวทีเท่านั้นที่อนุญาตให้เล่นได้โดยถูกต้องตามกฎหมายได้แก่ เวทีมวยราชดำเนินและเวทีมวยลุมพินี

การขยายตัวของการแข่งขันมวยไทยที่สามารถทำให้ผู้คนในภูมิภาคต่าง ๆ ได้รับรู้ถึงการมีอยู่ของมวยไทยและการแข่งขันมวยไทย ภายหลัง พ.ศ.2520 จากการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะ โดยเฉพาะระบบไฟฟ้าที่ทำให้พื้นที่ห่างไกลตามชนบทสามารถรับชมการแข่งขันมวยไทยได้อย่างกว้างขวางก่อร่างสร้างตัวขึ้นเป็นการเล่นพนันเชิงวัฒนธรรมของท้องถิ่นหรือการเล่นมวยตู้ วัฒนธรรมการเล่นมวยหรือการเดิมพันมวยได้เป็นที่นิยมอย่างกว้าง เมื่อพิจารณาจากการเติบโตของวารสารเกี่ยวกับมวย โดยเฉพาะวารสารมวยตู้ที่ก่อตั้งขึ้นมาและตีพิมพ์ฉบับแรกในปี พ.ศ. 2529 เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมวย การจัดการ รายละเอียด การแข่งขัน ฯลฯ ให้กับบรรดาเซียนมวยในเมืองหลวงและเซียนมวยที่กระจายตัวอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย

การขยายตัวของสื่อสารทำให้เกิดการขยายตัวของนักมวยรุ่นใหญ่และนักมวยรุ่นเยาว์หรือนักมวยเด็กที่ต้องการหารายได้เพิ่มเติมเพื่อมาจุนเจือครอบครัว การเข้าสู่สังเวียนมวยสำหรับเด็กหรือผู้ให้ความสนใจกล่าวได้ว่าเป็นการลงทุนที่ต่ำที่สุดเนื่องจากการใช้เพียงร่างกายของตัวเองเป็นเครื่องมือทำมาหากิน เงื่อนไขหนึ่งของการเข้ามาเป็นนักมวยทั้งรุ่นน้อย รุ่นใหญ่ คือ ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปากท้องของครอบครัว ความยากจนของผู้คนในขณะนั้น การชมมวยเป็นอาชีพกลายเป็นทางเลือกหนึ่งของเด็ก ๆ และเยาวชนตามภูมิภาคต่าง ๆ พื้นที่ต่างจังหวัด ที่ตนเองพอจะสามารถหารายได้เข้ามาช่วยเหลือแบ่งเบาภาระได้ภายในครัวเรือน ขณะเดียวกันการพัฒนาทักษะการชมมวยไทยอาชีพจำเป็นจะต้องได้รับการฝึกฝนประสบการณ์มาตั้งแต่อายุน้อยตั้งแต่ 7 – 8 ขวบ

ทักษะของนักมวยไทยที่ได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดความชำนาญและมีชั้นเชิงในการชมมวยระดับสูง ขณะที่พัฒนาการของร่างกายของผู้ที่ได้รับการฝึกฝนมาตั้งแต่อายุน้อยจะมีร่างกายที่แข็งแกร่ง มีความอดทนต่อการเจ็บปวดเมื่อเวลาที่ตนเองได้รับอาวุธจากคู่ต่อสู้ ซึ่งทั้งศักยภาพทางด้านร่างกายที่ถูกทำให้มีความแข็งแกร่งมาตั้งแต่วัยเยาว์ ผสมกับทักษะที่ได้รับการฝึกฝนจากค่ายมวยและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้ขึ้นชกจริงบนเวทีจะทำให้ให้นักมวยไทยแต่ละคนมี

ความสามารถขึ้นเชิง ความแข็งแกร่ง น้ำอดน้ำทนต่อสรรพอาวุธของคู่ต่อสู้ ดังคำสัมภาษณ์ของเจ้าของค่ายมวยและโปรโมเตอร์ที่มีต่อผู้สมัครเข้ามาเป็นนักมวยหน้าใหม่รายหนึ่งว่า

“น้อง (ผู้สมัครเป็นนักมวยในค่ายหนึ่ง: ผู้วิจัย) นักรบมาจากต่างจังหวัดเพื่อมาสมัครเป็นนักมวยในค่ายพี่...ตอนนี้อายุยี่สิบแล้วยังไม่เคยขึ้นชกมวยเลย... พี่รับเองไว้ไม่ได้หรอก ส่วนใหญ่นักมวยไทยอายุยี่สิบต้องมีการขึ้นชกแล้วไปร้อยไฟท์ เขาฝึกกันมาแต่เด็กเอ็งขึ้นไปต่อยก็เจ็บตัวป่าว ๆ พวกนี้เขาฝึกกันมาแต่ต่อยก็ไม่ค่อยเจ็บกัน” (ณัฐ (นามสมมุติ), 18 ตุลาคม 2565, สัมภาษณ์)

การฝึกฝนมวยไทยตั้งแต่วัยเด็กอาจเริ่มต้นตั้งแต่อายุ 7 – 8 ขวบขึ้นไป ซึ่งเป็นการฝึกฝนทักษะขั้นพื้นฐานตั้งแต่การใช้หมัด เท้า เข่า ศอก จังหวะการเดิน และการฝึกฝนความแข็งแกร่งของร่างกายให้มีความอดทนต่อการเจ็บปวดจากการถูกอาวุธแม่ไม้มวยไทยของคู่ต่อสู้ ขณะที่เทคนิคของของนักมวยแต่ละรายสามารถพัฒนาขึ้นมาจากพื้นฐาน การฝึกฝนอย่างหนักของนักมวย และการเข้าสู่การชกมวยเป็นอาชีพอาจมีระยะเวลาไม่ยาวนานมากนัก พอนักมวยอายุมากขึ้นเร็วแรง ความแข็งแกร่งของร่างกายก็จะค่อย ๆ ลดลงตามลำดับ ความรุ่งโรจน์หรือการทะยานก้าวขึ้นสู่จุดสูงสุดของนักมวยอาจเริ่มตั้งแต่อายุ 16 – 25 ปี หลังจากนั้นสภาพร่างกายก็จะเริ่มโรยราสำหรับการประกอบอาชีพมวยไทย (จิราพร แก้วศรีงาม, 2547, หน้า176) ดังนั้นการพัฒนานักมวยวัยเยาว์หรือนักมวยเด็กจึงเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่จะสร้างนักมวยไทย นักมวยสากล นักมวยอาชีพ ที่มีทักษะความสามารถขึ้นเชิงขึ้นมาประดับวงการผืนเวทีผ้าใบทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติได้

การเติบโตของมวยไทยในระดับสากลที่มีสาเหตุมาจากปัญหาภายในของแวดวงมวยไทยจนก่อให้เกิดขึ้นเป็นภาพลักษณ์ที่ซึ่งเป็นผลกระทบในเชิงลบต่อมวยไทยในประเทศ จึงทำให้ค่ายมวยที่มีความสามารถในการปรับตัวขยายฐานคนดูจนสร้างความนิยมมวยไทยในต่างประเทศจนประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง ค่ายมวยหลายแห่งร่วมลงทุนกับนักลงทุนชาวต่างชาติเปิดค่ายมวยเพื่อส่งแข่งขันกันในประเทศซึ่งเป็นการแข่งขันมวยไทย 3 ยก การแข่งขันมวยไทยในต่างประเทศก็ขยายตัวขึ้นมากกว่า 3,869 แห่ง ใน 36 ประเทศทั่วโลก เช่น ประเทศอิตาลี ประเทศจีน เป็นต้น และความเปลี่ยนแปลงจากสื่อโทรทัศน์จากระบบอนาล็อก (Analog) สู่ทีวีดิจิตอล (Digital) จึงทำให้มีการผลิตรายการการแข่งขันมวยไทยขึ้นมาอีกเป็นจำนวนมาก เช่น ศิษย์อดมวยไทยรัฐ ซึ่งเป็นการร่วมมือระหว่างไทยรัฐทีวีกับทรูวิชั่นส์ รัตนสุบรรณ, รายการ 8 แม็กมวยไทยที่ถ่ายทอดผ่านช่อง 8 หรือรายการแข่งขันมวยไทยที่ชกผ่านช่อง TRUE Vision การเติบโตของรายการการแข่งขันชกมวยไทยจึงมีความหลากหลายทั้งในรูปแบบมวยไทย 5 ยก มวยไทย 3 ยก การแข่งขันแบบ Mix Martial Arts ซึ่ง

รายการต่าง ๆ เหล่านี้บางรายการถูกถ่ายทอดผ่านระบบดิจิตอลออกไปสู่สายตาของชาวโลกได้ในระยะเวลาเดียวกัน (รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2560, หน้า 57 – 90)

2.2 โครงสร้างของการเล่นพนันมวยไทย

การวิเคราะห์โครงสร้างที่มีผลต่อการเล่นพนันมวยไทยในฐานะที่เป็นผู้กระทำการอยู่ภายใต้ฐานคิดที่ว่าโครงสร้างสังคมในมิติหนึ่งมีพลังกำหนดวิถีชีวิตของผู้กระทำการ ขณะเดียวกันผู้กระทำการก็มีบทบาทในการกำหนดโครงสร้างสังคมได้เช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่า เงื่อนไขเชิงโครงสร้างที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นพนันของผู้เล่นการพนันมวยไทย โดยจะนำเสนอตามประเด็นดังต่อไปนี้

2.2.1 ฉากทัศน์ของการพนันมวยไทย

การอธิบายในเชิงของอุดมการณ์หรือการอภิปรายในเชิงความคิดที่มองไปในทิศทางเดียวกันว่า ไม่สามารถระบุได้ว่าการพนันกับมวยเกิดขึ้นมาเมื่อไหร่และเกิดขึ้นมาได้อย่างไร หรือแม้แต่ผู้คนในแวดวงมวยไทยคำพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าสนามมวยไม่สามารถอยู่ได้ถ้าขาดการพนัน ตลอดจนการเล่นพนันมวยอยู่ตามหน้าจอทีวีหรือการรวมตัวกันเล่นมวยตู่ถึงแม้ว่าจะเป็นการเล่นพนันนอกกฎหมาย (อดิศร บุญญานุรักษ์, 2553, หน้า 151 - 152) หรือในพระราชบัญญัติการพนันสามารถเล่นการพนันมวยได้ในเวทีที่ได้รับอนุญาตจากรัฐ

ความสัมพันธ์ระหว่างมวยไทยกับการพนันอาจมีความแนบแน่นจนแทบเป็นเนื้อเดียวกันเนื่องจากเงินเดิมพัน เงินอัดฉีด จะส่งผลต่อการพฤติกรรมการชกของนักมวยบนเวที ดังกรณีความสัมพันธ์ระหว่างโปรโมเตอร์ เจ้าของค่ายมวย นักมวย เช่น เป็กกี้ บางกรวย หรือเสี้ยแซก เป็นโปรโมเตอร์อยู่สนามมวยลุมพินี และเป็นหัวหน้าค่าย PK แสนชัย มวยไทยยิม และยังมีขึ้นชอบการเดิมพันมวยไปพร้อมกัน บางคู่อาจเล่นถึง 6 – 7 แสนบาทหรือหลักล้านบาท บางครั้งมีการอัดฉีดให้นักมวยครั้งละ 3 – 4 แสนบาท หรือกลุ่มโปรโมเตอร์หลายรายส่วนใหญ่ก็จะมีนักมวยในสังกัดของตนเอง ซึ่งมักจะนิยมชมชอบวางเดิมพันในฝั่งนักมวยของตนเอง ซึ่งจะมีการเล่นเดิมพันด้วยจำนวนเงินที่สูงถึงหลักหลายแสนบาทไปจนถึงหลักล้าน (รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2560, หน้า 108)

รายได้หลักของนักมวยมาจากค่าตัว¹ จากการขึ้นชกมวยแต่ละครั้ง โดยอัตราค่าตัวมีตั้งแต่หลักร้อย (มวยเด็กที่มีประสบการณ์ชกน้อย) ไปจนถึงนักมวยรุ่นใหญ่ตั้งแต่หลักหมื่นจนกระทั่งหลัก

¹ พระราชบัญญัติ กีฬามวย พ.ศ.2542 มาตราที่ 15 ในการแข่งขันกีฬามวยแต่ละครั้ง ผู้จัดรายการแข่งขันมวย หัวหน้าค่ายมวย หรือผู้จัดการนักมวยตามที่ได้ตกลงกัน แล้วแต่กรณี ต้องจ่ายเงินรางวัลให้แก่ นักมวย ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของค่าตอบแทนรวมกันทั้งหมดที่ผู้จัดรายการแข่งขันมวยตกลงจ่ายให้แก่ นักมวย หัวหน้าค่ายมวย และผู้จัดการมวย และในมาตราเดียวกันวรรคที่ 3 กำหนดไว้ว่า “บรรดาทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้แก่ นักมวย โดยตรงในการแข่งขันกีฬามวย ให้ตกเป็นของนักมวยทั้งหมด ข้อตกลงใด ๆ เพื่อแบ่งปันทรัพย์สินดังกล่าวจากนักมวยให้ตกเป็นโมฆะ”

ล้านในการชกแต่ละครั้ง การขึ้นสังเวียนชกมวยแต่ละครั้งของนักมวยที่นอกจะได้รับเงินจากส่วนแบ่งค่าตัวแล้ว รายได้อีกทางหนึ่ง ได้แก่ เงินอัดฉีดนักมวย เงินพิเศษ (ทิป) ที่มาจากบรรดาเซียนมวย หรือนักพนันมวยมอบให้นักมวยเป็นการส่วนตัวโดยไม่มีการแบ่งสัดส่วนกับบุคคลอื่น ๆ ซึ่งเงินพิเศษเหล่านี้นมาจากการวางเดิมพันของนักพนันมวยที่ลงเงินพนันไปกับฝั่งที่ตนเองได้รับชัยชนะ สัดส่วนการได้รับเงินอัดฉีดหรือเงินพิเศษตามแต่ตกลงกันหรือความสมัครใจของผู้ให้และตัวนักมวย บางคู่เซียนใหญ่บางเดิมพันกัน 5 – 7 แสน หรือหลักล้านขึ้นไป

ส่วนแบ่งของนักมวยจากการวางเงินเดิมพันระหว่างนักพนันซึ่งอาจเป็นเจ้าของค่ายมวย เจ้าของคณะ การจัดสรรส่วนแบ่งจากวงเงินเดิมพันหากปราศจากข้อตกลงระหว่างนักมวยกับผู้วางเงินเดิมพันตามธรรมเนียมปฏิบัติข้อตกลงพื้นฐานแล้วนักมวยได้รับส่วนแบ่งในอัตราร้อยละ 5 จากวงเงินเดิมพันทั้งหมด เช่น วงเงินเดิมพันหนึ่งล้าน นักมวยจะได้ส่วนแบ่งอย่างแน่นอนเป็นจำนวนเงิน 50,000 บาท และอาจได้รับเงินอัดฉีดสูงมากกว่านั้นตามการตกลงระหว่างนักมวยและผู้วางเดิมพันก็ได้ (ใหม่ (นามสมมุติ), 6 ตุลาคม 2565, สัมภาษณ์)

กรณีของนักมวยที่ขึ้นชกอยู่ตามเวทีมวยชั่วคราวหรือเวทีมวยในพื้นที่ต่างจังหวัด นักมวยที่ขึ้นชกอาจยังไม่มีชื่อเสียง นักมวยที่ยังมีประสบการณ์ชกน้อยครั้ง ซึ่งอาจเป็นคู่ชกประกอบรายการแข่งขันนั้น ๆ นักมวยเหล่านี้อาจมีค่าตัวที่ไม่สูงมากนักและเมื่อแบ่งสัดส่วนค่าตัวระหว่างนักมวยกับหัวหน้าค่าย และผู้จัดการมวยแล้วอาจเหลือเงินเพียงเล็กน้อย ขณะเดียวกันเวทีมวยตามต่างจังหวัดเหล่านี้อาจไม่มีเซียนมวยใหญ่ หรือเซียนมวยที่วางเดิมพันสูงซึ่งจะมีอัตราเงินอัดฉีด เงินพิเศษที่สูงขึ้นเป็นเงาตามตัวไปด้วยนั้น แต่ก็จะมีเงินพิเศษจากบรรดาเซียนมวยเล็กที่ได้รับเงินจากการวางเดิมพันฝั่งนักมวยที่ชนะในครั้งนั้นด้วย เงินพิเศษของนักมวยที่ได้รับจากเซียนเล็กที่อยู่ตามเวทีในต่างจังหวัดทั้งที่เป็นเวทีชั่วคราวและเวทีถาวร อาจมีความแตกต่างกันมากเมื่อเปรียบเทียบกับเงินอัดฉีดที่นักมวยขึ้นชกบนเวทีหลัก ณ ใจกลางกรุงเทพฯ แต่เงินเล็กน้อยเหล่านี้ก็เป็นแรงกระตุ้นให้นักมวยต้องขยันฝึกซ้อมเพื่อที่จะก้าวขึ้นไปสู่การเป็นนักมวยที่มีชื่อเสียงในอนาคต

ความสัมพันธ์ระหว่างมวยไทยกับการพนันจึงเป็นความสัมพันธ์ที่กล่าวได้ว่า “ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ง่าย” เนื่องจากรายได้ทั้งที่เป็นทางการ (ค่าตัว) และไม่เป็นทางการ (เงินอัดฉีด, เงินรางวัล) โดยเฉพาะเงินที่ไม่เป็นทางการนี้นักมวยจะได้รับส่วนแบ่งตามความสมัครใจของบรรดาเซียนพนันใหญ่และเซียนพนันเล็ก อัตราเงินที่ตนเองจะได้รับจำนวนมากหรือน้อยอาจขึ้นอยู่กับชื่อเสียง ฝีมือลายมือ ตลอดจนค่ายมวยที่ตนเองสังกัดอยู่ ฯลฯ ประเด็นเหล่านี้จึงทำให้เหล่าบรรดานักมวยจำเป็นต้องฝึกฝนและพัฒนาตัวเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างชื่อเสียงยกระดับค่าตัวของตนเอง ซึ่งหมายถึงรายได้พิเศษต่าง ๆ ที่จะตามมาด้วย

2.2.2 การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของผู้ชมในสนามมวย

สนามมวยเวทีราชดำเนินได้เริ่มเปิดทำการแข่งขันขึ้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2488 โดยการประกอบกิจการก็ยังคงมีความกระตือรือร้น สนามมวยที่ยังไม่มีความพร้อมที่จะจัดรายการขึ้นได้อย่างต่อเนื่องจากสนามมวยยังเป็นพื้นที่โล่งปราศจากหลังคา พอถึงฤดูฝนหรือวันที่สภาพอากาศแปรปรวนการแข่งขันก็พาลมวยไทยต้องหยุดจัดการแข่งขันจนทำให้ผู้จัดประสบกับภาวะขาดทุน แต่หลังจากได้มีการปรับปรุงสนามให้มีมาตรฐานมากขึ้นประชาชนเข้ามาให้ความสนใจการแข่งขันชกมวยไทยเพิ่มขึ้นมากจนทำให้ผู้จัดมีกำไรอย่างมากและนักมวยก็มีรายได้ที่สามารถยึดเป็นอาชีพได้ จึงมีนักมวยและค่ายมวยเกิดขึ้นมากในระยะเวลาที่ผ่านมา

การแข่งขันมวยไทยได้กลายเป็นกีฬาอดนิมของประเทศไทย มีการจัดการแข่งขันเพื่อชิงถ้วยทอง เหรียญรางวัล เข็มขัด นาฬิกา สร้อยคอ หรือเสื้อสามารถ เป็นต้น จนเกิดนักกีฬามวยฝีมือดีหลายคนเข้ามาขึ้นชกมวยบนเวทีราชดำเนินและสามารถดึงดูดประชาชนที่ให้ความสนใจเข้าชมชกอย่างหนาแน่นแทบทุกครั้ง การต่อสู้บนเวทีถูกกำหนดด้วยความสามารถการออกอาวุธต่อสู้ตามกฎกติกาและผู้เข้ามาขึ้นชกนักมวยในดวงใจของตนเอง หรือการเข้ามาสัมผัสกับนักมวยที่เป็นซูเปอร์ฮีโร่² ของพวกเขาอย่างประชิดขอบเวที จนทำให้นักมวยไทยหลายคนมีรายได้เป็นหน้าเป็นตาทำให้เป็นที่รู้จักไปยังต่างประเทศจนทำให้ชาต่างชาติเดินทางเข้ามาศึกษาแม่ไม้มวยตั้งแต่การแต่งกาย การไหว้ครู การรำร่า และกติกามวยไทยทั้งหมด เพื่อกลับไปพัฒนาศิลปะการต่อสู้หรือแม้แต่การเปิดค่ายมวยไทยในต่างประเทศเพื่อฝึกสอนมวยให้กับชาวต่างประเทศ รวมถึงการเดินทางไปต่อสู้กับศิลปะป้องกันตัวชนิดอื่นทั่วโลกอีกด้วย (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง, 2522, หน้า 112 - 129)

การชกมวยไทยหลังปี พ.ศ.2521 ได้รับความนิยมจากประชาชนแทบทุกหัวเมืองของประเทศไทยทั้งในกรุงเทพ ต่างจังหวัด หรือแม้แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ชื่นชอบกีฬามวยและศิลปะการต่อสู้ สำหรับการจัดการแข่งขันกีฬามวยที่กรุงเทพฯ จะมีการถ่ายทอดสดออกทางโทรทัศน์ การถ่ายทอดสดผ่านสถานีวิทยุหรือนำเทปบันทึกภาพการแข่งขันการชกมวยคู่เอกมาถ่ายทอดให้ผู้สนใจได้รับชมกันอีกครั้งหนึ่ง

ความนิยมมวยไทยในฐานะที่เป็นศิลปะการต่อสู้ที่เติบโตขึ้น เกิดสนามมวยที่จัดให้มีการแข่งขันเป็นประจำในทุกภูมิภาคของประเทศไทย เช่น เวทีมวยสุเรนทร์ จังหวัดลำปาง เวทีมวยอุบล เวทีมวยปากช่อง เวทีมวยแปดริ้ว จังหวัดฉะเชิงเทรา เวทีมวยศรีเมือง จังหวัดระยอง เวทีมวยหาดใหญ่ เวทีมวยนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น สนามมวยที่เกิดขึ้นตามต่างจังหวัดที่มีการจัดการแข่งขัน

² ผุฒาดน้อย วรภูมิ, ,กำโรหยก เกียรติสมภพ และลำไทร ลูกพระยาพิชัย นักมวยเหล่านี้เป็นตัวแทนนักชกไทยในการแข่งขันชกมวยไทยกับนักชกชาวญี่ปุ่น จัดการแข่งขันเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2521 ขณะที่ศักดิ์ พรทวี, สีแพร เกียรติสมภพ, สะท้านฟ้า ส.ประทีป เป็นตัวแทนการชกมวยไทยกับมวย “ซาบูริกิ” จากประเทศเนเธอร์แลนด์ จัดการแข่งขันขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2521

ชกมวยเป็นประจำนั้นจะมีคณะกรรมการควบคุมการจัดการแข่งขันและมีการจัดอันดับนักมวยประจำภาคต่าง ๆ (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง, 2522, หน้า 133 - 134)

การจัดการแข่งขันมวยไทยได้รับความสนใจอย่างมาก ณ ห้วงเวลานั้น ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์วิทยุ และหนังสือพิมพ์รายวันแทบทุกฉบับได้นำเสนอข่าวสารการแข่งขันชกมวยเป็นประจำทุกวัน เช่น เดลินิวส์ ไทยรัฐ พิมพ์ไทย ดาวสยาม ตะวันสยาม สยามรัฐ เดลิโหม์ บ้านเมือง หรือแม้แต่หนังสือพิมพ์ประจำท้องถิ่นก็จะนำเสนอรายงานการติดต่อและการเคลื่อนไหวในวงการมวยประจำภาคนั้น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์กีฬามวยภาคอีสาน และหนังสือกีฬามวยภาคใต้ เป็นต้น (โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง, 2522, หน้า 134 - 135)

ขณะที่บรรยากาศหน้าสนามมวยราชดำเนินที่ยังคงคับคั่งไปด้วยแฟนมวยไทยที่ต่างเข้ามาจับจองที่นั่งเพื่อติดตามนักกีฬามวยขวัญใจของตนเอง ในระยะเวลานั้น (หลังปี พ.ศ.2520 : ผู้วิจัย) มวยไทยแทบจะเป็นกีฬาอาชีพประเภทแรก ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยที่เป็นรูปธรรมได้รับความนิยมและสนใจจากประชาชน เวทีมวยมาตรฐานที่กรุงเทพฯ และบริเวณชลจึงเป็นเวทีที่รองรับการเข้าชมการแข่งขันชกมวยของคนดู ขณะที่เวทีมวยขนาดใหญ่ประจำจังหวัดตามภูมิภาคต่าง ๆ เป็นสนามคัดกรองนักมวยหน้าใหม่ นักมวยดาวรุ่งเข้าสู่เมืองกรุง การเข้ามาดูมวยจึงเป็นความชื่นชอบความสามารถฝีมือลายมือที่บรรดาแฟนหมัดมวยยอมจ่ายเงินเพื่อสร้างการมีความรู้สึกร่วมกับนักมวยคนโปรดท่ามกลางบรรยากาศเสียงเชียร์ในสนามมวย ดังคำบอกเล่าของอดีตโปรโมเตอร์ว่า

“สมัยก่อนเมื่อ 50 ปีก่อน ผมว่าเข้ามาดูมวยมีมากกว่าคนเข้ามาเล่นนะ คนพวกนี้เขายากดูนักชกในดวงใจ มาถึงสนามกันตั้งแต่บ่ายสาม เอาเก้าอี้มาวางนั่งกินรอ เพราะกลัวที่นั่งเต็มเข้าเวทีไม่ได้ ส่วนคนที่เล่นการพนัน มีน้อยมาก...ผู้ชมส่วนใหญ่ตอนนั้น คือ คนที่ชื่นชอบศิลปะแม่ไม้มวยไทย อยากติดตามนักกีฬาขวัญใจของตน หรือต้องการสัมผัสประสบการณ์บรรยากาศ จึงยอมเสียเงินซื้อตั๋วเข้าชม” (วิ (นามสมมุติ), 2565, 21 ตุลาคม 2565, สัมภาษณ์)

ความเปลี่ยนแปลงของคนดูมวยในฐานะที่เป็นเกมส์กีฬาเป็นศิลปะการต่อสู้มีอัตราที่ลดลงเนื่องจากบรรดานักมวยที่มีชื่อเสียงสามารถดึงดูดแฟนหมัดมวยเข้ามาชมการชกในสนามมวยได้เริ่มมีอายุมาก หลายรายก็แขวนนามไปทำธุรกิจเปิดกิจการสอนมวย ทำค่ายมวย หรือประกอบอาชีพอื่น ๆ ตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน ขณะเดียวกันนักมวยดาวรุ่งที่จะขึ้นมาทดแทนก็มีจำนวนที่ไม่มากเพียงพอที่จะดึงดูดผู้ชมให้เข้ามาสนามมวยได้อย่างเดิม

ผู้ที่เข้ามาดูมวยไทยในสนามในยุคสมัยที่กีฬามวยไทยเป็นที่นิยมของมหาชน สัดส่วนของผู้ชมอาจมีมากกว่าเซียนพนันมวยหรืออยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน ภายใต้สถานการณ์ที่แวดวงมวยไทยไม่

สามารถสร้างนักกีฬามวยไทยระดับที่สร้างแรงจูงใจให้คนดูยอมตีตัวเพื่อเข้าชมมวยไทยเพื่อเกมส์กีฬา ยังมีจำนวนไม่มากเพียงพอ ขณะเดียวกันการเติบโตของอุตสาหกรรมเกมส์กีฬาอื่น ๆ ก็ได้สร้างสีสัน ปลุกปั้นนักกีฬาขึ้นมาจนกลายเป็นเกมส์กีฬาของมหาชนอีกเป็นจำนวนมาก เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล แบดมินตัน บาสเก็ตบอล เทควันโด เป็นต้น ส่งผลให้ผู้ชื่นชอบเกมส์กีฬา บรรยากาศการเชียร์ ขวัญใจนักกีฬาคนโปรดต่างมีทางเลือกการเข้าชมการแข่งขันกีฬาได้หลากหลายชนิด

อัตราการเข้าชมมวยไทยของผู้ชมในสนามมวยเริ่มเป็นกลุ่มเซียนมวยที่เข้ามาเล่นพนันเพื่อแสวงหารายได้จากการแข่งขันในแทบทุกสนาม สัดส่วนของผู้เข้าชมเพื่อแสวงหาความบันเทิง เสพศิลปะการต่อสู้เชิงวัฒนธรรมอาจเหลือเพียงไม่เกินร้อยละ 10 ของผู้เข้าชมทั้งหมดในสนาม ที่ราวร้อยละ 90 จะเป็นกลุ่มเซียนมวยที่เข้ามามีบทบาทหรือการทำหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสนามมวย เช่น ออกราคา รับแทง การต่อรองในทุกวินาทีของการแข่งขัน ดังคำบอกเล่าของเซียนมวยจากภาคใต้ที่เดินทางเข้ามาเล่นมวยว่า

“ขึ้นมาเล่นมวยในเมืองกรุง แต่วันนี้ตนไม่ได้มีมวยชอบในดวงใจเลย
แผนการวันนี้ คือ เขาจะสังเกตดูว่าเซียนขาใหญ่ในเวที ออกตัวใครจึงค่อยตาม หรือ
เลือกลงทุนตามสถานการณ์ราคาต่อลองบนล๊อค เขาไม่ได้เลือกลงทุนเพราะเป็นแฟน
คลับใคร แต่เลือกจากนักชกที่มีโอกาสคว้าชัย” (เซียนมวย, อ้างใน อลงกต เดือนคล้าย,
2563)

การเข้ามาเชียร์มวยของบรรดาเซียนมวยจะมีผลต่อการให้คะแนนแก่นักมวยที่ตนเองถือหางได้ง่ายขึ้น เสียงเชียร์จากบรรดาเซียนมวยในสนามจะเป็นการสื่อสารที่หลากหลายไปสู่กรรมการและตัวนักมวย เช่น การเชียร์มวยเสียงดังโดยเฉพาะมวยรองจะหมายความว่านักมวยคนนั้นกำลังทำคะแนนไล่จี้ขึ้นมา หรือการส่งสัญญาณให้นักมวยถอยเมื่อเข้าสู่ชกที่ 5 ซึ่งเป็นยกสุดท้าย และหากนักมวยฝ่ายไหนเดินเข้าหาก่อนก็จะถูกมองว่าเป็นฝ่ายที่เสียเปรียบหรือการเป็น “ตัวแพ้” ที่ต้องออกมาเดินบุกเพื่อทำคะแนน

ในยุคที่สนามมวยเข้าสู่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่มีจุดเริ่มต้นจากสนามมวยในระยะแรก จนเป็นเหตุให้มีการระงับการแข่งขันการชกมวยไทยห้วงระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร การกลับมาเปิดให้มีการแข่งขันชกมวยหลังการแพร่ระบาดที่มีแนวโน้มดีขึ้น สนามมวยได้รับอนุญาตให้มีผู้เข้าชมได้ตามปกติแต่จะมีการลดปริมาณของผู้เข้าชมการชกมวย ตลอดจนผู้ชมมวยสามารถติดตามถ่ายทอดสดผ่านโทรทัศน์ส่งผลให้ผู้จัดการแข่งขันจำเป็นต้องเพิ่มราคาค่าตั๋วขึ้นมาเพื่อชดเชยและลดอัตราการขาดทุนให้น้อยลง เช่น บางศึกอาจมีค่าตั๋วที่สูงถึง 1,000 บาท ต่อหนึ่ง

นัด ด้วยอัตราราคาค่าตัวที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้ผู้เข้ามาดูมวยจะต้องเป็นผู้ที่มีกำลังซื้อทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างสูงโดยส่วนใหญ่ก็คือกลุ่มเซียนมวย

การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของผู้ชมมวยจากเดิมที่จะเข้ามาดูเพื่อการบันเทิง ศิลปะการต่อสู้ ไปสู่การเข้ามาดูมวยเพื่อเล่นการพนันและการแสวงหารายได้ และส่งผลต่อรูปแบบการแข่งขันมวยไทยทำให้เหลือเป็นเพียงการต่อสู้เพื่อหวังผลแพ้ชนะที่ตอบสนองความต้องการของเซียนหมัดมวย แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธได้เช่นเดียวกันว่าหากขาด “เซียนมวย” ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนมวยไทยแทบทั้งองค์อาชีพในสังคมไทย “มวยไทย” ก็มีโอกาสยืนหยัดดำรงอยู่ได้เช่นเดียวกัน

2.2.3 ค่ายมวยคือการลงทุนและสนามมวยคือสถานประกอบการ

การตั้งค่ายมวยไม่ใช่เรื่องยากอาจใช้พื้นที่ลานกว้างของบ้าน แล้วชักชวนบุตรหลานของตนเองเข้าไปฝึกหัดแล้วไปจดทะเบียนค่ายมวยที่สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวยที่ตั้งอยู่ในแต่ละจังหวัด แต่การทำมวยให้ดำรงอยู่ได้นั้นเป็นเรื่องของการบริหารจัดการค่อนข้างยาก เป็นเรื่องของการลงทุนเพื่อทำธุรกิจ มิใช่เป็นเรื่องของโรงเรียนฝึกหัดเพื่อการต่อสู้กับอริราชศัตรูตามเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์

การลงทุนจัดตั้งค่ายมวย (ขนาดเล็ก) เบื้องต้นอาจเริ่มต้นตั้งแต่การแสวงหาที่ดินหรือพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การจัดตั้งค่ายมวย จัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับสมาชิกของในค่ายมวย วัสดุอุปกรณ์ฝึกซ้อม เช่น กระสอบทรายหลากหลายขนาด นวมชกมวย ชุดล่อเป้าท่อนแขน หน้าท้อง สนับแข้ง ผ้ามือดรัมเบลขนาด 2 – 5 กิโลกรัม เฮดการ์ด กางเกงมวย เครื่องชั่งน้ำหนัก เชือกกระโดด ฟันยาง เวทีมวยขนาด 7 x 7 เมตร เป็นต้น โดยวัสดุอุปกรณ์เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับค่ายมวยทุกค่ายที่ต้องมี และหากค่ายมวยที่มีขนาดกลางหรือขนาดใหญ่อาจต้องลงทุนสูงกว่าเดิมถึงสองสามเท่าตัว (จิราพร แก้วศรีงาม, 2547, หน้า 65)

ภาระรายจ่ายของค่ายมวยประจำเดือนก็จะมีต้นทุนที่อยู่ในระดับสูงและอยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าค่ายมวยตั้งแต่ ค่าอาหารเพื่อดูแลสมาชิกภายในค่าย อาหารบำรุงนักมวย ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าน้ำมันสำหรับยานพาหนะ ค่าเสื้อผ้าสำหรับนักมวย บางค่ายมีการส่งนักมวยไปเรียนหนังสือก็ต้องรับผิดชอบค่าเทอม ค่ายารักษาโรคและค่ารักษาพยาบาลเมื่อนักมวยเจ็บป่วย การดูแลครอบครัวนักมวย เช่น การเบิกเงินล่วงหน้าของนักมวย และค่าใช้จ่ายที่มีการจ้างพี่เลี้ยงนักมวย ครูฝึก เพื่อการดูแลฝึกซ้อมนักมวยแต่ละคนเพื่อเพิ่มศักยภาพความสามารถของนักมวย นอกจากนี้ยังมีรายจ่ายจิปาถะอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก เช่น วัสดุสิ้นเปลือง การซ่อมแซมอุปกรณ์ หรือที่อยู่อาศัย เป็นต้น รายจ่ายเหล่านี้จะเกิดขึ้นตั้งแต่ นักมวยเริ่มเข้ามาฝึกหัดและยังไม่สามารถสร้างรายได้ให้กับค่ายมวยได้เลย (ใหม่ (นามสมมุติ), 6 ตุลาคม 2565, สัมภาษณ์)

มีการประเมินกันสำหรับนักมวยรายหนึ่ง ๆ ตั้งแต่มาอยู่ในค่ายฝึกหัดฝึกฝนจนมีค่าตัวประมาณ 30,000 บาท อาจใช้เวลาประมาณ 5 ปี ค่ายมวยต้องลงทุนประมาณ 300,000 บาท และตลอดระยะเวลาที่อยู่ในค่ายมวย 14 ปี หรือตลอดระยะเวลาของการประกอบอาชีพนักมวย โดยเริ่มชกมาตั้งแต่อายุ 10 ขวบ จะมีค่าใช้จ่ายประมาณ 840,000 บาท ซึ่งตัวเลขค่าใช้จ่ายเหล่านี้ถูกใช้และอธิบายมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 (ทฤษฎี สิทธิประเสริฐ, 2536, หน้า 62) ภายใต้สภาวะเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2565 ต้นทุนของการสร้างนักมวยแต่ละรายเพิ่มขึ้นเป็นหลายเท่าตัว เนื่องจากต้องมึนงานเกี่ยวกับโภชนาการ วิทยาศาสตร์ทางกีฬาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

กระบวนการคัดเลือก สมัคนักมวยของค่ายมวยจึงมีความสำคัญและถูกคำนวณเป็นต้นทุนแทบทั้งหมด หากได้นักมวยที่มีฝีมือไม่สูงมากและมาอยู่ในค่ายหลายคนก็จะทำให้ค่ายมวยประสบกับการขาดทุนได้ แต่ถ้าค่ายใดมีนักมวยฝีมือดี มีความสามารถสูงจำนวนมากก็จะทำให้ค่ายมีชื่อเสียง และมีรายได้จากส่วนแบ่งค่าตัวนักมวยที่เพิ่มมากขึ้นได้

รายได้หลักของค่ายมวยมาจากค่าตัวของนักมวยในค่ายขึ้นชกในรายการที่โปรโมเตอร์จัดขึ้นให้ ค่าตัวของนักมวยที่ได้รับจากโปรโมเตอร์จะถูกแบ่งออกเป็นสองส่วนหรือการแบ่งแบบ 50:50 เช่น นักมวยมีค่าตัว 20,000 บาท หัวหน้าค่ายหรือหัวหน้าคณะจะได้ 10,000 บาท และ ตัวนักมวยจะได้ 10,000 บาท แบ่งเท่าๆ กัน รายได้ส่วนของค่ายมวยจะถูกนำไปบริหารจัดการกิจการภายในของค่ายภาพรวม เพื่อดูแลบุคลากรสมาชิกหรือเป็นค่าจ้างของครูมวย ขณะที่ส่วนแบ่งของนักมวยจะขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างนักมวยกับค่ายมวยว่าใครจะเก็บเงินส่วนนี้ไว้ เช่น หัวหน้าค่ายเห็นว่านักมวยยังไม่สามารถบริหารจัดการเงินได้ไม่ดีพอ ใช้เงินสุรุ่ยสุร่าย ไม่มีระเบียบวินัยมากพอ ทางหัวหน้าคณะก็จะเป็นผู้บริหารจัดการเงินส่วนนี้แทนนักมวย

รายได้อีกทางหนึ่งของเจ้าของค่ายมวย ได้แก่ รายได้จากการเดิมพัน หรือที่เรียกติดปากว่า “ติดปลายนม” ซึ่งเป็นข้อตกลงที่ทำกันระหว่างเจ้าของค่ายมวยทั้งสองค่ายมวยที่นำนักมวยมาขึ้นสังเวียนแข่งขันกันและวางเดิมพันครั้งนี้ด้วยจำนวนเงินเท่าไร โดยการวางเดิมพันแต่ละครั้งจะขึ้นอยู่กับความมั่นใจของนักมวยในค่ายตนเอง สภาพการฟิตซ้อมและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันชกมวยระหว่างขุนศึกน้อย ยูฟ่าบูมเด็กเซียน กับ ยอดบัวงาม ลัคกี้บันเทิง เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2565 เวทีกองทัพอากาศ มีการวางเดิมพัน 2 ล้านบาท โดยวางเงินค่ายละ 1 ล้านบาท

ภาพที่ 1 แสดงการวางเงินเดิมพันการชกระหว่างขุนศึกน้อย ยูฟ่าบูมเด็กเซียน กับ ยอดบัวงาม ลัคกี้บันเทิง

สนามมวยจึงเปรียบเสมือนสถานประกอบการธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่ค่ายมวยแต่ละค่ายนำนักมวยไทยซึ่งเป็นผลผลิตจากการบ่มเพาะ ปลูกฝัง การฝึกหัด การฝึกซ้อมออกมาประชันฝีมือขึ้นเชิงการออกอาวุธศิลปะแม่ไม้มวยไทยเพื่อต่อกรกับคู่ต่อสู้บนเวทีผืนผ้าใบ โดยมีเงินรางวัลเป็นแรงจูงใจที่ทำให้นักชกบนเวทีมีขวัญและกำลังใจที่จะเอาชนะคู่ต่อสู้ได้มากขึ้น

ขณะเดียวกันสนามมวยจึงหมายถึงแหล่งเงินแหล่งทองของบรรดาเซียนมวย³ ทั้งเซียนเล็กและเซียนใหญ่ การเข้ามาดูการแข่งขันมวยไทยนั้นคือ เซียนมวยผู้ที่มาดูมวยเพื่อเล่นการพนันเป็นหลัก และเป็นนักพนันที่มาเล่นพนันมวยในสนามมวยเป็นประจำโดยอาจกล่าวได้ว่าเป็นการประกอบอาชีพ “พนันมวย” เป็นการประกอบอาชีพประจำก็อาจจะเป็นไปได้ เงื่อนไขหนึ่งของการเป็นเซียนมวยที่จะต้องเดินทางตระเวนไปตามสนามมวยต่าง ๆ เพื่อเล่นพนัน แต่สนามที่เล่นประจำส่วนใหญ่จะเป็นสองสนามหลักในใจกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สนามมวยลุมพินี⁴ และสนามมวยราชดำเนิน บางครั้งก็ยังเดินสายไปเล่นมวยในสนามต่าง ๆ เช่น เวทีมวยชั่วคราว สนามมวยภูธร สนามมวยตามต่างจังหวัด หรือการติดตามนักมวยที่ตัวเองชื่นชอบไปตามขอบเวทีที่นักมวยรายนั้นขึ้นชกด้วย

³ การนำเสนอประเด็นเซียนมวยอยู่ในหัวข้อผู้ปฏิบัติการ

⁴ สนามมวยลุมพินีถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ปลอดการพนันมาตั้งแต่ พ.ศ. 2564

2.2.4 ความเป็นชายกับการพนันมวย

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในอดีตกีฬามวยถูกทำให้กลายเป็นเรื่องของผู้ชายเป็นหลัก ขณะที่ผู้หญิงภายใต้มุมมองของมวยไทยเห็นว่าเป็นสิ่งอัปมงคลที่ควรหลีกเลี่ยงและกีดกันไม่ให้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการชมมวย การเข้ามามีบทบาทของผู้หญิงจะทำให้การชมมวยอาจมีปัญหา อุปสรรคหรือประสบกับความเสี่ยง เคราะห์กรรมที่ตนเองไม่คาดฝันได้ ผู้หญิงจึงเป็นสาเหตุของเภทภัยต่าง ๆ จึงได้มีการตั้งกฎเกณฑ์และข้อห้ามต่าง ๆ มาควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งไม่ดีต่าง ๆ เหล่านั้นได้มีโอกาสเกิดขึ้น

มวยไทยถูกยึดโยงอยู่กับเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์ประกอบกับความเชื่อเครื่องรางของขลังทางสังคมไทยที่มักจะมีข้อห้ามเกี่ยวกับผู้หญิง รวมไปถึงเครื่องรางของขลังเกี่ยวกับมวยไทยด้วย เช่น มงคลสวมศีรษะนักมวย ผ้าประเจียด หรือตะกรุด เป็นต้น ซึ่งผู้หญิงจะทำให้อำนาจความศักดิ์สิทธิ์ของขลังเหล่านี้เสื่อมลงได้ ด้วยความคิดความเชื่อเกี่ยวกับผู้หญิงจึงนำมาสู่การกำหนดข้อห้ามในแวดวงมวยไทยและเปิดทางให้ผู้ชายเข้ามามีอำนาจในการจัดการมวยไทย เช่น บนสังเวียนหรือบนเวทีมวยไทย จะห้ามผู้หญิงขึ้นบนเวทีมวยเพราะเชื่อว่าจะทำให้นักมวยได้รับบาดเจ็บ เลือดตกยางออก โดยน็อกเอาท์และจะทำให้พ่ายแพ้จากการแข่งขันครั้งนั้น การทำหน้าที่บนเวทีมวยจึงเป็นหน้าที่ของผู้ชายทั้งหมด ตั้งแต่ พี่เลี้ยง กรรมการทั้งบนเวที และกรรมการด้านล่าง แพทย์ข้างสนาม เป็นต้น

กฎข้อห้ามอีกข้อหนึ่งที่ดูเหมือนน่าจะมีเหตุผล คือ “ห้ามนำผู้หญิงเข้ามาในค่ายมวยก่อนได้รับอนุญาต” ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ที่ถูกตั้งไว้เพื่อกำหนดขึ้นเป็นระเบียบวินัยความเรียบร้อยของค่ายมวยที่สมาชิกส่วนใหญ่หรือทั้งหมดจะเป็นผู้ชาย

มวยไทยจึงเป็นเกมส์กีฬาที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อผู้ชายเป็นหลักเพื่อแสดงออกถึงความแข็งแกร่ง การเป็นผู้นำ การอดทนอดกลั้นในทุกสถานการณ์ ความสามารถขึ้นเชิงและเล่ห์เหลี่ยม การแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ผ่านลีลาแม่ไม้มวยไทยบนสังเวียน โดยมีเครื่องรางของขลังเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ เมื่อยามที่นักมวยต้องขึ้นชกบนเวทีไม่แตกต่างจากทหารไทยโบราณที่ต้องถือดาบออกไปรบกับอริราชศัตรูเพื่อปกป้องคุ้มครองผู้คนในชุมชนและครอบครัว

การเล่นพนันมวยจึงเป็นกิจกรรมของผู้ชายที่แสดงถึงความสามารถความกล้าหาญ กล้าตัดสินใจที่จะวางเดิมพัน เนื่องจากอาชีพเซียนมวยอาจถูกมองว่าเป็นเรื่องของผู้ชาย การเก็บข้อมูล การหาข้อมูล การวิเคราะห์ตัวนักมวย สภาพแวดล้อมต่าง ๆ การออกราคาต่อรอง การออกตัวการวางเดิมพันในขณะที่นักมวยอยู่ระหว่างการแข่งขัน การคำนวณอัตราต่อรองที่มีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลา ซึ่ง หากเซียนมวยรายใดมีความสามารถในการคิดคำนวณที่รวดเร็วจะเห็นช่องว่างสามารถสร้างกำไรที่เกิดจากความแตกต่างของอัตราต่อรองเหล่านี้

2.2.5 ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของมวยไทย

ความสัมพันธ์ของระบบการแข่งขันมวยไทยสามารถจำแนกได้ 2 ระดับ ได้แก่
ความสัมพันธ์ของกระบวนการจัดการชกมวยหรือความสัมพันธ์ที่เอื้ออำนวยที่จะก่อให้เกิดการ
แข่งขันมวยไทยที่ประกอบไปด้วย สนามมวย โปรโมเตอร์ และค่ายมวย

การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของนายสนาม ผู้จัดการรายการและหัวหน้าคณะ

สนามมวยจะมีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการดูแลอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ในการ
จัดการแข่งขันทั้งหมด เป็นการเตรียมความพร้อมด้านสถานที่สำหรับการแข่งขัน การจำหน่ายบัตรเข้า
ชม และการจัดเตรียมบุคลากรเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการแข่งขัน การจัดหาพนักงานฝ่าย
สถานที่ ดูแลรักษาความปลอดภัย ระบบการขายตั๋ว พนักงานคุมประตู แพทย์สนาม ฝ่ายธุรการ เป็น
ต้น แต่สนามมวยไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการจัดรายการมวยเอง แต่ละสนามมวยจะมีกรรมการบริหารของ
สนามจะทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติวันในการจัดรายการแข่งขันมวยไทยให้กับโปรโมเตอร์หรือผู้จัด
รายการแข่งขัน ตลอดจนการแต่งตั้งและการถอดถอนโปรโมเตอร์ การเพิ่มและลดโควต้าให้กับผู้จัด
รายการโดยวัดจากผลงานเป็นหลัก

โปรโมเตอร์ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสนามมวยจะได้รับการจัดสรรโควตาการจัดการมวยที่
แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับผลงานของโปรโมเตอร์แต่ละรายการซึ่งจะพิจารณาจากรายได้การขายตั๋วเพื่อ
เข้าชมการแข่งขัน ยอดจำหน่ายบัตรแต่ละการแข่งขันโปรโมเตอร์จะต้องชำระค่าส่วนแบ่งให้กับสนาม
มวยตามสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้ เช่น สนามมวยอาจตกลงกับโปรโมเตอร์ว่าต้องการส่วนแบ่งกับทางเวที
ราชดำเนินในอัตราร้อยละ 10 จากยอดจำหน่ายบัตรการเข้าชมทั้งหมด องค์ประกอบทางกายภาพ
ของสนามมวยที่จะนำไปสู่การสร้างรายได้ของสนามมวยได้แก่ ขนาดของสนาม จำนวนผู้ชมที่เข้าชม
เป็นหลัก ขณะที่องค์ประกอบหลักที่จะสนับสนุนและสร้างแรงดึงดูดให้ผู้ชมยอมเสียเงินเพื่อมาซื้อตั๋ว
เพื่อดูการแข่งขันในการชกครั้งนั้น คือ โปรโมเตอร์

ผู้จัดการรายการมวยหรือโปรโมเตอร์ที่ได้รับโควตาการจัดการมวยจากสนามมวยจะมีหน้าที่จัด
รายการการแข่งขันชกมวยตามวันเวลาที่ได้รับการจัดสรรจากนายสนามมวย ผลงานของโปรโมเตอร์
และฝีมือลายมือจะถูกวัดจากยอดการเข้าชมของคนดูมวยหรือรายได้จากการจำหน่ายบัตร ดังนั้นผู้จัด
จำเป็นต้องจัดหาคู่มวยที่คนดูและแฟนหมัดมวยอยากเข้ามาชม เป็นการแข่งขันมวยที่มีความคู่สู้ที่ไม่
สามารถคาดการณ์ผลการแข่งขันได้ง่าย โดยเฉพาะคู่มวยที่มีทักษะฝีมือใกล้เคียงกัน มีการพลิกพลิ้วจาก
นักมวยที่ตกเป็นฝ่ายรองแล้วสามารถกลับมาชนะน็อกหรือชนะคะแนนได้ คนดูจะชื่นชอบการแข่งขัน
ในลักษณะเช่นนี้มาก

คุณลักษณะหนึ่งของโปรโมเตอร์ที่สามารถประสบความสำเร็จ ได้แก่ การมีนักมวยในสังกัด
ของตนเองจำนวนมาก ถึงแม้โปรโมเตอร์บางรายอาจมีค่ายมวยเป็นของตนเอง เช่น ค่ายเพชรยินดี
ค่ายมวยวันทรงชัย เป็นต้น แต่ก็อาจเพียงพอต่อการจัดการแข่งขันชกมวยไทยที่มีความถี่
ค่อนข้างมาก โปรโมเตอร์แต่ละรายจะต้องมีหัวหน้าค่าย หัวหน้าคณะภายในเครือข่ายของตนเองเป็น

จำนวนมาก เพื่อเป็นหลักประกันการจัดการแข่งขันมวยที่เป็นแรงจูงใจได้อย่างสม่ำเสมอ และการ
 ขอนักมวยภายใต้สังกัดของค่ายมวยที่อยู่ภายใต้เครือข่ายของโปรโมเตอร์รายอื่นจะเป็นไปได้ค่อนข้าง
 ยาก เนื่องจากโปรโมเตอร์ก็อยากจะได้กับนักมวยที่มีชื่อเสียงที่อยู่ภายใต้สังกัดของตนเองไว้ขึ้นชก
 รายการที่ตนเองได้จัดขึ้นมา การรักษาเครือข่ายค่ายมวยของโปรโมเตอร์ที่ต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน บาง
 รายอาจมีการให้เงินช่วยเหลือหรือการดูแลเมื่อค่ายมวยประสบปัญหา เช่น ในสถานการณ์โควิดโปรโม
 เตอร์บางรายสนับสนุนช่วยเหลือค่ายมวยในเครือข่ายของตัวเองแทบทั้งหมด ดังจะเห็นได้จากการ
 มอบเงินช่วยเหลือ การสนับสนุนอุปกรณ์การฝึกซ้อมมวย อุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อโควิด ของณัฐเดช
 วชิรรัตนวงศ์ หรือโปรโมเตอร์ศึกเพชรยินดี สนามมวยราชดำเนิน ที่มอบเงินช่วยเหลือและสิ่งของไปที่
 ค่ายมวยในเครือข่ายของตนเองทั้ง 77 ค่ายทั่วประเทศ

บางกรณีค่ายมวยขนาดเล็ก หรือค่ายมวยขนาดกลางที่ยังไม่ค่อยมีชื่อเสียง หรืออยู่ระหว่าง
 การก่อร่างสร้างตัวและพัฒนานักมวยไทยรุ่นใหม่ให้มีทักษะความสามารถ ขึ้นเชิงการชกมวยไทย ให้
 เป็นที่รู้จักและเป็นแรงดึงดูดให้กับผู้จัดรายการสนใจ นักมวยเหล่านั้นอาจมีค่าตัวที่ไม่สูงมากนัก รายได้
 และส่วนแบ่งจากค่าตัวของนักมวยอาจยังไม่สามารถหล่อเลี้ยงค่ายได้อย่างเพียงพอในระหว่างการ
 ฝึกซ้อมนักมวยได้ ค่ายมวยเหล่านั้นบางส่วนอาจจำเป็นต้องพึ่งพาเงินทุนด้วยการหยิบยืมหรือไปกู้เงิน
 ลงทุนจากโปรโมเตอร์เพื่อมาสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายในค่าย โดยมีพันธะสัญญาทางจิตใจว่า
 เมื่อทางค่ายมีนักมวยที่มีฝีมือดีจะส่งขึ้นชกในรายการที่โปรโมเตอร์ได้กำหนดรายการแข่งขันขึ้น การ
 ชำระหนี้เงินที่ได้หยิบยืมมาจะหักเป็นสัดส่วนของค่าตัวนักมวยในแต่ละครั้งตามที่ได้มีการตกลงกันไว้
 ในเบื้องต้น เช่น ค่าตัวนักมวยที่ขึ้นชก 20,000 บาท หัวหน้าค่ายอาจแบ่งสัดส่วน 10,000 บาท เป็น
 ของนักมวย ส่วนเจ้าของคณะอีก 10,000 บาท อาจแบ่งเป็นอีกส่วนหนึ่งเพื่อหักเป็นเงินชำระหนี้ให้กับ
 โปรโมเตอร์ (โอ (นามสมมุติ), 1 ตุลาคม 2565, สัมภาษณ์)

ขณะที่ค่ายมวยขนาดใหญ่ค่ายเดียวก็อาจมีค่ายอื่น ๆ ซ้อนกันอยู่อีกหลายค่าย เช่น ค่าย
 มวยของคุณใหม่ เมืองคอน หัวหน้าคณะค่ายมวยเกียรติบ้านช่อง เป็นค่ายมวยขนาดใหญ่ตั้งอยู่ใน
 กรุงเทพฯ และมีนักมวยที่มีชื่อเสียงอยู่หลายคน เช่น โอเล่ย์ เกียรติวันเวย์, เจริญทอง เกียรติบ้านช่อง,
 ชดช้อย ชูโชคชัย เป็นต้น ภายใต้การดูแลของใหม่ เมืองคอน ก็ยังมีค่ายมวยขนาดเล็กกระจายอยู่ตาม
 พื้นที่ในต่างจังหวัดอีกเป็นจำนวนมาก เช่น ค่าย ช. เชื้อชาติ, ค่ายศักดิ์เจริญชัย ฯลฯ ค่ายขนาดเล็ก
 เหล่านี้ทำหน้าที่เฟ้นหานักมวยมีฝีมือจากต่างจังหวัดเข้าสู่ค่ายมวยดังในกรุงเทพฯ เพื่อทำหน้าที่ฝึกฝน
 ขัดเกลาฝีมือเพื่อจะนำเสนอให้โปรโมเตอร์จัดขึ้นชกในรายการต่อ ๆ ไป (สมเกียรติ ยังชื่นสวัสดิ์,
 2537, หน้า 32 - 33)

นักมวยไทยภายใต้พันธนาการ

การตัดสินใจเข้ามาฝึกฝนเพื่อก้าวขึ้นสู่นักมวยมืออาชีพอาจมีเหตุผลตั้งแต่สถานภาพทาง
 ครอบครัวที่ยากจน ความชื่นชอบส่วนตัว การเรียนรู้จากสมาชิกของครอบครัว ฯลฯ ส่วนหนึ่งของ

ความสำเร็จ คือ การฝึกซ้อมภายใต้การบังคับบัญชาของครูมวยและหัวหน้าคณะ/หัวหน้าค่ายมวย การเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งหรือการเข้ามาใช้ชีวิตในค่ายมวยของผู้ให้ความสนใจ ผู้อยากเรียนรู้ที่จะพัฒนาตัวเองสู่การเป็นนักมวยมืออาชีพ จำเป็นจะต้องเชื่อฟังหัวหน้าค่ายมวยอย่างเคร่งครัด เนื่องจากค่ายมวยทำหน้าที่ฝึกฝนประสิทธิภาพให้นักมวยตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งการแขวนนวม (ในกรณีที่ไม่มีกรรโชกค่าย) และค่ายมวยจะทำหน้าที่ดูแลการดำเนินชีวิตประจำวันของนักมวยตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งเวลานอน

การเข้ามาฝึกฝนอยู่ในค่ายมวยหมายถึงการมีภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลนักมวย และนักมวยแต่ละรายที่สามารถฝึกฝนจนขึ้นแข่งขึ้นบนเวทีได้ต้องใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 3 – 5 ปี หรือแม้กระทั่งในช่วงของการฝึกซ้อมนักมวยรายนั้นยังไม่มีรายได้มากพอที่จะมาเลี้ยงตัวเองหรือจัดสรรส่วนแบ่งให้กับค่ายมวยจนบางครั้งหัวหน้าค่ายจะต้องให้เงินหยิบยืมกับนักมวยรายนั้นด้วย อาจกล่าวได้ว่าหัวหน้าค่ายหรือหัวหน้าคณะคือผู้ลงทุน ลงแรงออกเงินค่าฝึกฝนวิชาชีพให้กับนักมวยก่อนจนกว่าเขาจะมีสถิติการชกที่ดี มีค่าตัวที่สูงพอที่จะมาหล่อเลี้ยงค่ายได้

นักมวยที่เข้ามาอยู่ในค่ายมวยจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ วินัยของแต่ละค่ายได้ตั้งไว้อย่างเคร่งครัด โดยแทบทุกค่ายจะมีการตั้งตารางการฝึกซ้อมประจำวันเป็นเวลา เช่น นักมวยทุกคนต้องตื่นตี 5 และซ้อมวิ่งจนถึง 7 โมงเช้า พักผ่อนจนถึงเวลาบ่ายสามโมงเย็น นักมวยทุกคนจะต้องซ้อมในค่ายมวย ตั้งแต่กระโดดเชือก ชกลม ต่อย เตะกระสอบทราย และลงนวม เป็นต้น (บางค่ายอาจมีการปรับเปลี่ยนตารางการฝึกซ้อมที่แตกต่างกันไป) บางค่ายอาจมีการควบคุมไปถึงการใช้ชีวิตประจำวันหรือเวลาอันเป็นส่วนตัวของนักมวย เช่น การก่อกำแพงสูงเพื่อป้องกันนักมวยหนีเที่ยวตอนกลางคืน การติดกล้องวงจรปิดเพื่อตรวจจับการเคลื่อนไหวของนักมวยภายในค่าย และการควบคุมเวลาการเดินทางออกนอกค่ายในระยะเวลากลางวัน

นอกจากนี้ทางค่ายมวยจะหาครูฝึกหรือผู้ฝึกซ้อมมาช่วยพัฒนาทักษะแต่ละด้านเพิ่มเติม เช่น การเข้าคลุกวงในหรือการปล้ำเพื่อการตีเข้า การพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา สำหรับนักมวยที่จะขึ้นชกก็จะมีวางแผนทางด้านโภชนาการเข้ามาเกี่ยวข้อง เนื่องจากเบื้องต้นการเปรียบมวยเพื่อการแข่งขันจะพิจารณาจากน้ำหนักหรือพิกัดของนักมวย หากนักมวยที่จะขึ้นชกภายในไม่กี่วันข้างหน้าจำเป็นต้องลดน้ำหนัก ด้วยการลดอาหารประเภทแป้งและไขมันลง กรณีนักมวยน้ำหนักเกินมาก ๆ จะต้องกินอาหารให้น้อยลงและซ้อมให้หนักขึ้นซึ่งส่งผลต่อการชกในแต่ละครั้งโดยตรง

หัวหน้าค่ายจะมีอำนาจเด็ดขาดที่จะส่งนักมวยที่มีความสามารถขึ้นชกในรายการใดรายการหนึ่ง โดยจะติดต่อผ่านผู้จัดการรายการหรือโปรโมเตอร์ เพื่อเสนอให้นักมวยรายนั้นขึ้นชกในรายการที่ถูกจัดขึ้น ในกรณีที่นักมวยมีความสามารถขึ้นชกแล้วสร้างความประทับใจให้กับผู้ชม รวมไปถึงผู้จัดการรายการไม่ว่าผลการชกจะแพ้หรือชนะก็ตาม นักมวยรายนั้นอาจได้รับการทาบทามจากโปรโมเตอร์ให้ขึ้นชกได้บ่อยครั้งมากยิ่งขึ้น และบางเวทีในอดีตมีข้อกำหนดกันว่าถ้านักมวยรายใดโปรโมเตอร์ได้จัด

รายการให้นักมวยรายนั้นขึ้นชก 3 ครั้งแล้ว นักมวยจะต้องตกเป็นของโปรโมเตอร์ผู้จัดรายนั้นแต่เพียงฝ่ายเดียว (สมเกียรติ ยังชื่นสวัสดิ์, 2537, หน้า 36 – 37; วิวิ (นามสมมติ), 2565, 21 ตุลาคม 2565, สัมภาษณ์)

นักมวยอาจถูกลงโทษจากบรรดาหัวหน้าค่าย หัวหน้าคณะหรือพี่เลี้ยงได้ หากนักมวยชกแพ้ให้กับคู่ต่อสู้ในบางกรณี เช่น ฝึกซ้อมไม่เพียงพอ ไม่ตั้งใจชก หรือการพ่ายแพ้โดยไม่ตั้งใจ การลงโทษอาจมีตั้งแต่การว่ากล่าวตักเตือน การดุด่าด้วยถ้อยคำที่รุนแรง การทำให้เกิดความอับอาย และการใช้ความรุนแรงทำร้ายร่างกายนักมวย หรือภาษามวยเรียกว่า “ยกหก” การทำร้ายร่างกายนักมวยภายหลังจากการสิ้นสุดเสียงระฆังหมดยกที่ห้า การประกาศผลการชกนักมวยอาจถูกทำร้ายได้ตั้งแต่ภายในสนามมวยจนถึงขึ้นมีป้ายตักเตือน “ห้ามทำร้ายนักมวยภายในบริเวณสนามมวย”

บทลงโทษที่มีต่อนักมวยไม่ว่าจากหัวหน้าค่าย หัวหน้าคณะ หรือพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นการทำไปโดยให้เหตุผลว่าเป็นการสั่งสอนเพื่อให้เกิดความหลาบจำ เวลาฝึกซ้อมจะได้ตั้งใจฝึก เวลาชกก็จะได้เต็มที่ ซึ่งจะส่งผลดีต่อนักมวยในอนาคตเพราะนักมวยกลัวการถูกลงโทษหลังจากลงจากเวที ซึ่งนักมวยมักจะได้รับบาดเจ็บมากกว่าบนเวที เนื่องจากไม่มีโอกาสได้ป้องกันตัวหรือการตอบโต้ใด ๆ และปัญหาการลงโทษถูกมองเป็นเรื่องกิจการภายในค่ายบุคคลภายนอกไม่มีสิทธิเข้ามายุ่งเกี่ยว หรือนักมวยผู้ที่เป็นฝ่ายถูกทำร้ายก็ต้อก้มหน้ายอมรับสภาพ เนื่องจากการตอบโต้การถกเถียงหัวหน้าค่ายครูฝึกอาจหมายถึงการสิ้นสุดอาชีพนักมวยของตนเองได้

การย้ายค่ายของนักมวยสามารถเกิดขึ้นได้บนเงื่อนไขที่หลากหลาย เช่น อายุของนักมวย ข้อตกลงระหว่างค่ายต้นสังกัดและค่ายใหม่ รวมถึงราคาตัวที่ใช้ในการซื้อขายนักมวย ดังในกรณีของการซื้อตัวนักมวยของ ชัยเมศวร์ สิทธิพงษ์นิทพงศ์ หรือ สจ.โต้ง ปราจีนบุรี เจ้าของค่ายมวย สจ.โต้งปราจีน ที่ได้ซื้อตัวนักมวยจากค่าย ส.จากรูวรรณ จำนวน 5 ราย ด้วยจำนวนเงิน 2.5 ล้านบาท ประกอบด้วย เพชรรุ่งเรือง ส.จากรูวรรณ อายุ 23 ปี, สุดหล่อ ศิษย์ผู้ใหญ่เตี้ย อายุ 18 ปี, เพชรนำโชค ส.จากรูวรรณ อายุ 17 ปี, เพชรนำชัย ส.จากรูวรรณ อายุ 17 ปี และ เพชรแสนแสบ สจ.โต้งปราจีน อายุ 15 ปี

รูปภาพที่...การซื้อขายนักมวยระหว่างค่าย ส.จรรุวรรณ กับ ค่ายสจ.โต้งปราจีน

การซื้อขายนักมวยส่วนมากจะพิจารณาถึงฝีมือ ชั้นเชิงและอายุ เนื่องจากอายุการทำงาน หรือการชกมวยที่อยู่ในจุดสูงสุดอาจมีระยะเวลาเพียง 10 – 15 ปี หากมีการซื้อขายส่วนใหญ่จะเป็น นักมวยที่มีอายุไม่มาก หรือนักมวยเด็ก การทำข้อตกลงจะต้องขึ้นอยู่กับค่ายต้นสังกัดและค่ายใหม่ที่จะต้องจะช้อนักมวยรายนั้นในราคาเท่าไร ซึ่งจะต้องสัมพันธ์อยู่ระหว่างจำนวนปีการชก การขึ้นชก ค่าตัวที่ผันแปรไปตามสถิติการชกของนักมวยในแต่ละราย ค่าตัวขึ้นจากการชนะคู่ต่อสู้ในแต่ละครั้ง และค่าตัวจะลดลงเมื่อนักมวยตกเป็นฝ่ายพ่ายแพ้

การซื้อขายนักมวยตามต่างจังหวัดสามารถเกิดขึ้นได้มากกว่าและไม่ยากมากนักดังในกรณี นักมวยที่ถูกส่งผ่านมาจากสายข่าว แมวมอง หรือผู้จัดการแข่งขันหรือโปรโมเตอร์ที่กระจายอยู่ตาม การแข่งขันชกมวยในต่างจังหวัด หรือค่ายมวยเล็ก ๆ แถบชนบท อาจมีการซื้อตัวเพื่อเข้ามาอยู่ใน สังกัดกับค่ายใหญ่ แต่ต้องมีการต่อรองอยู่ทั้งสามฝ่าย ได้แก่ ค่ายต้นสังกัด ค่ายใหม่ และผู้ปกครอง ของนักมวย

นอกจากการซื้อขายนักมวยระหว่างค่ายแล้วยังมีกรณีของการยกนักมวยหรือการให้นักมวย ในสังกัดของตนเองไปอยู่ภายใต้การดูแลของอีกค่ายหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่ายปลายทางหรือค่ายที่จะ รับมาทำหน้าที่ในการดูแลนักมวย และความยินยอมพร้อมใจของนักมวยจากค่ายต้นสังกัดด้วย ดังใน กรณีของการประกาศยุบค่ายมวยอภิชาติมวยไทยยิม และส่งนักมวยในสังกัดประกอบด้วย ชาตอินันต์

อภิชาตมวยไทยยิมส์ อายุ 19 ปี, ชชาติจิตติ อภิชาตมวยไทยยิมส์ อายุ 19 ปี, ชชาติทวี อภิชาตมวยไทยยิมส์ อายุ 18 ปี, เพชรธรรมา ไพเตอร์มวยไทย อายุ 19 ปี และ ศรีคุณเล็ก อภิชาตมวยไทยยิมส์ อายุ 15 ปี ไปสู่ค่าย สจ. โต้งปราจีน ให้ทำหน้าที่ฝึกซ้อม ดูแลการชก การบำรุงรักษาร่างกาย และการอัดฉีดยาหมว ย ดังภาพ

รูปภาพที่...การย้ายค่ายนักมวยด้วยวิธีการโอบล้อมนักมวยให้

การย้ายค่ายมีผลค่อนข้างมากต่อการแข่งขันของนักมวยบนเวที หรือภาษามวยเรียกว่า “หน้าเสือ” หรือสภาพแวดล้อมของนักมวย หมายถึง ความน่าเชื่อถือของนักมวยที่มีผลต่อราคาต่อรองของบรรดาเซียนมวย ความน่าเชื่อถือนี้มาจากหลากหลายองค์ประกอบ ดังนี้ ค่ายมวยที่สังกัดหรือชื่อเสียงของหัวหน้าค่ายมวย, การฝึกซ้อมและการทำน้ำหนัก, ผลการแข่งขันของนักมวยที่เคยเจอกันมาก่อน, สถิติการชกในช่วงที่ผ่านมาหรือฟอร์มการชก องค์ประกอบเหล่านี้มีผลต่อการออกราคาต่อรองของบรรดาเซียนมวย โดยทุก ๆ ครั้งที่มีการออกอาวุธของนักมวยตัวเลขาอัตราต่อรองเหล่านี้จะ

เปลี่ยนแปลงทันที และอาจกล่าวได้ว่าเกมส์การแข่งขันชกมวยบนเวทีก็เหมือนถูกกำหนดมาจากอัตราต่อรองด้านล่างเวทีเหล่านี้

มีการกล่าวกันว่า “หน้าเสือ” มีผลต่อผลการแข่งขันหรืออัตราต่อรองค่อนข้างสูงเลย เช่น ฝ่ายแดงสังกัดอยู่ค่ายมวยขนาดเล็กหรือกลางออกอาวุธใส่คู่ต่อสู้มากขนาดไหน แต่ราคาอัตราต่อรองก็ยังไม่ขึ้น ขณะที่ฝ่ายน้ำเงินหน้าเสือดีกว่าปล้ำหมุนตัวจนฝ่ายแดงล้มลง จากอัตราต่อรองที่อยู่ใกล้เคียงกันกลับกลายเป็นอัตราต่อรองฝ่ายน้ำเงินหนีห่างออกไปไกลอีก และขณะนักมวยที่กำลังแข่งขันอยู่บนเวทีจะเห็นได้ว่าตัวเองตกเป็นฝ่ายได้เปรียบหรือเสียเปรียบจากอัตราต่อรองของเซียนมวย บางครั้งนักมวยต้องวางแผนการชกบนเวทีจากอัตราต่อรองเหล่านี้ ดังในคำบอกเล่าของ เพชรเอก ป.ฉลาด ว่า

“มีผลพอสมควรเลยครับ (หมายถึงหน้าเสือ:ผู้วิจัย) บางครั้งมันทำให้ผมต้องเดินหรือต้องตั้งรับ เหมือนบังคับให้ผมต้องทำอะไรและยกต่อไปต้องชกอย่างไร” (เพชรเอก ป.ฉลาด, สยามสปอร์ต, เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2565)

หรือ คำบอกเล่าของเพชรเจ็ดสี ส.เทียนโพธิ์ ว่า

“ราคาค่อนข้างมีผลเยอะเลยครับ เกือบทั้งหมดของผลแพ้ชนะชีวิตกันที่ราคาเลย ก่อนขึ้นเวทีคู่ต่อสู้ก็ตัวใหญ่กว่า ออกอาวุธไปเท่าไรแฟนมวยเหมือนไม่เห็น แต่พอเค้าทำบ้างราคาไหลเลยครับ มันทำให้วันนี้ผมแพ้” (เพชรเจ็ดสี ส.เทียนโพธิ์, สยามสปอร์ต, เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2565)

การสังกัดค่ายของนักมวยจึงส่งผลต่อวิถีการประกอบอาชีพมวยของพวกเขาโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินชีวิตประจำวัน ระเบียบวินัย การฝึกซ้อม การแข่งขันบนเวที หรือแม้แต่กระทั่งการกำหนดอัตราต่อรองของบรรดาเซียนมวยที่อาจนำไปสู่การกำหนดแนวทางการชกของนักมวยที่กำลังแข่งขันบนเวที หรือแม้แต่กระทั่งผลการชกในแต่ละครั้งด้วย

ดังนั้นความสัมพันธ์ของมวยไทยประกอบไปด้วย 2 ระดับ คือ หนึ่งระดับบนเป็นความสัมพันธ์ที่ต่างต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันที่วางอยู่บนฐานของผลประโยชน์ต่างตอบแทน เช่น สนามมวยก็ต้องพึ่งพาโปรโมเตอร์หรือผู้จัดการรายการที่มีฝีมือมีความสามารถจัดรายการมวยที่มีผู้เข้าชมหรือเป็นรายการที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ระดับล่างเป็นความสัมพันธ์แบบบนลงล่างที่นักมวยจะต้องอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าคณะ หัวหน้าค่าย หรือบางครั้งอยู่ภายใต้การจัดการแข่งขันของผู้จัดรายการหรือโปรโมเตอร์ ซึ่งทำให้นักมวยแทบจะไม่มีสิทธิ์ในการกำหนดแนวทางการใช้ชีวิตประจำวันของตนเอง และการกำหนดรายการชกของตนเองได้

บทที่ 3

ผู้กระทำการในฐานะผู้ปฏิบัติการการเล่นพนันมวยไทยในสังคมไทย

บทนี้จะนำเสนอผู้กระทำการที่อยู่ในโครงสร้างของการเล่นพนันมวยไทยซึ่งเป็นฟันเฟืองอันหนึ่งที่คอยขับเคลื่อนมวยไทยทั้งในรูปแบบเกมส์กีฬาและการขับเคลื่อนเชิงการพนัน โดยผู้วิจัยจะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้ ได้แก่

- 3.1 อาชีพและบทบาทของเซียนมวย
- 3.2 “ความไว้วางใจ” สัจจะของเซียนมวย
- 3.3 กลุ่มผู้ชมมวยไทย
- 3.4 นักมวยไทยภายใต้บงการของเซียนพนัน
- 3.5 “นักมวยมีอิสระภาพ?” ข้อถกเถียงมวยไทยแห่งยุคสมัย

3.1 อาชีพและบทบาทของเซียนมวย¹

เซียนมวยเป็นอาชีพหนึ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องอยู่กับการแข่งขันมวยไทยแทบทุกครั้งไม่ว่าจะเป็นเวทีระดับท้องถิ่นหรือตามงานวัด เวทีระดับจังหวัด หรือเวทีกลางที่กรุงเทพมหานคร เซียนมวยจึงเป็นกลุ่มคนดูมวยโดยมีเป้าหมายเพื่อหารายได้จากการวางเดิมพันการแข่งขันมวยแต่ละคู่ในแต่ละรายการแข่งขัน

การที่ผู้ชมมวยหรือนักพนันมวยหน้าใหม่จะก้าวขึ้นมาเป็นเซียนมวยที่สามารถสร้างรายได้หรือหาเงินที่จะสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้จะต้องมีความเพียรพยายามและความมานะอดทนที่ค่อนข้างสูงไม่แตกต่างจากผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ นักพนันมวยไทยก่อนจะก้าวขึ้นมาเป็นเซียนมวยจึงมีพัฒนาการ ดังนี้

นักพนันหน้าใหม่หรือเซียนมวยหน้าใหม่ คือ ผู้คนที่ชื่นชอบมวยไทยและอยากเข้ามาเชียร์ โดยอาจมีเงินตราเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การชมการแข่งขันมีความสนุกสนานมากขึ้น นักพนันหน้าใหม่อาจเข้ามาได้หลายรูปแบบ เช่น การเข้ามาเพื่อลองเล่นการพนันมวย การเล่นแบบสนุกสนานตามเกมส์การแข่งขัน หรือการเข้ามาเล่นเพื่อที่จะพัฒนาตัวเองก้าวขึ้นไปสู่การเป็นเซียนมวยที่มีชื่อเสียงและเงินทอง แต่การก้าวขึ้นสู่การเป็นเซียนมวยที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มหรือ “เครือข่ายเซียนมวย”

¹ เซียนมวย หมายถึง กลุ่มผู้ที่มีประสบการณ์ในการดูมวย หรืออาจเป็นผู้มีความสามารถมีทักษะเกี่ยวกับการชกมวย ซึ่งอาจมีประสบการณ์ชกมวยโดยตรงหรือไม่ก็ได้

นักพนันมวย หมายถึง กลุ่มคนที่เข้าไปในสนามมวยเพื่อเล่นพนันด้วยการเดิมพันเอาเงินตรา ทรัพย์สินมีค่าเป็นหลัก โดยอาจจะเป็นคนกลุ่มเดียวกันกับเซียนมวยก็ได้ และในงานวิจัยนี้จะใช้ในความหมายเดียวกัน คือ เซียนมวย เพื่อสะท้อนถึงประเด็นที่ผู้วิจัยจะนำเสนอ

ซึ่งการเล่นพนันมวยนั้นเป็นการวางเดิมพันด้วยคำมั่นสัญญาระหว่างเซียนมวยซึ่งจะต้องได้รับความไว้วางใจกันอยู่ในระดับหนึ่ง

กลุ่มนักพนันมวยหน้าใหม่ที่ยังไม่มีความคุ้นเคยจึงไม่สามารถเล่นหรือวางเดิมพันกันระหว่างเซียนมวยทั้งรุ่นกลางและรุ่นใหญ่ได้โดยตรง แต่เซียนมวยหน้าใหม่เหล่านี้จะต้องไปวางเดิมพันกับเซียนมวยใหญ่หรือเซียนมวยขาใหญ่ที่เปิดรับวางเดิมพันมวยทุกคู่ ทุกราคา และเล่นกับนักพนันทุกรายไม่ว่าจะเป็นนักพนันหน้าใหม่หรือหน้าเก่า โดยนักพนันมวยหน้าใหม่จะต้องยอมรับกับอัตราต่อรองที่ตัวเองเสียเปรียบกว่าราคาที่เซียนมวยทั่วไปเล่นอยู่ในสนามหรือการกินส่วนเหลือของราคา เช่น ราคาอัตราต่อรองทั่วไปฝ่ายแดงเป็นต่ออยู่ 3 - 2 แต่ถ้าต้องการเล่นมวยกับคนกลางหรือเซียนมวยขาใหญ่ก็อาจจะได้ในราคาต่อ 5 - 3 เป็นต้น นักพนันหน้าใหม่จำเป็นต้องมีความสม่ำเสมอในการเข้าคู่มวยและเล่นมวย การสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจทางการเงินของกลุ่มเซียนมวยด้วยกัน (เพชร (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, วันที่ 2 ธันวาคม 2565)

ความเสี่ยงของนักพนันหน้าใหม่ในแวดวงการพนันมวยที่อาจต้องเผชิญระหว่างการเข้าร่วมวงการเดิมพัน ความเชื่อมั่นหรือความไว้วางใจกันระหว่างเซียนมวยด้วยกันสามารถเห็นได้จากการเล่นกันภายในสนามมวย แต่นักพนันหน้าใหม่อาจต้องประสบปัญหาที่ต้องวางเดิมพันด้วยอัตราที่ตนเองเสียเปรียบแล้ว บางครั้งอาจไม่ได้รับเงินจากการวางเดิมพันในครั้งนั้นหรืออาจถูกกล่าวหาว่าวางเดิมพันอยู่ในฝั่งที่แพ้ก็เป็นไปได้ ดังคำสัมภาษณ์ของเซียนมวยว่า

“ สมมุติว่าคุณเป็นคนหน้าใหม่เข้าไปเล่นนะ พวกเซียนมวยเขาจะรู้ว่าใครเป็นใครหน้าใหม่ใครหน้าเก่า แล้วคุณก็ไปเล่น เช่น คุณอาจจะวางต่อแดงไปสัก 20,000 แล้วพอครบยกแดงเป็นฝ่ายชนะ คุณก็ควรจะได้เงินใช่ไหม? แต่บางครั้งพวกนี้ที่คุณไปเล่นด้วยเอาพวกเซียนมวยที่พวกเขารู้จักเดินมาบอกคุณมาล้อมคุณแล้วบอกว่าเมื่อกี้ที่เล่นไปคุณไม่ได้เล่นแดง คุณเล่นน้ำเงิน ทุกคนเป็นพยานแบบนี้หมด คุณจะทำอย่างไร? ถ้าคุณไม่จ่ายก็ออกไม่ได้ ไม่ใช่ไม่มีนะครับ มีหมดแหละ... ”
(เพชร (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, วันที่ 2 ธันวาคม 2565)

ดังนั้น การเติบโตหรือพัฒนาการของนักพนันมวยไทยหน้าใหม่จะก้าวขึ้นสู่การเป็นเซียนมวยขั้นต่อไปจำเป็นต้องมีความสม่ำเสมอในการเข้าไปเล่นมวยไทยภายในสนามมวยเพื่อเชื่อมโยงสายสัมพันธ์ที่สร้างความไว้วางใจระหว่างเซียนมวยภายในสนามด้วยกัน

เซียนมวยขนาดกลาง

เซียนมวยขนาดกลาง² หมายถึง บุคคลที่มาดูมวยเพื่อเล่นการพนันเป็นหลัก หรือกล่าวได้ว่าเป็นนักพนันที่มาเล่นพนันมวยในสนามมวยเป็นประจำ การเล่นพนันมวยของเซียนมวยขนาดกลางเหล่านี้อาจถือได้ว่าเป็นการประกอบอาชีพประจำ เนื่องจากเซียนมวยจำเป็นจะต้องแสวงหาข้อมูลที่เป็นแล้วนำมาสู่การวิเคราะห์การออกราคาต่อรองหรือการวางแผนวางเดิมพันในแต่ละคู่ เซียนมวยแต่ละรายจะต้องมีข้อมูลและการสะสมข้อมูลของนักมวยแต่ละรายที่ขึ้นชก ข้อมูลสถิติการแข่งขันข่าวสารของนักมวยแต่ละคู่ และความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ชั้นเชิงของนักมวยในขณะขึ้นชกบนเวทีมวย ตลอดจนกรรมการผู้ตัดสินบนเวที กรรมการผู้ให้คะแนนด้านล่างเวที หรือแม้แต่สนามการแข่งขัน ลักษณะของข้อมูลที่เซียนมวยต้องแสวงหาประกอบไปด้วย

ตัวของนักมวย ได้แก่ การฝึกซ้อมของนักมวยที่ขึ้นชกว่ามีกระบวนการอย่างไรบ้าง เช่น การลงน้ำหนักไปแล้วก็ยก ระเบียบวินัยในการฝึกซ้อมแต่ละวัน อาหารการกินและอาหารบำรุงร่างกาย ที่สำคัญที่จะละเลยมิได้ คือ การทำน้ำหนักหรือการลดน้ำหนักระยะเวลาที่นักมวยเข้าใกล้วันแข่งขันซึ่งจะต้องอดอาหารประเภทแป้งและไขมันอย่างเด็ดขาด ถ้านักมวยยังมีน้ำหนักเกินมากก็ต้องลดอาหารลงอีก และจะต้องซ้อมให้หนักมากขึ้น หากในวันที่ต้องไปขึ้นตาชั่งเพื่อสนามมวยหากยังมีน้ำหนักเกินอยู่ก็ต้องลดน้ำหนักอย่างเร่งด่วน เช่น การสวมใส่ชุดลดน้ำหนักเพื่อรีดเหงื่อออกให้ถึงที่สุด การลดน้ำหนักอย่างมากอย่างรวดเร็วจะส่งผลกระทบต่อตัวนักมวย ได้แก่ พลังกำลังในการต่อสู้และการยืนระยะในการชก ความรุนแรงของอาวุธที่ลดน้อยลง และอาการเจ็บปวดต่าง ๆ ที่อาจตามมาจากการแข่งขันได้ (ไอ้ต (นามสมมุติ), วันที่ 28 พฤศจิกายน 2565, สัมภาษณ์; จิราพร แก้วศรีงาม, 2547, หน้า 76 - 79)

ผลการแข่งขันย้อนระหว่างนักมวยที่เคยชกกัน ผลการแข่งขันจะเป็นข้อมูลหนึ่งที่บรรดาเซียนมวยใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการตัดสินเพื่อกำหนดราคา/อัตราต่อรองของนักมวย เช่น การชก 3 ครั้งที่แล้วระหว่างนักมวย ก. กับนักมวย ข. อาจมีความคู่คี่สูสีลัดกันแพ้ลัดกันชนะ โดยที่นักมวย ก. อาจชนะมาก่อนในการชก 2 ครั้งแรก และนักมวย ข. มาชนะได้ในการชกครั้งที่ 3 การชกในครั้งที่สี่หรือครั้งต่อไปนี้บรรดาเซียนพนันจะต้องนำข้อมูลเหล่านี้มาร่วมการวิเคราะห์ผลว่าแนวโน้มการชกครั้งนี้จะเป็นอย่างไรบ้าง

สถิติการชกย้อนหลังของตัวนักมวย ข้อมูลการชกย้อนหลังจะหมายถึงรูปแบบการชกหรือฟอร์มการชกของนักมวยแต่ละคน ข้อมูลการชกย้อนหลังในการแข่งขันอาจย้อนกลับไป 3 ไฟท์ หรือ 5

เซียนมวยขนาดกลางอาจมีสถานะที่เลื่อนไหลอยู่พอสมควร เช่น มีพฤติกรรมการเล่นอยู่ในวงเงินที่ไม่สูงมากนักหรือเล่นไม่หนักอาจไม่เกินคู่ละ 20,000 บาท แต่บางครั้งก็อาจสามารถเล่นเงินจำนวนมาก เช่น เล่นในอัตราคู่ละ 50,000 บาท ก็ได้ แต่ในงานวิจัยพยายามชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมหรือพฤติกรรมการเล่นพนันมวยที่มีลักษณะแตกต่างกัน จึงได้จำแนกเซียนมวยออกเป็นกลุ่มเซียนมวยหน้าใหม่ เซียนมวยขนาดกลาง และเซียนมวยใหญ่หรือเซียนมวยขาใหญ่

ไฟท์ล่าสุด ผลการแข่งขันจะเป็นข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบฟอร์มการแข่งขันว่าที่ผ่านมาระหว่างอยู่ในสภาพอย่างไร เช่น ถ้าชนะ 5 ครั้งหลังสุดก็หมายความว่านักชกคนดังกล่าวอยู่ในช่วงขาขึ้นหรือมวยฟอร์มดี หรือ ชนะ 3 ครั้ง แพ้ 1 ครั้ง เสมอ 1 ครั้ง ก็อาจอยู่ในฟอร์มที่ยังพอใช้ได้อยู่บ้าง ผลการแข่งขันย้อนหลังอาจมีใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจการเล่นมวยในแต่ละครั้งเพียงอย่างเดียว บางครั้งการแพ้นักชกมากแต่เป็นการแพ้ที่มีความสูสี นักมวยที่มีความเป็นนักสู้ไม่ยอมแพ้งานบางครั้งนักมวยที่เป็นฝ่ายพ่ายแพ้แต่ถูกใจผู้ชม เขียนมวยจนได้รับรางวัลปลอบใจเป็นจำนวนมากก็มี

หน้าเสือหรือบริบทสภาพแวดล้อมของนักมวยที่ขึ้นชก หมายถึง ความได้เปรียบเสียเปรียบก่อนการแข่งขันเริ่มต้นขึ้นหรือการกำหนดอัตราต่อรองของการแข่งขันชกมวยเรียกว่า “ราคาต่อรอง/ราคามวย” การกำหนดราคาต่อรองจะมาจากฟอร์มการชกครั้งล่าสุดของนักมวย ผลการแข่งขันของนักมวยที่เคยเจอกันมาก่อน การพิชิตซ้อม การทำน้ำหนักหรือการลดน้ำหนัก และประเด็นสำคัญที่ถูกเรียกว่า “หน้าเสือ” คือ ชื่อเสียงของหัวหน้าค่ายมวยหรือเจ้าของค่ายมวยนั้นซึ่งมีผลต่ออัตราต่อรอง การให้คะแนนหรือผลการตัดสินโดยตรง

ราคามวย คือ อัตราต่อรองของการแข่งขันชกมวยไทยแต่ละคู่และจะมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาของเกมส์การแข่งขัน หรือทุก ๆ ครั้งที่ออกอาวุธ และการออกอาวุธแม้มวยไทยจะถูกกำหนดจากอัตราต่อรองของบรรดาเซียนมวย “หน้าเสือ” จึงมีความสำคัญต่อการกำหนดราคาต่อรองที่นำไปสู่การคาดคะเนผลแพ้ชนะและการตัดสินของกรรมการ เช่น การแข่งขันชกมวยไทยคู่หนึ่งฝ่ายแดงมีหัวหน้าค่ายที่ดีมีชื่อเสียง ขณะที่อีกค่ายหนึ่งเป็นค่ายระดับกลาง ระหว่างการต่อสู้บนเวทีฝ่ายน้ำเงินออกอาวุธเป็นจำนวนมาก และอาจจะเข้าเป้ามากกว่าแต่เซียนมวยที่อยู่รายรอบเวทีไม่ให้ราคาหรือราคาต่อรองแทบไม่ขึ้น ขณะที่ฝ่ายแดงออกอาวุธแค่ไม่กี่ครั้ง หมุนตัวจนฝ่ายน้ำเงินล้มลงราคาจากที่ตัวเองเป็นต่ออยู่แล้วกลับหนีห่างไกลกันมากยิ่งขึ้น ดังคำบอกเล่าของเซียนมวยรายหนึ่งว่า

“ราคาต่อรองมีผลต่อการชกมวยบนเวทีมาก บางทีไอ้แดง (ฝ่ายแดง) โหมหน้าเสือดิ้นะ ต่อยไม่กี่ทีราคาวิ่งปรี๊ดเลย น้ำเงินไม่รู้ใครขึ้นมาชกเตะไปเถอะราคาก็ไม่มา แล้วพอไปยกเท้าก็ตืดซึ่งละใครเดินทำแสดงว่าเสียเปรียบหรือโดนนำอยู่ เดี่ยวนี้เขาถึงบอกไ้ว่าคุมมวยกันไม่เป็นแล้ว เมื่อก่อนเราดูว่าทำแบบนี้ได้เดินแบบนี้ดูดีแต่เดี๋ยวนี้ไม่ใช่ละ” (ดาว (นามสมมุติ), 2 ธันวาคม 2565, สัมภาษณ์)

กรรมการบนเวที เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เซียนมวยให้ความสำคัญ นอกจากจะทำหน้าที่เป็นกรรมการตัดสินในระหว่างการแข่งขันของกลุ่มมวยนั้น ๆ และยังทำหน้าที่ชี้ขาดบนเวทีในบางกรณี เช่น อาการบาดเจ็บ ความอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับนักมวย เซียนมวยจะต้องวิเคราะห์กรรมการแต่ละรายด้วยว่ากรรมการชอบมวยลักษณะใด เช่น ชอบมวยหมัด ชอบมวยเตะ หรือชอบมวยเข่า บางครั้ง

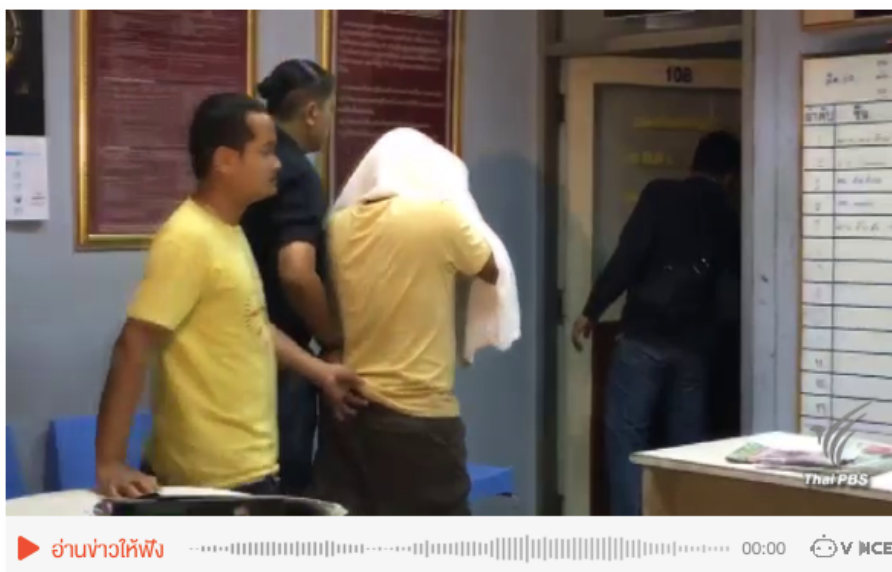
นักมวยที่เก่งถูกฝึกฝนและมีความเชี่ยวชาญกับการปลุกปล้ำและตีเข้าเพื่อสร้างความเจ็บปวดให้กับคู่ต่อสู้ แต่กรรมการชอบมวยหมัดหรือมวยเตะซึ่งจะใช้เวลาชกชกนอกหรือการสร้างระยะห่างเป็นหลัก พอถึงเวลาการชกนักมวยเข้ากอดเข้าปล้ำเพียงไม่กี่อึดใจหรืออาจยังไม่ทันได้ตีเข้าคู่ต่อสู้กรรมการก็สั่งแยก ซึ่งจะทำให้ นักมวยออกอาวุธที่ตนเองมีความถนัดมากที่สุดได้ไม่เต็มที่ก่อให้เกิดเป็นความได้เปรียบและเสียเปรียบในการแข่งขันครั้งนั้น ดังคำอธิบายว่า

“กรรมการห้ามบนเวทีนั้นแหละสำคัญนะเพราะจะตัดสินให้ชกต่อ หยุดการ
แข่งขัน การนับคะแนน มีผลหมดเลย บางทีต่อยโดนมั้งไม่โดนมั้งกรรมการเห็น
นักมวยล้มคิดว่าโดนหมัดเข้าไปนับก็เสียแต้มแล้ว แล้วระหว่างการชกอะ เช่น
นักมวยฝ่ายแดงมันเก่งเข้าใช้มัย พอเข้าไปกอดตีได้ไม่กี่ทีกรรมการก็มากดตุตแล้ว
นักมวยก็ตีไม่ได้ต้องแยกไปวงนอกเข้าก็ตีไม่ได้” (ดาว (นามสมมุติ), 2 ธันวาคม
2565, สัมภาษณ์)

บางครั้งการตัดสินของกรรมการก็อาจมีการเอนเอียงไปตามสภาพแวดล้อม หรือ “หน้าเสือ” ของนักมวยได้ เช่น เสียงเชียร์จากผู้ชมและบรรดาเซียนมวยจะมีส่วนช่วยให้กรรมการให้คะแนนแก่นักมวยที่ตนเองได้วางเดิมพันได้ง่ายขึ้น ยิ่งการเชียร์มวยเสียงดังโดยเฉพาะฝั่งที่ตนเองวางเดิมพันเป็นมวยรองก็จะเป็นสิ่งที่บรรดาเซียนมวยบอกให้รู้่านักมวยคนนั้นกำลังทำคะแนนตามขึ้นมาแล้ว (จิราพร แก้วศรีงาม, 2547, หน้า 151-152)

นอกจากนี้ลักษณะของสนามมวยแต่ละแห่งก็มีผลต่อการตัดสินของกรรมการด้วย โดยเฉพาะรายการมวยที่คู่ชกมีความคู่ต่อสู้ดี สนามมวยราชดำเนินที่ยึดถือว่ามีมวยเป็นการแข่งขันกีฬาแล้วยังเป็นศิลปะอีกด้านหนึ่งด้วย ดังนั้นการชกมวยจะต้องมีความสวยงามประกอบเป็นส่วนหนึ่งของการชกด้วย ถ้ามีเป็นการชกที่มีความคู่ต่อสู้ดีนักมวยที่มีรูปทรงมวยสวยงามจะมีโอกาสเป็นฝ่ายชนะ ขณะที่สนามมวยลุมพินีเป็นเวทีของทหารและกรรมการส่วนใหญ่จะเป็นทหารซึ่งจะชอบมวยเดินเข้าทำหรือมวยบุกค่อนข้างมาก หากการชกที่มีความคู่ต่อสู้ดีนักมวยที่เป็นฝ่ายเดินเข้าใส่หรือเข้าทำจะตกเป็นฝ่ายชนะ (จิราพร แก้วศรีงาม, 2547, หน้า 152)

หลายครั้งเมื่อกรรมการตัดสินขัดแย้งกับสายตาของบรรดาเซียนมวยที่มีอิทธิพล ส่งผลให้เซียนมวยบางส่วนมาประท้วงการตัดสินของกรรมการทำให้มวยคู่ต่อไปไม่สามารถชกต่อไปได้ หรืออาจเกิดเหตุการณ์การทำร้ายกรรมการบริเวณนอกสนามมวยก็เคยเกิดขึ้นมาแล้ว ดังภาพข่าว

**ตำรวจเตรียมนำตัวผู้ก่อเหตุใช้ไม้ตีกรรมการมวยสนามมวยลุมพินี มาดำเนินคดีที่
สน.บางเขน หลังจากที่กำลังหลบหนีออกนอกประเทศ**

ที่มา ไทยพีบีเอส, 2560 เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566.

<https://www.thaipbs.or.th/news/content/261230>

เซียนมวยใหญ่ จะมีพฤติกรรมการเล่นพนันมวยที่ค่อนข้างดีจนมีความไว้วางใจกันระดับสูงในแวดวงของเซียนมวย มีฐานะที่ค่อนข้างดีและมีบทบาทอยู่ภายในสนามมวยค่อนข้างสูง จากการที่พวกเขาต้องคลุกคลีอยู่ในวงการหมัดมวยเป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างนานจนสร้างเชื่อมั่นและความไว้วางใจที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะพฤติกรรมการจ่ายเงินเดิมพันเมื่อเซียนมวยได้เงินจากการแทงมวย ไม่ประสบปัญหาหรือการเบี้ยวไม่จ่ายเงินเดิมพัน

พฤติกรรมการจ่ายเงินเดิมพันของเซียนมวยใหญ่ การวางเดิมพันมวยแทบทั้งหมดจะเป็นการทำสัญญาด้วยวาจาหรือการบอกกล่าวว่าการเล่นมวยฝ่ายแดงหรือฝ่ายน้ำเงินในอัตราต่อรองตามที่ได้ตกลงกันไว้ การจ่ายเงินของเซียนมวยใหญ่ให้กับผู้วางเดิมพันด้วยแทบทั้งหมดจะจ่ายเป็นเงินสด และผู้เสียพนันหากในกรณีที่เป็นนักพนันหน้าใหม่ก็ต้องยินยอมชำระเป็นเงินสดเช่นกัน บางรายหรือในบางกรณีอาจมีเซียนมวยที่เข้ามาเล่นกับเซียนมวยใหญ่อาจมีเงินจ่ายซ้ำบ้างหรือก็อาจจะต้องมีการติดดอกเบี้ยตามอัตราที่ได้ตกลงกันไว้ อย่างไรก็ตามเซียนมวยใหญ่มักจะรับวางเดิมพันหรือการยอมรับความเสี่ยงที่จะรับแทงมวยกับเซียนมวยหน้าใหม่หรือนักพนันชาจรที่เพิ่งจะเข้าสู่วงการพนันมวยซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จักของเซียนมวยโดยทั่วไป

เซียนมวยซื้อ – ขาย จะมีลักษณะที่ไม่แตกต่างจากเซียนมวยทั่วไปหรือเซียนมวยระดับกลาง แต่จะมีพฤติกรรมการเล่น คือ การอาศัยช่องว่างหรือความแตกต่างทางด้านราคา อัตราต่อรองของมวยแต่ละคู่เพื่อสร้างรายได้ให้กับตัวเอง เซียนมวยซื้อขายจึงมีความแตกต่างจากเซียนมวยที่เล่นแบบ

ได้เสีย ซึ่งหมายความว่าไม่ว่าฝ่ายไหนจะชนะหรือแพ้เซียนมวยซื้อขายก็จะสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองได้แต่รายได้ก็จะไม่มากเท่ากับเซียนมวยที่เล่นแบบได้เสีย การประสบความสำเร็จของเซียนมวยซื้อ - ขาย นั้นจะต้องมีไหวพริบที่ดีและรวดเร็วจากการคำนวณบนอัตราต่อรองที่มีความเปลี่ยนแปลงไปที่แทบตลอดเวลาที่มีการแข่งขันชกมวย

ช่องว่างหนึ่งที่บรรดาเซียนมวยมองเห็น คือ ราคาอัตราต่อรองที่เซียนมวยแต่ละคนสามารถกำหนดขึ้นมาได้ด้วยตนเองจึงทำให้ราคาต่อรองแต่ละคู่จึงมีความหลากหลายตามมุมมองและทัศนะของแต่ละคนซึ่งขึ้นอยู่กับข้อมูลนักมวยที่ตนเองมีอยู่ในขณะนั้น เซียนมวยซื้อ - ขาย ที่เห็นช่องว่างดังกล่าวก็จะดำเนินเข้าไปแทงมวย (ซื้อ - ขาย) บนอัตราต่อรองที่มีความแตกต่างกันจนสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองได้แบบที่ตนเองไม่ต้องเสี่ยงมาก ดังคำบอกเล่าของเซียนมวยรายหนึ่งว่า

“จากหน้าเวทีเดินไปหน้าห้องน้ำราคาก็แตกต่างกันแล้ว....หมายความว่า สมมุติราคาหน้าเวทีแดงต่อ 7 - 4 พอเดินไปอีกสัก 10 ก้าว 20 ก้าว แดงเป็นต่อ 5 - 2 ในเวลาเดียวกัน เซียนซื้อขายก็อาจเอาราคาที่ตัวเองซื้อมา 7 - 4 ไปขายต่อเป็น 5 - 2 หากแดงชนะเขาก็จะได้เงินจากความแตกต่างของราคาต่อรองนั้น ๆ แต่เซียนพวกนี้ทำซับซ้อนมากกว่าเยอะมาก มีกินเหลื่อม จับชนกัน ทำอย่างไรที่ทำให้ตัวเองได้เงินได้หมด แต่พวกนี้ต้องเก่งคำนวณ คณิตศาสตร์ และหัวใจจริง ๆ ถึงจะทำแบบนี้ได้” (ดาว (นามสมมุติ), 2 ธันวาคม 2565, สัมภาษณ์)

เซียนมวยซื้อ - ขาย ที่ประสบความสำเร็จมีจำนวนค่อนข้างน้อยมาก ดังในกรณีของศักดิ์ชัย อ.มหาชัย เป็นอดีตนักมวยไทยและผันตัวเข้ามาคลุกคลีอยู่ในวงการมวยไทย ที่ค่อย ๆ เก็บเกี่ยวประสบการณ์จากการเป็นเซียนมวย การออกราคา และการทำราคาซื้อขาย (อัตราต่อรอง) ที่สามารถสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัวจนสร้างฐานะได้อย่างมั่นคง

3.2 “ความไว้วางใจ” สัจจะของเซียนมวย

คุณลักษณะสำคัญของเซียนมวยรุ่นใหม่ และบรรดาเซียนมวยผู้คร่ำหวอดอยู่ในวงการมานานพอสมควร คือ การสร้างความไว้วางใจให้แก่กลุ่มเซียนพนัน ในสายตาของคนภายนอกอาจเห็นว่าเซียนมวยเพียงแค่มิติดำกับเงินสดเข้าสนามมวยก็สามารถเล่นมวยได้ หรือการเข้ามาเล่นมวยลักษณะของอาจารย์หรือกลุ่มเซียนมวยหน้าใหม่

การเข้าสู่วงการมวยไทยในฐานะที่เป็น “เซียนมวย” ที่ได้รับการยอมรับจะสามารถเล่นพนันร่วมกันในหมู่ของเซียนมวยได้ตั้งแต่การออกราคาให้เซียนมวยรายอื่นเล่นหรือแทง การลงวางเดิมพันกับเซียนมวยรายอื่น ๆ การพนันมวยไทยจะมีความหลากหลายหรืออาจมีความแตกต่างจากการเล่น

พนันเกมส์กีฬาชนิดอื่น ได้แก่ การวางเดิมพันได้ตลอดเวลาระหว่างการแข่งขันบนอัตราต่อรองที่นักพนันมีความพึงพอใจ ส่งผลให้เซียนมวยแต่ละรายอาจมีการวางเดิมพันมากกว่าหนึ่งรายการและอาจวางเดิมพันอยู่กับเซียนมวยอีกจำนวนหลายคน ลักษณะการเล่นมวยบนอัตราต่อรองที่อาจกล่าวได้ว่าเปลี่ยนได้แทบทุกวินาทีหรือเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่มีการออกอาวุธจากการแข่งขันบนสังเวียนมวยไทย การวางเดิมพันด้วยเงินสตรระหว่างการแข่งขันจึงเป็นเรื่องที่ไม่สะดวกต่อการเล่นมวยของบรรดาเซียนมวย สัญลักษณ์หรือสัญญาณมือจึงถูกออกแบบขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการเล่นพนันของบรรดากลุ่มเซียนมวย เช่น ถ้าต้องการเล่นฝ่ายแดงเซียนมวยจะยกมือขึ้นและชี้นิ้วออกไป ซึ่งหมายความว่าเซียนมวยต้องการเล่นฝ่ายแดงในขณะที่ตัวเองยืนอยู่ที่มุมน้ำเงิน และถ้าต้องการเล่นฝ่ายน้ำเงินผู้เล่นจะยกมือขึ้นและกวักมือเข้าหาตัวเอง หลังจากนั้นผู้เล่นจะบอกว่าต้องการเล่นบนอัตราต่อรองที่เท่าไร เช่น การคว่ำมือหมายความว่าต่อ การหงายมือหมายความว่ารอง ถ้าต้องการต่อ 5:4 ก็ยกมือขึ้นคว่ำมือแล้วแบมือออกพบบิ้วโป้งไปมา เป็นต้น เมื่อมีเซียนพนันสนใจที่จะเล่นในราคาที่เสนอขึ้นมากก็จะติดต่อด้วยสายตาหรือสัญญาณมือเช่นกัน จากนั้นทั้งสองฝ่ายก็จะส่งสัญญาณมือว่าจะเล่นด้วยจำนวนเงินเท่าไร เช่น หากต้องการเล่น 35,000 บาท เซียนมวยจะส่งสัญญาณมือสี่ขึ้นคือ ขึ้นที่หนึ่งยกนิ้วขึ้น 3 นิ้ว ขึ้นที่สอง ยกกำปั้นขึ้น ขึ้นที่สาม ยกนิ้วขึ้น 5 นิ้ว และขึ้นที่สี่ ยกนิ้วโป้งขึ้น โดยการยกกำปั้นหมายถึงหลักหมื่น และการยกนิ้วโป้งหมายถึงหลักพัน ดังนั้นภาษามือที่เกิดขึ้นระหว่างการแข่งขันชกมวยจึงเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงอัตราต่อรองการแข่งขัน ความได้เปรียบเสียเปรียบของนักมวย

การเล่นพนันมวยไทยของเซียนพนันจึงต้องอาศัยความไว้วางใจที่ถือว่าเป็นสัจจะของเซียนมวย การยืนเล่นพนันมวยอยู่กันคนละมุม เช่น ฝ่ายหนึ่งยืนเชียร์มวยฝั่งน้ำเงิน และเซียนมวยอีกรายหนึ่งยืนเล่นอยู่ฝั่งแดง หรืออาจเล่นกับเซียนมวยรายอื่นไปพร้อม ๆ กัน หากปราศจากความไว้วางใจแล้ววิถีชีวิตหรือการสร้างความสัมพันธ์ที่จะเข้าไปสู่เครือข่ายเซียนมวยจะเป็นไปได้ยากหรือแทบเป็นไปไม่ได้ ดังจะเห็นได้จากการเริ่มเข้าสู่การเล่นพนันของเซียนมวยหน้าใหม่ที่พยายามซื้อตั๋วเข้าสู่เวทีสนามมวยและเริ่มเล่นการพนันกับเซียนมวยภายในสนาม แต่กลับไม่มีเซียนมวยรายใดกล้าที่จะร่วมเล่นหรือวางเดิมพันกับเซียนมวยรายใหม่ ทำให้บรรดาเซียนมวยหน้าใหม่หรือเซียนมวยขาจรต้องไปเล่นพนันหรือวางเดิมพันกับเซียนมวยรุ่นใหญ่หรือเซียนมวยรายใหญ่ที่มีความน่าเชื่อถือภายในสนาม แต่เซียนมวยหน้าใหม่เหล่านั้นก็ต้องวางเดิมพันในอัตราต่อรองที่แพงกว่าหรือได้รับผลประโยชน์น้อยกว่าอัตราต่อรองทั่วไปที่บรรดาเซียนมวยได้กำหนดขึ้นมาซึ่งจะมีความหลากหลายราคามากกว่าเซียนมวยหน้าใหม่หากประสงค์ที่จะเล่นก็ต้องยอมรับกับอัตราต่อรองที่มีทางเลือกไม่มากนักและอาจได้รับผลตอบแทนที่น้อยลง

เซียนมวยหน้าใหม่ที่ยังขาดความไว้วางใจอาจถูกเซียนมวยบางกลุ่มเข้ามาเอารัดเอาเปรียบได้ในบางกรณี เช่น เซียนมวยหน้าใหม่วางเดิมพันกับเซียนมวยในสนามโดยลงเงินไปที่นักมวยฝ่ายน้ำเงิน

และเป็นฝ่ายชนะภายหลังการตัดสินของกรรมการผู้ให้คะแนนเมื่อการแข่งขันครบยก เขียนมวยหน้าใหม่อาจมีความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับเงินหรืออาจจะเสียเงินให้กับเขียนมวยที่อยู่ในสนามก็ได้ เนื่องจากเขียนมวยบางส่วนอาจรวมตัวกันเพื่อกดดันเขียนมวยหน้าใหม่แล้วอธิบายว่าเขียนมวยหน้าใหม่ไม่ได้วางเดิมพันหรืออาจจะวางเดิมพันอยู่กับฝ่ายแดงซึ่งเป็นฝ่ายแพ้ก็ได้ ดังในคำบอกเล่าของเขียนมวยรายหนึ่งว่า

“ ถ้าคุณอยู่ ๆ แล้วเดินเข้าไปสนามมวยอะ ไม่มีใครเล่นกับคุณหรือใครจะมาเล่นคุณเป็นใครก็ไม่รู้ หรือถ้าคุณเล่นได้สมมุติคุณอยู่น้ำเงินนะ พอชกไปเรื่อย ๆ หมดยกน้ำเงินชนะ แล้วไอ้เขียนมวยที่คุณเล่นด้วยอะมันก็เดินมาพร้อมพรรคพวก บอกว่าคุณอยู่แดงอะ เมื่อกี้คุณเล่นแดง แล้วไอ้คนพวกนั้นก็เลยพยานว่าเมื่อกี้เห็นคุณอยู่แดง 20,000 คุณจะทำไง แต่ถ้าเขาบอกไม่ได้เล่นกับคุณก็อาจจะโชคดีก็ได้ ”
(ดาว (นามสมมุติ), 16 มกราคม 2566, สัมภาษณ์)

ความไว้วางใจของเขียนมวยจะสร้างขึ้นมาจากความสม่ำเสมอของการเข้าร่วมเป็นผู้รับชมและร่วมเล่นพนันภายในสนามมวย ถึงแม้ว่าการเข้าร่วมเล่นในระยะแรก ๆ เขียนหน้าใหม่อาจต้องเผชิญอยู่กับความเสี่ยง และอัตราต่อรองที่เสียเปรียบ แต่การเข้าร่วมวางเดิมพันแต่ละครั้งของผู้เล่นหน้าใหม่จะอยู่ในสายตาและการสังเกตการณ์อยู่เสมอ ความถี่หรือความสม่ำเสมอในการเล่นพนันมวยจะสะท้อนถึงคุณลักษณะความมั่นใจ ความไวเนื้อเชื่อใจ เช่น การเข้ามาเล่นมวยสม่ำเสมอจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางสังคมของคนดูมวยในลักษณะของการเชียร์ การแสดงความคิดเห็นที่มีต่อคู่มวยและการแข่งขันต่าง ๆ ความคิดเห็นต่อราคาอัตราต่อรอง หรือแม้แต่ความคิดเห็นในเรื่องราวอื่น ๆ ความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานนี้ได้เป็นการเรียนรู้ ทักษะคติของคนแต่ละคนที่หมายถึงสายสัมพันธ์พื้นฐานของเขียนมวยด้วย การเข้ามามีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอจึงเกิดการยอมรับในทางสังคม ในกรณีของผู้ขึ้นชอบบมวยรายหนึ่งซึ่งเป็นบุคคลที่หลงใหลมวยไทยในฐานะของผู้ชมและไม่เล่นพนันมวย มีความรู้จักคุ้นเคยกับผู้ชม โปรโมเตอร์ เขียนมวยทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีความสามารถแลกเปลี่ยนและปรับปรุงข้อมูลการแข่งขันชกมวยไทยร่วมกับเครือข่ายอยู่ตลอดเวลา ดังคำกล่าวว่า

“ ผมชอบมวยดูอย่างเดียวครับอาจารย์ ดูมันต่อยกมันมันส์ซิบหาย แต่ผมอะคุ้ยได้หมดกับเขียนพนัน โปรโมเตอร์ กรรมการก็มี แล้วเขาก็มีกลุ่มอยู่ในนั้นแหละเวลามีมวยมีอะไรแข่งที่ไหนเขาก็จะแจ้งจะบอกกันชวนกันไปดูไปเล่นกัน แต่ผมไม่เล่นมวยนะ ” (ตุ๋ (นามสมมุติ), 10 มกราคม 2566, สัมภาษณ์)

เซียนมวยจำเป็นต้องมีความสม่ำเสมอและมีความถ้อยอยู่ในระดับหนึ่งเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับบรรดาเซียนมวย แฟนหมัดมวย หรือเซียนพนันมวยให้มีความสนิทสนมที่จะสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลของนักมวย นักกีฬาที่ขึ้นชกการแข่งขันในครั้งนั้นๆ ได้ ข่าวสารที่ได้รับจะทำให้เหล่าผู้ชื่นชอบมวยดูมวยได้สนุกมากยิ่งขึ้น และจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อเหล่าเซียนพนันมวย

ความไว้วางใจทางการเงินเป็นคุณลักษณะสำคัญของเซียนพนันมวย เนื่องจากการวางเดิมพันมวยไทยในแต่ละคู่หรือแต่ละครั้งจะตกลงกันด้วยวาจาหรือการส่งสัญญาณเป็นสัญลักษณ์เชิงตกลงว่าจะมีการวางเดิมพันหรือ “เล่นมวย” ด้วยกันไม่มีการทำสัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษร ยกเว้นในบางกรณีที่มีการเดิมพันวางเงินจำนวนมาก เช่น วางเดิมพัน 2 ล้าน ก็อาจจะมีการวางเงินสดล่วงหน้าก่อน แต่การเล่นมวยภายในสนามของเซียนพนันมวยจะเป็นในลักษณะของความไว้วางใจในตัวบุคคลที่พวกเขาจะเข้าไปร่วมเล่นด้วย เช่น ความเชื่อมั่นว่าผู้วางเดิมพันจะได้รับเงินแน่ ๆ จากผู้รับวางเดิมพันหรือบุคคลที่เป็นคู่เล่นพนันร่วมกันในกรณีที่ผู้วางเดิมพันเป็นฝ่ายชนะ การชำระเงินเดิมพันระหว่างเซียนพนันมวยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของเงินสด แต่อาจมีกรณีที่ต้องชำระเป็นเครดิตหรือการขอยืดเวลาการชำระเงินก็อาจถูกคิดดอกเบี้ยเพิ่มจากยอดเงินที่เสียเดิมพัน การขยายเวลาการชำระเงินสามารถขยายได้ในระยะสั้น ๆ เพียง 5 – 7 วัน แตกต่างจากระบบการกู้ยืมเงินของสถาบันการเงินทั่วไป แต่อย่างไรก็ตามคำมั่นสัญญาของเหล่าเซียนพนันมวยนี้จะถูกยึดถือและชำระเงินตามกำหนดที่ได้มีการนัดหมายไว้ บางกรณีที่เซียนพนันมวยไม่ทำตามสัญญาหรือข้อตกลงภายในสนามมวยระหว่างกันก็จะมีบทลงโทษเป็นไปหลายลักษณะ เช่น ไม่มีใครเข้ามาร่วมเล่นด้วย การด่าทอ การทำร้ายร่างกายซึ่งบางครั้งอาจรุนแรงถึงการสร้างความพิการ หรือเสียชีวิตก็มี

ความไว้วางใจทางการเงินถือเป็นแนวทางการเล่นพนันหลักของบรรดาเซียนมวย ซึ่งถ้าหากเซียนพนันมวยปราศจากหลักการข้อนี้ สายสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายของเซียนพนันมวยจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้

ปฏิบัติการของการสร้างความไว้วางใจของเหล่าเซียนมวย เซียนพนันมวยที่ประกอบไปด้วย “เวลา” “ความเชื่อมั่นทางการเงิน” จึงถือเป็น “สัจจะ” ของเหล่าบรรดาเซียนพนันมวย โดยแต่ละรายจะต้องใช้เวลาในการสร้างความน่าเชื่อถือ ความเชื่อมั่นต่อแวดวงเซียนมวย เซียนพนันมวยอย่างสม่ำเสมอ ความผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ อาจมีผลต่อความเชื่อมั่นของแต่ละคน สายสัมพันธ์ของเซียนมวยถูกสร้างขึ้นมาอย่างยาวนานบางรายอาจสืบสานมาตั้งแต่รุ่นพ่อสู่รุ่นลูก ความไว้วางใจโดยเฉพาะการเงินเป็นเสาหลักค้ำยันให้เหล่าเซียนพนันมวยสามารถให้ดำรงอยู่ต่อไปได้

3.3 กลุ่มผู้ชมมวยไทย

ทุกเกมส์การแข่งขันกีฬาที่ผู้จัดการแข่งขันคาดหวังได้แก่ปริมาณของผู้เข้าชมที่สัมพันธ์อยู่กับรายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายตั๋วหรือบัตรเข้าชมซึ่งจะถูกนำมาจัดการภายในกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการแข่งขันกีฬาแต่ละชนิด

โปรโมชั่นหรือผู้ดำเนินการจัดการแข่งขันมวยไทยจะคาดหวังอยู่กับปริมาณการขายตั๋วให้กับผู้เข้าชมการแข่งขันชกมวยในแต่ละแมตช์ ซึ่งโปรโมชั่นที่มีค่ายมวยในเครือข่ายจะต้องดำเนินการประกบคู่มวยที่มีฝีมือลายมือคู่ต่อสู้กัน และหากเป็นคู่มวยที่บรรดาแฟนหมัดมวยมีความรู้สึกรักอยากดูจนต้องมีการยอมเสียเงินซื้อตั๋วเข้ามาเพื่อชมการแข่งขันชกมวยในคู่นั้น ๆ ดังในคำบอกเล่าของโปรโมชั่นรายหนึ่งว่า

“การจัดการชกมวยที่เก็บค่าผ่านประตูได้มากที่สุดที่ถือเป็นประวัติศาสตร์เลยก็คือ สมรักษ์ คำสิงห์ ต่อยกับ จอมโหด เกียรติอดิศักดิ์ วันนั้นสมรักษ์แพ้และวันนั้นเก็บค่าดูได้สี่ล้านสองแสนบาท เป็นสถิติค่าดูที่สูงที่สุดในการเก็บค่าดูอัตรา 350 บาท 700 บาท ที่คนเข้ามาดูเยอะเพราะอยากมาดูสมรักษ์กัน” (วิรัตน์ วชิรรัตนวงศ์, เข้าถึงเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2566, สัมภาษณ์)

รายได้จากการขายบัตรเข้าชมจะถูกจัดสรรและแบ่งตามสัดส่วนระหว่างผู้ดำเนินการจัดการและเวทีมวยแต่ละแห่ง ส่วนที่เหลือทางโปรโมชั่นจะนำไปจ่ายค่าตัวนักมวยที่ขึ้นชกในแต่ละครั้ง และอีกส่วนหนึ่งจะเป็นค่าบริหารจัดการต่าง ๆ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการจัดการแข่งขันชกมวยในแต่ละครั้ง ความสามารถของโปรโมชั่นหรือผู้จัดรายการแข่งขันที่ต้องมีนักมวยในสังกัดหรือเครือข่ายของตนเองจำนวนมากเพียงพอที่จะรองรับรายการแข่งขันที่ตนเองรับผิดชอบแล้ว คุณสมบัติของนักมวยจะต้องมีความสามารถ ชื่นเชิงชกที่ดี ฝีมือลายมือที่เหมาะสม การมีหัวใจเป็นนักสู้ไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ หรือองค์ประกอบที่จำเป็นของนักมวยที่สามารถดึงดูดคนดูให้เข้ามาจ่ายเงินเพื่อชมการแข่งขันชกมวยที่ตนเองโปรดปรานได้ โดยผู้ที่ยินดีที่จะเสียเงินเพื่อเข้ามาชมการแข่งขันมวยไทยสามารถแบ่งได้ 3 กลุ่มดังนี้

เครือข่ายตินักมวย

กลุ่มเครือข่ายตินักมวย หมายถึงผู้ชมที่มีสายสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักมวย 2 ระดับ ได้แก่ หนึ่งระดับสายสัมพันธ์ภายในเครือข่ายติ พ่อแม่ พี่น้อง คุณน้าคุณอา ตายาย เป็นต้น ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้ชิดกับนักมวยมากที่สุดจะติดตามข่าวสาร ติดตามดูการแข่งขันแทบทุกครั้งทั้งบุตหลานของตนเองขึ้นชกบนสังเวียน ผลการแข่งขันไม่ว่าจะชนะ แพ้ หรือเสมอ นักมวยมักจะได้รับการกำลังใจอยู่อย่างสม่ำเสมอ ผู้ชมระดับเครือข่ายติส่วนหนึ่งเห็นว่าการเข้ามาดูมวยเพื่อให้กำลังใจแก่ลูกหลานของตนเองและติดตามเข้าชมด้วยความหวังไยที่นักมวยซึ่งเป็นบุตหลานของพวกเขาจะเจ็บตัว หรืออาจเกิด

อันตรายจากการแข่งขันได้ ดังในกรณีของก้องฟ้า (นามสมมุติ) เป็นนักมวยไทยที่ขึ้นยกตามเวทีที่อยู่รอบนอกกรุงเทพฯ การขึ้นชกแต่ละครั้งของก้องฟ้า ครอบครัวของพวกเขาจะจัดสรรเวลาหรือพยายามหาเวลาว่างมาเพื่อร่วมเชียร์และเป็นกำลังใจให้นักมวย บางครั้งการเดินทางถ้ามาจำนวนไม่มากก็จะใช้รถยนต์ส่วนตัวแต่ถ้าหากมีจำนวนมากก็จะเดินทางด้วยการว่าจ้างเหมารถร่วมเชียร์ที่สนามมวย ดังคำบอกเล่าของนักมวยว่า

“การขึ้นชกแทบทุกครั้งของผมก็จะมีพ่อแม่ญาติพี่น้องตามมาดูตลอดมากบ้างน้อยบ้าง...ถ้ามาก็น้อยก็ขับรถกันมาเองแต่ถ้ามาหลายคนก็จะเหมารถ เขาก็มาเชียร์เรานั้นแหละ พ่อแม่ผมเล่นมวยก็ไม่นับอยากมาดูเป็นห่วงว่าเราจะเป็นอะไรด้วยมั้ง” (ก้องฟ้า (นามสมมุติ), เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566, สัมภาษณ์)

การเข้าเชียร์ของบรรดาเครือญาติของนักมวยอาจขยายไปสู่การสร้างกลุ่มผู้ชมในฐานะของเครือข่ายชุมชนเพิ่มขึ้นได้ เช่น นักมวยที่ขึ้นชกในแมตช์การแข่งขันมีภูมิลำเนาอยู่ตามตำบลหรืออำเภอต่าง ๆ ในแต่ละจังหวัด ก็จะมีผู้ชื่นชอบกีฬามวยไทยและเข้าร่วมเชียร์นักมวยภายในสนามมวยในฐานะคนบ้านเดียวกัน ลูกหลานบ้านใกล้เคียง หรือตามคำชักชวนของเครือญาติของนักมวยที่ต้องการสร้างขวัญและกำลังใจด้วยการเชิญผู้คนภายในชุมชนเข้าร่วมเชียร์นักมวยภายในสนามการแข่งขันชกในครั้งนั้น ๆ ดังคำบอกเล่าว่า

“บางทีไปก็ชวนเพื่อนบ้านคนในชุมชนไปด้วยกันแหละ ไปช่วยกันเชียร์ ถ้าเขามีเวลาว่างก็จะไปด้วยกัน อยากไปให้กำลังใจ” (น้อย (นามสมมุติ), เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2566, สัมภาษณ์)

ดังนั้นกลุ่มผู้ชมในสนามที่เป็นเครือญาตินักมวยที่ขยายไปสู่ผู้ชื่นชอบการชกมวยในฐานะของความเป็นคนบ้านเดียวกัน ชุมชนเดียวกัน ถึงแม้จะเป็นผู้ชมที่มีสัดส่วนเพียงไม่มากนัก แต่ก็จะมีบทบาทในการสร้างกำลังใจให้กับนักมวยได้ในระดับที่สูง

ผู้ชมเพื่อความบันเทิง

กลุ่มผู้ชมเพื่อความบันเทิงและความชื่นชอบมวยไทย คนในกลุ่มนี้หมายถึงผู้ชมและผู้เข้าร่วมรับชมมวยไทยในฐานะที่เป็นศิลปะการต่อสู้แขนงหนึ่งซึ่งเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ ผู้เข้าชมเพื่อการบันเทิงจึงยินยอมเสียเงินเพื่อเข้ามาดูการชกมวยไทยเพื่อการบันเทิง การพักผ่อน ไม่แตกต่างไปจากการเข้าชมการแข่งขันกีฬาประเภทอื่น เช่น

ฟุตบอล วอลเลย์บอล วูตวู้ แบดมินตัน เทนนิส เป็นต้น ปัจจัยสำคัญหนึ่งที่จะสามารถสร้างแรงดึงดูดให้คนดูยอมจ่ายเงินเพื่อเข้ามาซื้อตั๋วเพื่อการแข่งขันมวยในแต่ละไฟท์ได้ คือ ชื่อเสียงของนักมวยที่อาจเรียกได้ว่าเป็นแม่เหล็กของวงการที่ครั้งใดเมื่อเขาขึ้นชกจะมีผู้เข้าร่วมเชียร์จนบัตรขายจนหมดทุกที่นั่ง เช่น พิมพ์อริญเล็ก ศิษย์อริญ (สมรักษ์ คำสิงห์), สามารถ พยัคฆ์อรุณ, ดีเซลน้อย ช.ชนะสุกาญจน์, บัวขาว บัญชาเมฆ เป็นต้น

ผู้จัดการรายหรือโปรโมเตอร์จัดมวยจึงพยายามจัดหาคู่มวยที่ผู้ชมและแฟนหมัดมวยอยากดู ฝีมือลายมือ ศิลปะการต่อสู้ชั้นเชิงมวยไทย เพื่อสร้างแรงดึงดูดให้กลุ่มคนดูยินดีที่จะจ่ายเงินเพื่อตั๋วเข้ามาชื่นชมความสามารถของนักมวยในดวงใจของตนเอง และโปรโมเตอร์หลายรายพยายามสร้างเครือข่ายหรือความสัมพันธ์กับค่ายมวยอยู่แทบทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อเป็นหลักค้ำประกันว่าผู้จัดการรายจะมีนักมวยที่มีทักษะความสามารถที่โดดเด่นและก้าวขึ้นมาเป็นยอดมวยไทยที่สร้างแรงดึงดูดให้กับแฟนหมัดมวยกลับเข้ามาดูการแข่งขันเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตามผู้ชมการชกมวยเพื่อการพักผ่อนและความบันเทิงมีค่อนข้างจำกัดภายในประเทศจึงทำให้การเติบโตและการขยายตัวของแฟนหมัดมวยที่อยู่ในกลุ่มผู้ชมเพื่อความบันเทิงจึงเริ่มประสบกับปัญหา เช่น การประสบปัญหาขาดทุนของโปรโมเตอร์เนื่องจากการลดลงของคนดูภายในประเทศ ดังคำกล่าวของโปรโมเตอร์รายหนึ่งว่า

“เดี๋ยวนี้การแข่งขันมวยไทยก็ไม่เหมือนเดิมแล้ว โปรโมเตอร์หลาย ๆ คนกลัวที่จะจัดมวยใหญ่ ๆ เพราะพวกเขามีโอกาสขาดทุน” (ธันนัท คชชาสุวรรณ, เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2566, เข้าถึงได้ที่ www.muaytoday.com)

โปรโมเตอร์หรือผู้จัดการรายมวยไทยหลายรายได้เห็นข้อจำกัดของการเติบโตของมวยไทยจึงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการชกมวย วิธีการจัดการที่หลากหลายเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของคนดูและการขยายฐานของผู้ชมในต่างประเทศด้วยรูปแบบการแข่งขันกีฬาเพื่อความบันเทิง (Sport Entertainment) ดังในรายการแข่งขันมวยไทย “ไทยไฟท์” ที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นรายการจัดการแข่งขันมวยไทยแนวใหม่รายการแรก ๆ ที่เริ่มปรับเปลี่ยนการนำเสนอการแข่งขันมวยไทยด้วยการเน้นความยิ่งใหญ่ของแสง สี เสียง ประกอบด้วยเอฟเฟ็กต์ต่าง ๆ ที่สร้างความตื่นตาตื่นใจไปทั่วทั้งสนาม มีการเปิดเพลงประจำตัวของนักมวยเพื่อสร้างความตื่นเต้นเร้าใจ สร้างสีสันบรรยากาศให้กับตัวผู้ร่วมเข้าแข่งขันและผู้ชมในเวที โดยในระยะเวลาต่อมา “ไทยไฟท์” จึงเริ่มขยายฐานของคนดูไปสู่ต่างประเทศมากขึ้น ได้แก่ ประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียน เอเชีย และยุโรป (รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2560, หน้า 90 – 91)

การเปิดตลาดมวยไทยระดับนานาชาติเพื่อสร้างฐานผู้ชมกลุ่มใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาขึ้นเป็นอุตสาหกรรมกีฬาเพื่อสร้างความบันเทิงระดับโลก ซึ่งทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการแข่งขันมวยไทยเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของคนดูในทั่วทุกมุมโลก เช่น การปรับเปลี่ยน/ปรับปรุงรูปแบบการแข่งขันและการให้คะแนนของมวยไทย 3 ยก จากเวที Max Muaythai และการเปิดโอกาสให้นักชกชาวต่างชาติขึ้นมาแสดงฝีมือลายมือแม่ไม้มวยไทยบนสังเวียนได้, การปรับเปลี่ยนและประยุกต์การแข่งขันมวยไทยในฐานะของศิลปะการต่อสู้แบบผสมผสาน (Mix Martial Arts) ของ One Championship ที่เริ่มเปิดให้มีการต่อสู้มวยไทยในรูปแบบของกรงแปดเหลี่ยมมีการปรับกฎกติกาที่เหมาะสมที่เปิดโอกาสให้นักชกชาวต่างชาติเข้ามาร่วมแข่งขันได้ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการแข่งขันที่เปิดโอกาสให้นักมวยชาวต่างชาติเข้ามาร่วมการแข่งขันจึงเป็นการสร้างฐานคนดูกลุ่มใหม่สำหรับชาวต่างชาติ นักท่องเที่ยวที่ต้องการเข้ามาเป็นกำลังใจให้กับนักชกผู้เข้าแข่งขันซึ่งเป็นเพื่อนร่วมชาติเดียวกัน

การขยายฐานของผู้เข้าชมมวยไทยที่กว้างขวางขึ้นทำให้ผู้จัดรายการหรือโปรโมเตอร์มีรายได้จากการขายตั๋วที่เพิ่มขึ้นแล้ว ยังสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้นเป็นอย่างสูง เช่น การขายลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสด ค่าสปอนเซอร์ ค่าโฆษณา การขายสินค้า ศูนย์ฝึกมวยไทยในทั่วโลก โรงแรม ห้างสรรพสินค้า ฯลฯ รายได้ที่เกิดจากการบริหารจัดการของโปรโมเตอร์จะถูกจัดสรรมาเป็นค่าตัวของนักมวยที่ขึ้นชกให้กับรายการที่ตนเองสังกัด (รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2560, หน้า 91)

รายได้ของนักมวยหรือค่าตัวนักมวยที่ขึ้นชกในรายการแข่งขันมวยไทยระดับสากลจะได้รับค่าตัวที่ค่อนข้างสูง เช่น นักมวยที่เซ็นสัญญากับไทยไฟท์จะได้รับค่าตัวจากการขึ้นชกแต่ละครั้งอยู่ในอัตราหลักแสนบาท ตั้งแต่แสนต้น ๆ ไปจนถึงหลักแสนปลาย ๆ (เมื่อปี พ.ศ.2560) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชื่อเสียง ความนิยม และความสามารถของนักมวยในแต่ละราย หรือรายได้ของนักมวยที่เซ็นสัญญากับ One Championship ที่ให้ค่าตัวนักมวยไทยในปี พ.ศ. 2565 อยู่ในระดับสูง เช่น รดถึง จิตรเมื่อนนท์มีค่าตัว 1.5 ล้านบาท น้องโอ้ ไก่ย่างห้าดาว ได้รับค่าตัว 3.4 ล้านบาท ตะวันฉาย พีเค. แสนชัยมวยไทยยิม แชมป์โลก ONE มวยไทย รุ่นเฟเธอร์เวต (155 ปอนด์) มีค่าตัว 6 ล้านบาท และคาดว่าแชมป์โลก ONE จะมีค่าตัวเพิ่มขึ้นเป็น 10 ล้านบาท (รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2560; ผู้จัดการออนไลน์, 2565, เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2566)

ผู้ชมมวยไทยในฐานะของเกมส์กีฬาเพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนจึงเป็นกลุ่มเป้าหมายขนาดใหญ่ที่ผู้จัดรายการชกมวย โปรโมเตอร์มวยไทยต่างพยายามเข้าถึงเพื่อสร้างฐานและการขยายปริมาณของคนดูผู้ชมที่ไม่ได้จำกัดแค่ภายในประเทศหากแต่ยังมีการปรับตัวปรับเปลี่ยนกฎกติกาให้สอดคล้องกับบรรดาชาวต่างชาติที่สนใจมวยทั้งทั้งในรูปแบบการฝึกฝนเพื่อออกกำลังกาย การพัฒนาทักษะการต่อสู้ของเกมส์กีฬาที่เปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาฝึกฝนและการเข้าร่วมการแข่งขัน ซึ่งจะนำมาสู่การสร้างฐานคนผู้ชมในต่างประเทศได้ปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น

ผู้ชมมวยเพื่อเล่นพนันมวย

กลุ่มผู้ชมเพื่อเล่นพนันมวยหรือบรรดากลุ่มเซียนเซียนมวยทั้งที่เป็นเซียนมวยหน้าใหม่ เซียนมวยระดับกลาง และเซียนมวยขนาดใหญ่ กลุ่มผู้ชมกลุ่ม ๆ นี้ จะเข้าไปชมมวยเพื่อเล่นพนันมวยเป็นหลักและอาจกล่าวได้ว่าบางรายการเซียนพนันให้ความสนใจเข้าชมการแข่งขันชมมวยเป็นจำนวนมาก เช่น การชกมวยไทยที่มีการแข่งขัน 5 ยก³ มวยไทย 7 สี เป็นต้น เนื่องจากการแข่งขันชกมวยในเวทีนี้ได้มีการขออนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ ให้เล่นการพนันได้ภายในสนามมวย และต่อมาเริ่มมีการประกาศยกระดับเวทีมวยบางแห่งเป็นพื้นที่ปลอดการพนัน เช่น เวทีมวยลุมพินี โดยมีการคาดการณ์กันว่าผู้เข้ามาดูการแข่งขันชกมวยในสนามเพื่อการบันเทิงและการชื่นชมศิลปการต่อสู้มีเพียงร้อยละ 10 และอีกประมาณร้อยละ 90 เป็นกลุ่มคนดูที่เข้ามาเล่นพนัน (รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2560, หน้า 107 - 108)

ผู้ชมมวยในฐานะของเซียนมวยที่ให้ความสำคัญกับการเล่นพนันได้สะท้อนออกมาอย่างชัดเจนภายหลังจากปี พ.ศ. 2563 หรือภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่แวดวงวงการกีฬารวมไปถึงมวยไทยมีจำนวนผู้ชมลดลงในสนามอย่างมาก ซึ่งเต็มไปด้วยข้อจำกัดจำนวนผู้เข้าชม และซ้ำเติมด้วยปัญหาภายในของแวดวงมวยไทยที่มีความนิยมตกต่ำลง นักกีฬามวยที่จะสร้างแรงดึงดูดผู้ชมก็มีอยู่อย่างจำกัด ผู้ชมในฐานะของแฟนหมัดมวยเพื่อการบันเทิงลดน้อยถอยลง คนเข้าสนามมวยส่วนใหญ่กลับกลายเป็นเซียนมวยทั้งหน้าเก่าและหน้าใหม่ที่เข้ามาเสี่ยงโชค ปรากฏการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 จึงกลายเป็นภาพสะท้อนของกลุ่มบรรดาเซียนมวยที่หลากหลายตีตัวเข้ามาเพื่อชมมวยและเล่นพนันมวยภายในสนามซึ่งทำให้ผู้จัดรายการหรือโปรโมเตอร์สามารถดำเนินการจัดรายการต่อไปได้ (Mainstand, 2022, เข้าถึงเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2566)

ผู้ชมในฐานะของเซียนมวยจึงกลายเป็นปฏิบัติการที่มีความหมายต่อการดำรงอยู่ของการจัดการแข่งขันมวยไทยของบรรดาโปรโมเตอร์ที่จะสามารถคาดการณ์รายได้ขั้นต่ำหรือรายได้พื้นฐานที่เกิดจากการขายบัตรเพื่อเข้าชมมวยไทยตามรายการที่ตนเองได้จัดขึ้นได้ การแจกทิปหรือเงินอัดฉีดนักมวยของเซียนมวยก็ทำให้นักมวยมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตามปฏิบัติการเล่นพนันของบรรดาเซียนมวยได้ก่อให้เกิดความบิดเบี้ยวของการแข่งขันกีฬาหรือการให้การพนันเข้ามามีบทบาทเป็นตัวหล่อเลี้ยงระบบมวยไทย เช่น ความไม่พอใจต่อคำตัดสินของกรรมการบนเวทีที่อาจค้านสายตาของเซียนมวยโดยเฉพาะการแข่งขันชกมวยคู่ที่มีความ

³ การเล่นพนันมวยไทยที่เซียนมวยนิยมเล่น คือ การชกมวยไทย 5 ยก แต่จะไม่นิยมเล่นมวยไทยที่มีการแข่งขัน 3 ยก เพื่อเน้นความเข้มข้นในการต่อสู้ เช่น Max Muaythai หรือการจัดการแข่งขันมวยไทยในฐานะที่เป็นการโชว์ศิลปวัฒนธรรมและการต่อสู้เพื่อการแสดง

สุสีกันมาก หรือกรรมการที่ถูกเขียนพนันใช้อิทธิพลครอบงำผ่านรูปแบบต่าง ๆ การข่มขู่ กดดันทั้งทางตรงและทางอ้อม การว่าจ้างนักมวยให้กำหนดผลแพ้ชนะบนเวทีหรือเรียกได้ว่า “การล้มมวย” การว่าจ้างล้มมวยมีทั้งจากการที่เขียนมวยว่าจ้างนักมวยโดยตรง และจากหัวหน้าค่ายที่สั่งให้นักมวยล้มมวย ดังคำบอกเล่าของนักมวยรายหนึ่ง

“ผมเคยล้มมวยครั้งเดียวในชีวิตและผมไม่เคยบอกใคร การล้มมวยครั้งนั้นผมไม่ได้เงินสักบาทเดียว เพราะคนสั่งให้ล้มเป็นหัวหน้าค่าย เขาบอกเมิงทำให้กูหน่อยกูจะเอาเงินไปใช้หนี้” (อดีตนักมวยไทยรายหนึ่ง, สัมภาษณ์, เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2565)

ความพยายามในการลือผลการแข่งขันของเขียนพนันมวยอีกวิธีการหนึ่ง คือ การวางยานักมวย ความพยายามในการวางยานักมวยผู้วางจะต้องวางยาให้นักมวยหมดแรงอยู่ระหว่างการชก ไม่ใช่เป็นการวางเพื่อที่จะให้นักมวยมีอาการกำเริบจนไม่สามารถชกได้ หากนักมวยหมดแรงระหว่างการชกโดยเฉพาะยกที่ 4 – 5 ซึ่งอัตราต่อรองบนเวทีอาจถูกกำหนดไปแล้วหน้าแล้ว และเมื่อนักมวยที่ถูกวางยาเริ่มหมดแรงจะส่งผลให้เกิดการพลิกลือผลการแข่งขันมวยที่เป็นรองสามารถเอาชนะคู่ต่อสู้บนอัตราต่อรองที่สูงมากผลตอบแทนทั้งหมดจะตกอยู่ที่เขียนพนันมวย โดยมีการบอกเล่าจากนักมวยที่ถูกวางยาว่า

“เมื่อก่อนสมัยผมเป็นนักมวยที่เริ่มมีชื่อเสียงใหม่ ๆ นะ เวลาเราขึ้นไปต่อยเราก้เป็นต่อละ...วันนั้นผมไปขึ้นยกแล้วก็มีใครไม่รู้ยื่นขวดน้ำเปล่าที่ยังไม่ได้เปิดฝามาให้กิน ซึ่งพวกพี่เลี้ยงและพรรคพวกในค่ายมวยก็เคยเตือนกันไว้แล้ว แต่บางครั้งก่อนขึ้นชกมันก็มีความสุข ความตื่นเต้น บางครั้งใครยื่นอะไรมาก็กินหมดแหละ โดยเฉพาะคนคุ้นหน้ากัน” (อดีตนักมวยไทยรายหนึ่ง, สัมภาษณ์, เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2565)

จากคำบอกเล่าสอดคล้องกับคำบอกเล่าของ ดำรง กระจ่างทอง ว่า

“การวางยานักมวยทำเป็นกระบวนการ เพราะเรื่องแบบนี้ไม่สามารถทำเพียงคนเดียวได้ ซึ่งต้องมี “นกต่อ ” เพื่อมาตีสนิทกับนักมวยสร้างบุคลิกเป็นคนใจดี เลี้ยงนันั้นนี้ แรกๆ ก็เลี้ยงไปก่อนจนนักมวยเกิดความไว้วางใจ และเมื่อถึงเวลาที่เขาเอาใส่ในเครื่องดื่มให้นักมวยดื่มทั้งนี้ มองว่า 90% เป็นคนนอก ขณะที่ 10% อาจจะ

เป็น “ไส้ศึก” ในค่าย แต่อย่างหลังอาจมีความเป็นไปได้น้อย เพราะหากตรวจสอบก็จะถูกจับได้อย่างแน่นอน ซึ่งเบื้องหลัง กระบวนการวางยานักมวยส่วนใหญ่จะเป็น “กลุ่มคนมีเงิน” หรือ “โต๊ะรับแทง” สมมติว่ามีคนแทงฝ่ายแดงเป็นเงิน หลายล้านบาทใหญ่ในวงการพนัน ก็จะหาคนไปตีสนิทกับนักมวยฝ่ายแดง และก็จะจ้างให้ไปทำงานตรงนี้ ซึ่งพวกนี้ไม่มี มนุษยธรรม ไม่มีจรรยาบรรณ การพนัน เงินทองบังหน้าไปหมดจนไม่นึกถึงบาปบุญคุณโทษ และไม่คิดถึงครอบครัวของนักมวย” (ดำรง กระต่ายทอง, 2560, อ้างใน รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2560, หน้า 100)

นอกจากความพยายามในการกำหนดการแข่งขันชกมวยให้เป็นไปตามความประสงค์ของบรรดาเซียนพนันมวย บางกรณีการแข่งขันชกมวยไทยที่ผลการแข่งขันไม่เป็นไปตามคาดหวังของเหล่าเซียนพนันมวยจนไม่สามารถยอมรับผลการตัดสินในครั้งนั้น ๆ นักมวยไทยหลายรายอาจตกเป็นจำเลยของบรรดาเซียนพนันมวย โดยเฉพาะการถูกกล่าวหาว่านักมวยรายนั้นรับเงินมาล้มมวย หรือการถูกรุมต่อว่าหรือถึงขั้นรุมทำร้ายจากบรรดาเซียนพนันมวยที่ไม่พอใจหรือประทับใจฟอร์มการชก ดังปรากฏในโทรเลขด้านล่างนี้

โทรเลข TELEGRAM		ท. 2	
		วันที่ 11 พย. 25	
		พนักงานส่ง	เวลาส่ง 12.00น.
		พนักงานรับฝาก	ค่าตัว
คำสั่งพิเศษ SERVICE INDICATION	วันใหม่ เพชรนิลทิพย์		
ผู้รับ NAME	วิมลสันติธรรมวิมลธนกริต กทม.		
ที่อยู่ ADDRESS	กทม.		
ปลายทาง DESTINATION	(อำเภอ DISTRICT)	(จังหวัด PROVINCE)	(แสวงไปรษณีย์ POSTAL CODE)
ข้อความ TEXT	วันก่อนเฝ้าเล่นละครไฟเจ๊มาก เล่นเอาพวกข้าแทนหมดตัว.. ใจข้าว่าก่อนเฝ้าต้องเข้าป่าเพราะไม่มีโอกาสได้ขึ้นชกอีก ยิ่งใจตอนนี้เฝ้าเฝ้าเราเองเท้าของ"นกเล็ก"มาขึ้นคาน แล้วก็จะแจกกล้วยเฝ้าเฝ้าไว้กินไม่ทันคาย จาก เซียนมวยมูนาเงิน, เซียนเสรี, เซียนนกเล็ก, เซียนเตี้ยเพ็ญและเซียนเพชรน้อย		

รูปภาพที่...แสดงโทรเลขที่เซียนมวยส่งถึงนักมวยที่ตนเองไม่พอใจ

กลุ่มผู้เข้าชมมวยไทยที่ถูกจำแนกออกเป็น 3 ได้แก่ กลุ่มเครือญาตินักมวย กลุ่มผู้ชมเพื่อความบันเทิง และกลุ่มเซียนพนันมวยที่ได้แสดงให้เห็นถึงปฏิบัติการและการดำรงอยู่ของมวยไทย คือ กลุ่มผู้ชมมวยไทยเพื่อความบันเทิงที่เป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนามวยไทยและต่อยอดศิลปะแม่ไม้มวยไทย ตลอดจนการสร้างรายได้อย่างเป็นกอบเป็นกำที่สามารถกระจายไปยังภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในแวดวงมวยไทย ขณะที่กลุ่มเซียนพนันมวยที่ยังมีปฏิบัติการและมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของมวยไทยอย่างมีนัยสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างรายได้และแรงจูงใจให้กับบรรดานักมวยที่ยังไม่ค่อยมีชื่อเสียงหรือนักมวยที่อยู่ในค่ายขนาดเล็กและขนาดกลาง แต่การขับเคลื่อนมวยไทยด้วยเม็ดเงินจากการเล่นพนันส่งผลให้การแข่งขันกีฬามวยไทยเกิดภาพที่บิดเบี้ยว โดยมีปัจจัยมาจากเซียนพนันมวยที่หวังผลตอบแทนการแข่งขันเพื่อตอบสนองความต้องการเม็ดเงินที่ได้จากการพนันจนเกิดการว่าจ้างเพื่อกำหนดผลการแข่งขันให้เป็นไปตามความต้องการของตนเองซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมวยไทย และกลุ่มผู้ชมที่เป็นญาตินักมวยถึงแม้จะไม่มีนัยทางการเงินต่อผู้จัดมากนัก แต่การเข้ามาเชียร์นักมวยก็กลายเป็นขวัญและกำลังใจให้กับนักมวยผู้เข้าร่วมการแข่งขันได้ค่อนข้างมาก

3.4 นักมวยไทยได้บงการของเซียนพนัน

ในบทที่ผ่านมาผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วในประเด็นนักมวยที่ต้องอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์ของหัวหน้าค่าย ในระยะเวลาก่อนการขึ้นชกจนกระทั่งเสร็จสิ้นการแข่งขันจะปรากฏอัตราต่อรองของเหล่าบรรดาเซียนมวยซึ่งจะทำให้นักมวยผู้ทำหน้าที่ชกบนเวทีบนผืนผ้าใบต้องฟังแนวทางการชกหรือแผนการชกจากพี่เลี้ยงนักมวยว่าในแต่ละยกของตนเองต้องทำอะไรบ้าง

การแข่งขันมวยไทยที่ชกกันห้ายกแทบจะเป็นรูปแบบการชกมวยไทยก็ว่าได้ กล่าวคือ ยกที่ 1 จะเป็นยกที่เรียกว่าคูต่อสู้ถึงแม้จะเคยมีสถิติว่าพบกันมาบ้างแล้วแต่เมื่อขึ้นชกในยกที่หนึ่งต้องออกมาคูเชิงอาจมีการออกอาวุธของนักมวยบ้างแต่ก็จะยังไม่มาก การแข่งขันมวยไทยจะเริ่มออกอาวุธกันอย่างจริงจัง ๆ จัง ๆ ตั้งแต่ยกที่สอง ยกที่สาม และยกที่สี่ โดยแต่ละยกที่มีการต่อสู้ออกอาวุธเพื่อทำคะแนน นักมวยที่ขึ้นชกก็จะออกอาวุธตามราคาต่อรองหรือเสียงเชียร์ของบรรดาเซียนมวยที่ยืนอยู่ด้านล่างเวที

การเข้าสู่ยกที่ 5 ซึ่งเป็นการแข่งขันยกสุดท้ายของมวยที่อาจกล่าวว่าเป็นยกที่นักมวยแต่ละฝ่ายจะต้องออกมาชกตามคำสั่งของพี่เลี้ยงที่ได้รับสัญญาณหรือการสังเกตการณ์จากบรรดาเซียนมวย นักมวยแต่ละฝ่ายจะออกมาชกโดยแทบไม่มีการออกอาวุธใส่กันเหมือนกับสามยกที่ผ่านมา การชกยกที่ห้าให้นักมวยจะแสดงความมั่นใจในตัวเองที่กำลังเป็นต่อฝ่ายตรงข้าม โดยเชื่อว่านักมวยฝ่ายใดที่เข้ามาก่อนถือว่าคะแนนเป็นรองในยกที่ผ่านมา และการเข้าทำต่อสู้กันยกที่ห้าจะมีความลุ้นเสี่ยงที่ตนเองจะถูกอาวุธคู่ต่อสู้จนถูกน็อก ถูกล้ม หรือการเข้าปลุกปล้ำจนเสียรูปมวยในยกสุดท้ายซึ่งจะทำให้ นักมวยไม่มีโอกาสแก้มือ (อดีตนักมวยไทยรายหนึ่ง, สัมภาษณ์, เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2565)

การเดินของนักมวยในยกที่ 5 ซึ่งเป็นยกสุดท้ายของการแข่งขันและควรจะเป็นการชกที่มีความดุเดือด แต่การชกมวยไทย 5 ยก กลับเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม คือ นักมวยทั้งสองฝ่าย

กลับไปทำอะไรกัน ออกจากมูมาเด็นฟุตเวิร์ค มีการออกอาวุธที่น้อยมาก จนทำให้ผู้ชมกีฬาเพื่อการบันเทิงหรือผู้ชมชาวต่างชาติที่สนใจเข้ามาดูการแข่งขันมวยไทยเพื่อสัมผัสบรรยากาศการเชียร์กีฬา มวยมีความสับสนว่าเกิดอะไรขึ้นบนเวทีจึงทำให้นักมวยไม่ยอมชกกันเอาแต่เดินวนไปและวนมา ดังปรากฏในความเห็นของโปรโมเตอร์ชื่อดังและผู้เชี่ยวชาญมวยที่เห็นไปในทิศทางเดียวกันดังรูปภาพประกอบ

รูปภาพที่....แสดงความเห็นการเดินยก 5 ของนักมวยไทย

ถึงแม้ว่านักมวยที่กำลังชกอยู่บนเวทีจะมีอิสระในการชกอยู่ในระดับหนึ่งแต่ก็ต้องอาศัยการออกแบบการชก การแก้เกมส์ จากพี่เลี้ยงที่วิเคราะห์การชกของตัวนักมวยและคู่ต่อสู้ตลอดจนอัตราต่อรองของเซียนมวยที่อยู่ข้างเวที ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อราคาต่อรองและผลการแข่งขันอย่างมากได้แก่ “หน้าเสือ” หรือซึ่งเป็นบริบทหัวหน้าค่ายที่ตัวนักมวยสังกัดอยู่ หลายครั้งที่ฝ่ายคู่ต่อสู้ถูกออกมาเป็น

จำนวนมากแต่เซียนมวยไม่ให้ราคามองว่าไม่เข้าเป้าราคาไม่ไหลไปต่อ ขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งพลิกตัวทำให้อีกฝ่ายล้มถูกมองว่าเสียรูปมวยกลับกลายเป็นฝ่ายรองเพิ่มมากขึ้น ทำให้นักมวยที่ตกอยู่ฝ่ายเป็นรองต้องออกอาวุธเพิ่มมากขึ้นแต่ดูเหมือนจะเปล่าประโยชน์อันใดยิ่งออกคะแนนหรืออัตราต่อรองก็ไม่ขึ้นแรงที่ตนเองมีก็ทยอยลดลงไปจนแทบไม่เหลือกำลัง

การขึ้นชมการแข่งขันมวยในสายตาของผู้ที่ต้องการความบันเทิงกับการดูมวยไทยภายใต้มุมมองของเซียนพนันจึงมีความแตกต่างกันบ่อยครั้งการดูมวยอาจเห็นฝ่ายแรกออกอาวุธที่ชัดเจน ชัดแจ้ง หนักหน่วง และมีอาวุธที่หลากหลายโดยคาดการณ์ว่านักมวยรายดังกล่าวน่าจะเป็นฝ่ายกำชัย ขณะที่อีกฝ่ายได้อย่างไม่อยากเย็นนักถูกตัดสินให้เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ไปก็ยังคงเคยปรากฏมาแล้ว (รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2560, หน้า 109)

ดังนั้นนักมวยไทยที่ขึ้นชกบนสังเวียนจะต้องคอยฟังเสียงหรือสัญญาณจากคนข้างล่างเวทีไม่ว่าจะเป็นที่เลี้ยง บรรดาเซียนพนันซึ่งเป็นผู้ออกราคาการแทงมวยให้กับเซียนรายอื่น ๆ การออกอาวุธหรือการชกของตนเองอาจปราศจากอิสรภาพอย่างเต็มที่เพราะต้องชกภายใต้ราคาและอัตราต่อรองที่ถูกกำหนดไว้โดยเซียนมวย

3.5 “นักมวยมีอิสระภาพ?” ข้อถกเถียงของมวยไทยแห่งยุคสมัย

นักมวยไทยที่อยู่ภายใต้อุปถัมภ์ของหัวหน้าค่ายจะต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อกำหนดของแต่ละค่ายอย่างเคร่งครัดจนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ โดยเห็นว่าหัวหน้าค่าย/หัวหน้าคณะ คือ ครูผู้ชุบเลี้ยงให้นักมวยเติบโตจนเกิดความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพนักมวย ทั้งในรูปแบบการเลี้ยงดูอาหารการกิน การบำรุงร่างกาย การจัดการทางการเงิน การฝึกฝนวิชามวยไทยและการควบคุมน้ำหนักของนักมวย การหาแมตช์เพื่อส่งเข้าแข่งขัน การดูแลรักษาเมื่อเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บจากการแข่งขัน หรือแม้แต่กระทั่งการดูแลครอบครัวของนักมวยในบางกรณี โดยกล่าวได้ว่าตลอดเวลาของนักมวยรายหนึ่งจะอยู่ภายใต้การดูแลของค่ายมวยตลอด 24 ชั่วโมง

ส่วนหนึ่งของการสร้างชื่อเสียงของตัวนักมวยนอกจากการมีฝีมือลายมือขึ้นเชิงการชกมวยที่ดีแล้ว หัวหน้าค่ายหรือค่ายมวยจะเป็นส่วนสำคัญที่สร้างนักมวยให้กลายเป็นยอดมวยไทยที่มีชื่อเสียงจนได้รับค่าตัวจากการขึ้นชกแต่ละครั้งเป็นหลักแสนหรือหลักล้านบาท ดังนั้นการสร้างนักมวยขึ้นมารายหนึ่ง ๆ ที่จะสามารถสร้างรายได้และผลตอบแทนกลับมาสู่ค่ายมวยได้จึงมีต้นทุนที่ค่อนข้างสูง จึงทำให้เกิดพันธสัญญาระหว่างค่ายมวย/หัวหน้าค่าย กับ ตัวนักมวยแต่ละรายที่อยู่ภายใต้สังกัดค่าย โดยเฉพาะข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติกีฬามวยไทย พ.ศ.2542 มาตรา 30 กำหนดให้นักมวยที่จดทะเบียนต้องสังกัดค่ายมวยใดค่ายมวยหนึ่งในการชกแต่ละครั้งเพียงค่ายมวยเดียวและต้องปฏิบัติตามระเบียบของค่ายมวยที่ได้รับความเห็นชอบอย่างเคร่งครัด ซึ่งหมายความว่านักมวยจะขึ้นชกด้วยตัวเองโดยไม่สังกัดค่ายไม่ได้และ ข้อ 10 ยังให้อำนาจหัวหน้าค่ายมวยมีอำนาจในการกำหนดแผนการ

ฝึกซ้อม การเข้าร่วมแข่งขัน การกำหนดเงินรางวัล และการโต้แย้งสิทธิต่าง และข้อ 11 กำหนดให้นักมวยที่สังกัดค่ายมวยจะต้องเข้าแข่งขันในนามของค่ายมวยที่ตนสังกัดและใช้ชื่อแข่งขันตามที่กำหนดในสัญญาเท่านั้น ในกรณีที่นักมวยจะเข้าแข่งขันในนามอื่นให้กระทำได้โดยไม่ต้องได้รับการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากหัวหน้าค่ายเท่านั้น รวมไปถึงการเป็นตัวแทนทีมชาติไทยที่นักมวยอาจได้รับโอกาสให้ไปแข่งขันเพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศด้วย (อภิวรรตน์ นิยมไทย, 2555, หน้า 149 – 151)

ภายใต้พันธสัญญาระหว่างหัวหน้าค่ายมวยกับตัวนักมวยที่ถูกรองรับไว้ด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัติกีฬามวยไทย พ.ศ.2542 จึงทำให้นักมวยแทบจะปราศจากซึ่งอิสรภาพในการประกอบอาชีพกมวย เนื่องจากตัวนักมวยจะถูกควบคุมด้วยกฎระเบียบกับทางหัวหน้าค่ายมวย ไม่สามารถย้ายค่ายหรือกำหนดแมตช์การชกได้ด้วยตนเองทุกอย่างจะถูกจัดการโดยค่ายมวยแบบเบ็ดเสร็จรวมไปถึงการจัดการเงินค่าตัวของนักมวย บางกรณีนักมวยที่ขึ้นชกบนเวทีไม่สามารถรับรู้ได้ว่าค่าตัวที่ตนเองขึ้นชกแต่ละครั้งนั้นได้รับค่าตัวเท่าไร เพราะค่าตัวของนักมวยจะถูกจัดการโดยหัวหน้าค่าย บางครั้งหัวหน้าค่ายอาจไม่บอกจำนวนเงินที่นักมวยได้รับจริง ๆ เช่น ค่าตัวได้รับจริงจากโปรโมเตอร์สู่หัวหน้าค่ายเป็นจำนวน 40,000 บาท แต่หัวหน้าค่ายอาจบอกนักมวยที่ขึ้นชกในครั้งนั้นอาจเหลือเพียง 30,000 บาท และเมื่อแบ่งครึ่งให้นักมวยจะได้รับเป็นจำนวนเงิน 15,000 บาท ดังคำบอกเล่าของนักมวยรายหนึ่งว่า

“ค่าตัวที่หัวหน้าค่ายไปตกลงกับทางโปรโมเตอร์อะผมไม่รู้หรอก หัวหน้าค่ายมาบอกว่าได้เท่าไรก็แบ่งเท่านั้น บางทีเขา(หัวหน้าค่าย) อาจตกลงค่าตัวเราอยู่ที่ 30,000 บาท แต่มาบอกเราว่าได้รับค่าตัว 20,000 บาท พอมาแบ่งเราก็ได้รับเพียง 10,000 บาท บางครั้งถ้าเจอหัวหน้าค่ายไม่ดีก็มีนะถูกเบี้ยวค่าตัวบ้าง ผ่อนจ่ายค่าตัวนักมวยก็มี เพราะหัวหน้าค่ายก็จะบอกว่าโปรโมเตอร์ให้มาแค่นี้ หรือเขาจะผ่อนให้” (อดีตนักมวยไทยรายหนึ่ง, สัมภาษณ์, เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2565)

สอดคล้องกับคำอธิบายสภาพปัญหาภายหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกีฬามวยไทย พ.ศ. 2542 ซึ่งตามกฎหมายกำหนดไว้ว่าการจ่ายเงินรางวัลให้แก่ นักมวยต้องไม่น้อยไปกว่าร้อยละ 50 แต่ตามข้อเท็จจริงนักมวยต้องเผชิญอยู่กับปัญหาการจ่ายเงินรางวัลต่ำกว่ากฎหมายกำหนดเป็นจำนวนมาก (อภิวรรตน์ นิยมไทย, 2555, หน้า 151)

ชีวิตของนักมวยที่อยู่ภายใต้พันธสัญญากับค่ายมวยบางส่วนจึงถูกเรียกว่า “สัญญาทาส” ซึ่งหมายความว่านักมวยจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมและการจัดการแทบทุกส่วนของทางค่ายมวย นักมวยบางรายถูกลงโทษอย่างรุนแรงภายใต้ข้อกำหนดของแผนการซ้อม การออกจากค่ายมวยหรือ

การย้ายค่ายโดยไม่สมัครใจจึงเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ยากนักมวยอาจถูกมองว่าเป็นคนที่ไม่รู้บุญคุณคน ทรยศหักหลังได้แม้แต่คนที่ซุบเสียงนักมวยรายนั้น ๆ ขึ้นมา นักมวยบางรายอาจต้องทิ้งอาชีพชกมวย แล้วไปประกอบวิชาชีพอื่นแทน

ดังจะเห็นได้จากความขัดแย้งของบัวขาว ป.ประมุข⁴ กับทางค่ายมวย ป.ประมุข โดยมี จุดเริ่มต้นมาจากการเดินทางออกจากค่ายของบัวขาวโดยไม่แจ้งต้นสังกัด เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2555 และต่อมาจึงมีการให้ข้อมูลจากทางฝ่ายนักมวยที่เกิดจากความน้อยเนื้อต่ำใจ และความกดดันที่ตนเอง ต้องเผชิญอยู่เป็นประจำจนเกิดการสะสมขึ้นมายาวนาน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาจากสภาพร่างกาย ปัญหาเรื่องเงินตรา และปัญหาจิตใจอื่น ๆ และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีความพยายามแก้ไข ปัญหามาโดยตลอดแต่ไม่สามารถจัดการได้จึงตัดสินใจเดินทางออกจากค่ายทั้งที่ตนเองยังมีสัญญา อาชีพนักมวยอยู่กับค่ายต้นสังกัด

ต่อมาเมื่อวันที่ 17 เมษายน พ.ศ.2555 บัวขาวขึ้นชกในฐานะของนักชกสำรองแทนที่ไทรโยค พุ่มพวงมั่ง ที่พักร่างกายไม่ถึง 21 วัน ตามข้อกำหนดของ พ.ร.บ.มวย โดยการแข่งขันครั้งนั้นบัวขาว สามารถเอาชนะน็อกนักมวยชาวรัสเซียได้ในยกที่ 2 พร้อมกับการให้สัมภาษณ์หลังการชกว่า

“ถึงวันพรุ่งนี้ผมจะต้องติดคุก ผมก็ยอม”

การขึ้นชกครั้งนั้นเป็นการชกครั้งสุดท้ายของบัวขาว ป.ประมุข และต่อมาเกิดการฟ้องร้อง เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายกันทางกฎหมายระหว่างค่ายมวยกับนักมวยที่ทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ กีฬามวยไทย พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 30 เนื่องจากนักมวยขึ้นชกโดยไม่ได้ออญาตอย่างเป็นทางการ เป็นลาย ลักษณ์อักษรกับค่ายต้นสังกัด จนมาถึงความพยายามไกล่เกลี่ยเพื่อยุติความขัดแย้งระหว่างคู่กรณี โดย มีคณะกรรมการกลางจากการกีฬาแห่งประเทศไทยเข้ามาเป็นตัวกลางในการไกล่เกลี่ย แต่ก็ยังไม่ สามารถหาข้อยุติได้ โดยเฉพาะผลประโยชน์จากธุรกิจที่เกิดจากตัวนักมวย เช่น ค่าโชว์ตัวจากโฆษณา หรือนอกเหนือจากนั้น จนกลายเป็นการสร้างแรงกดดันจนทำให้บัวขาวต้องประกาศขอแขวนนามเพื่อ เป็นการยุติความขัดแย้ง (โพสต์ทูเดย์, 2555, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2566; คมชัดลึก, 2555, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2566)

จากกรณีของบัวขาวจึงเกิดการถกเถียงเพิ่มขึ้นในวงกว้างเชิงแนวคิดที่เห็นว่านักมวยควรมี สิทธิและเสรีภาพในการตัดสินใจที่จะเลือกทางเดินของตนเองได้ กลุ่มนี้เห็นว่าการแบ่งสัดส่วนเงิน รางวัลขึ้นตำราย่อยละห้าสิบเป็นเรื่องที่ยอมรับได้แต่หัวหน้าค่ายต้องเปิดเผยข้อมูลและตัวเลขทางการเงิน

⁴ บัวขาว ป.ประมุข มีชื่อจริงว่านายสมบัติ บัญชาเมฆ สังกัดอยู่กับค่าย ป.ประมุข และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเข้าแข่งขัน มวยไทยเป็นบัวขาว บัญชาเมฆ

อย่างโปร่งใส เพราะทางค่ายมวยก็ยังมีต้นทุนในการบริหารจัดการภายในค่ายมวยที่ค่อนข้างสูง ขณะเดียวกันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากการชกมวย เช่น ค่าโฆษณา ค่าโชว์ตัว ค่าอัดฉีด ผลประโยชน์เหล่านี้จะตกอยู่ที่บุคคลใดบ้าง

แนวคิดนี้มองว่านักมวยกับทางค่ายมวยมีลักษณะของการพึ่งพาอาศัยกันมิได้เป็นระบบ อุปถัมภ์แบบบนลงล่าง เพราะตัวนักมวยก็ต่างตอบแทนให้กับหัวหน้าค่ายด้วยการสร้างรายได้และการสร้างชื่อเสียงให้กับทางค่ายมวยซึ่งไม่สามารถประเมินค่ามิได้ ชื่อเสียงเหล่านี้ถูกนำไปใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์จากทางค่ายมวย เช่น สถาบันการเรียนมวยไทย การเปิดสอนการต่อสู้มวยไทยให้กับชาวต่างชาติ เป็นต้น ดังนั้นแนวคิดดังกล่าวจึงเห็นว่ารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างค่ายมวยกับนักมวยจะต้องพึ่งพาอาศัยต่อกัน ค่ายมวยเมื่อไม่มีนักมวยก็ไม่สามารถที่จะเรียกว่าค่ายมวยได้และนักมวยก็จำเป็นต้องสังกัดค่ายมวยเพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ นักมวยจะต้องมีชื่อเสียงและเสรีภาพที่จะตัดสินใจบางอย่างบนฐานของการประกอบอาชีพมวยไทยได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่ออาชีพและการถูกทำร้ายร่างกาย ตลอดจนการรับรู้การจัดการบริหารงานโดยทางค่ายมวยโดยเฉพาะเงินค่าตัว เงินรางวัล ที่นักมวยรายนั้นที่ต้องแลกมาด้วยการฝึกซ้อมที่หนักหน่วง การเจ็บตัวจากการขึ้นชกอย่างยุติธรรม

ดังนั้นจึงกลายเป็นข้อถกเถียงที่แตกออกเป็นหลายประเด็น ได้แก่ นักมวยจะมีสิทธิและเสรีภาพที่สามารถตัดสินใจขึ้นชกการแข่งขันแต่ละครั้งได้หรือไม่? ผลประโยชน์ที่เกิดจากการลงแรงของตัวนักมวยที่ไม่เกี่ยวข้องกับค่าตัวจะตกอยู่กับบุคคลใดหรือมีวิธีการจัดการอย่างไร?

บทที่ 4

แนวทางการสร้างมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากการเล่นพนันมวยไทย

บทนี้จะนำเสนอแนวทางมาตรการป้องกันและการลดผลกระทบจากการเล่นพนันมวยไทย โดยผู้วิจัยจะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้ ได้แก่

- 4.1 การแยกมวยไทยออกจากการพนัน
- 4.2 การปรับโครงสร้างเพื่อยกระดับมวยไทยเชิงเกมสกีฬา
- 4.3 การสร้างระบบสวัสดิการเพื่อคุ้มครองนักมวยในระยะยาว

4.1 การแยกมวยไทยออกจากการพนัน

การพนันที่ปรากฏขึ้นในแวดวงมวยไทยอาจมีเรื่องเล่าย้อนกลับไปได้ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย จนกระทั่งกรุงรัตนโกสินทร์ที่กำหนดจัดให้มีการแข่งขันชกมวยในงานเทศกาลประจำปี งานประเพณี หรืองานรื่นเริงและมีความเกี่ยวข้องอยู่กับการพนันอย่างเนื่อง ๆ สถานการณ์ปัจจุบัน (พ.ศ.2566) รายการแข่งขันมวยไทยบางรายการได้ถูกแทรกแซงด้วยธุรกิจการพนันที่สัมพันธ์อยู่กับผลประโยชน์ของบรรดาเซียนมวย และนักพนัน รูปเกมสกีฬาการแข่งขัน การชกมวยของนักมวยบนเวทีจึงอยู่ภายใต้การบงการของเหล่าบรรดาเซียนพนันมวย บางครั้งก็มีการกำหนดผลการแข่งขันล่วงหน้าด้วยวิธีการว่าจ้างล้มมวย วางยานักมวย หรือการว่าจ้างกรรมการบนเวที (พงษ์ศักดิ์ บัวทองธนะการ, 2562; รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2560, หน้า 121)

การจัดการมวยไทยให้เป็นกีฬาในรูปแบบสปอร์ตเอนเตอร์เทนเมนต์ (Sport Entertainment) เพื่อสร้างกลุ่มผู้ชมหน้าใหม่ให้อยากเข้ามาดูมวยในสนามมวยที่มีความเป็นกีฬา เพื่อสร้างความสนุกสนาน ความบันเทิงให้กับผู้ชม และนักกีฬาก็ขึ้นชกได้อย่างเต็มที่เพราะไม่มีแรงกดดันเกี่ยวกับอัตราต่อรอง ดังนั้นจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางด้านการจัดการเกมสกีฬา โดยเฉพาะกีฬามวยเพื่อแยกแยะระหว่างเกมสกีฬากับการพนันออกจากกัน โดยมีวิธีการดังนี้

การปรับปรุงกฎหมายเพื่อแยกการพนันออกจากกีฬา

การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันที่เข้ามาแทรกแซงในเกมสกีฬามวยในประเทศไทย ได้มีการตราพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ.2542 เข้ามาควบคุมการแข่งขันการชกมวย และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทุก ๆ ฝ่าย แต่กฎหมายฉบับนี้เน้นไปที่การจัดการกิจการมวย และการบริหารจัดการโดยสำนักงานกีฬามวยที่อยู่ในกำกับของการกีฬาแห่งประเทศไทยแต่ก็มิได้อำนาจเข้าไปจัดการการพนันมวย ซึ่งถูกกำหนดไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกันว่า

“มาตรา 48 ห้ามมิให้ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดแก่นักมวยหรือผู้อื่นเพื่อจูงใจให้นักมวยกระทำการล้มมวย

มาตรา 49 ห้ามมิให้ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดแก่ผู้ตัดสินหรือผู้อื่นเพื่อจูงใจให้ผู้ตัดสินไม่ตัดสินตามระเบียบและกติกากการแข่งขันอย่างถูกต้องเที่ยงธรรม

มาตรา 50 ห้ามมิให้นักมวยรับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจูงใจให้นักมวยกระทำการล้มมวย

มาตรา 51 ห้ามมิให้ผู้ตัดสินรับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจูงใจให้ผู้ตัดสินไม่ตัดสินตามระเบียบและกติกากการแข่งขันอย่างถูกต้องเที่ยงธรรม”

หากนักมวย ผู้ตัดสิน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้กระทำการโดยการฝ่าฝืนกฎหมายจะต้องถูกระวางโทษซึ่งมีการกำหนดบทลงโทษ ดังนี้

“มาตรา 59 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 48 มาตรา 49 หรือมาตรา 50 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 60 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 51 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ตามพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ.2542 ได้กำหนดข้อบังคับและบทลงโทษสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับมวยไทยในฐานะของกลุ่มที่จะพยายามกำหนดผลการแข่งขันล่วงหน้าได้แก่ การว่าจ้างล้มมวย หรือการให้ผู้ตัดสินตัดสินให้ตนเองได้รับผลประโยชน์โดยตรง แต่กฎหมายฉบับดังกล่าวนี้ก็ไม่สามารถนำมาจัดการบังคับใช้กับผู้กระทำผิดกฎหมายได้ เช่น การล้มมวยก็ยังไม่สามารถนำผู้กระทำผิดให้ได้รับโทษและยังคงอยู่ได้ในแวดวงเกมส์การพนันมวย

พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ.2542 ก็ได้ได้นำมาใช้ในการควบคุมการเล่นพนันมวยโดยตรง หากแต่เข้ามาจัดการมวยไทย และกฎหมายการพนันของประเทศไทยก็ได้ทำหน้าที่ในการควบคุมการพนันมวยโดยตรง แต่เป็นไปในรูปแบบการขออนุญาตในการเล่นพนันมวยตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ประเภท ข. หรือแม้แต่ในพระราชบัญญัติกีฬามวยก็สามารถใช้บังคับได้เฉพาะแค่การแข่งขันชกมวยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปจัดการหรือแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพนันมวยได้ และเมื่อเกิดปัญหาที่เกี่ยวกับการพนันมวยจะเห็นได้ว่าบรรดาเซียนจึงมักจะแก้ปัญหากันเองในรูปแบบที่

หลากหลายตั้งแต่คำทอ ช่มชู้ จนกระทั่งใช้ความรุนแรงทำร้ายร่างกายกัน (พงษ์ศักดิ์ บัวทองธนาคาร, 2562, หน้า 105 – 106)

บางครั้งที่เซียนมวยไม่พอใจการตัดสินของกรรมการก็ลุกขึ้นมาประท้วง ดังกรณีการแข่งขัน ณ เวทีมวยราชดำเนิน ในศึกเพชรยินดี เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2565 การชกมวยไทยระหว่าง แป๊ะยิ้ม ป.จิรภิตต์ มุมแดง พบกับ กระดุกเหล็ก อ.อัศจรรย์ะ มุมน้ำเงิน หลังการชกครบ 5 ยก กรรมการชুমือให้ แป๊ะยิ้ม ป.จิรภิตต์ พลิกล็อกเอาชนะ กระดุกเหล็ก อ.อัศจรรย์ะ แบบไม่เป็นเอกฉันท์ 2 – 1 เสียงแบบ พลิกอัตราต่อรอง หลังจากการชกเสร็จสิ้นกรรมการเข้าไปชুমือให้กับฝ่ายแดงเป็นฝ่ายชนะ ส่งผลให้ บรรดาเซียนมวยหลายรายไม่พอใจผลการตัดสินชี้ขาดของกรรมการขึ้นไปอยู่บนเวที โหวกเหวก โวยวาย และตะโกนด่า พร้อมกับขอให้ยกเลิกผลการตัดสินที่เพ่งประกาศไป เกิดการโกล่เกลี่ยระหว่าง โปรโมเตอร์ผู้จัดการแข่งขันกับบรรดาเซียนมวยเพื่อขอร้องให้ลงจากเวทีเพราะคู่กัดมาไม่สามารถ ดำเนินการแข่งขันต่อไปได้แต่ก็ไม่เป็นผล

ภาพที่...แสดงเซียนมวยเข้ามายึดเวทีเพื่อประท้วงคำตัดสิน (มิตินัน, 2565, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2565)

จนกระทั่งประธานผู้ตัดสินเวทีมวยราชดำเนินจึงทำการตัดสินใจที่จะประกาศยกเลิกผลการชก¹ตามคำร้องขอของเซียนมวย ทำให้เหตุการณ์บนเวทีเริ่มสงบลง และเซียนมวยยอมยุติการประท้วงและลงจากเวทีในที่สุด ต่อมาเวทีมวยราชดำเนินที่ดำเนินการโดยนายสนามได้เซ็นคำสั่งลงโทษผู้ก่อเหตุเซียนมวยจำนวน 15 ราย ด้วยการห้าเข้าเวทีมวยราชดำเนินแบบไม่มีกำหนด (Matichonweekly, 2565, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566) จากกรณีดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงการพนันที่เข้ามาแทรกแซงอยู่กับเกมส์กีฬา ในขณะที่กฎหมายที่ถูกตราขึ้นมาก็ไม่สามารถนำมาใช้หรือควบคุมมิให้การพนันเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการแข่งขันมวยไทยได้

4.2 การปรับโครงสร้างเพื่อยกระดับมวยไทยเชิงเกมส์กีฬา

นอกจากการปรับปรุงทางด้านกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงและสามารถนำไปบังคับใช้ได้แล้ว โครงสร้างของมวยไทยจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อแสวงหาแนวทางหรือการสร้างทางเลือกการพัฒนามวยไทยเพื่อการสร้างสรรค์เกมส์กีฬาใหม่โดยมีวิธีการ ดังนี้

การปรับตัวของค่ายมวยหรือเจ้าของค่ายมวย

แวดวงมวยไทยมีความสัมพันธ์กันในลักษณะพึ่งพาอาศัยกันเปรียบเทียบกับสำนวนที่เรียกว่า “น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า” ที่หมายถึงเวทีมวยต้องพึ่งพาโปรโมเตอร์ในการจัดรายการแข่งขันชกมวยที่คนดูยินดีเสียเงินเพื่อซื้อบัตรเข้าชมมากเพียงพอที่จะสร้างรายได้และมีกำไรจากการจัดการแข่งขันได้ โดยมีเซียนมวยเป็นผู้ชมหลัก ขณะที่เซียนมวยก็ต้องพึ่งพาเวทีมวย โปรโมเตอร์ผู้จัดการแข่งขันก็ต้องจัดหานักมวยแต่ละค่ายในสังกัดของตนเองประคับคู้ที่มีความคู่ต่อสู้เพื่อสร้างแรงดึงดูดให้กับผู้ชม ทุกองค์ประกอบของการแข่งขันมวยไทยในโครงสร้างที่มีเซียนพนันเข้ามาข้องเกี่ยวจะอยู่ภายใต้ข้อกำหนด กฎกติกาและมารยาทที่แต่ละฝ่ายจะต้องมีความเข้าใจกันอยู่แล้วระดับหนึ่ง

ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างมวยที่มีเซียนพนันมวยเข้ามาเกี่ยวข้องจึงทำให้การแข่งขันมวยไทยในฐานะของเกมส์กีฬาที่จะต้องมีความโปร่งใส ยุติธรรม และมีอิสระต่อการตัดสินใจบนเวทีการแข่งขันมีความบิดเบี้ยวที่อาจนำไปสู่การพนันเชิงวัฒนธรรมที่ไม่แตกต่างจากไก่ชน ปลากัด หรือวัวชน การทำให้การชกมวยไทยกลับไปสู่เกมส์การแข่งขันเชิงกีฬา ค่ายมวยหรือหัวหน้าค่ายมวยซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่มีนักมวยภายใต้สังกัดจะต้องเป็นอิสระจากบรรดาเซียนพนันและการพนัน

ค่ายมวยจำเป็นต้องมีการปรับตัวที่ไม่ได้มองเพียงแค่นักมวยเป็นพื้นที่ฝึกซ้อมมวยของนักมวย แต่ค่ายมวยคือ “พื้นที่ของการเรียนรู้การกีฬาชกมวยไทย” ซึ่งเป็นศิลปะการต่อสู้ประจำชาติ

¹ การยกเลิกผลการแข่งขันหรือผลการชกมวย ในความหมายของแวดวงเซียนมวยในกรณีที่มีการตัดสินว่าไม่มีการตัดสินผลการชกดังกล่าว หรือมวยยกเลิกไปก่อน ถือได้ว่าการเดิมพันไม่เกิดขึ้น

ค่ายมวยที่มีศักยภาพปรับตัวไปได้หลายรูปแบบ เช่น โรงเรียนสอนมวยไทยให้กับผู้สนใจและชาวต่างชาติ หรือการท่องเที่ยวและการพักผ่อนเชิงเกมสกีฬา หรือการสร้างการจัดการภายในค่ายมวยที่อาจอยู่ในรูปแบบของ Sport complex ที่มีความสามารถสร้างรายได้อีกทางหนึ่งนอกจากการพึ่งพายุ้งกับรายได้ของค่าตัวนักมวย มีค่ายมวยจำนวนมากที่เปิดสอนผู้ให้ความสนใจและนักมวยทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศในรูปแบบของการฝึกมวยไทยด้วย เช่น การสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้เข้ามาสมัครเรียนมวยไทยทั้งในรูปแบบค้างคืนที่ค่ายมวยและการฝึกฝนแบบไป - กลับ มีการฝึกฝนโดยใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาเข้ามาช่วยสนับสนุน ได้แก่ อาหารการกิน การนวดนักมวยอย่างถูกวิธี การออกอาวุธหมัด เท้า เข่า ศอกของนักมวย ขณะที่นักมวยที่มีความโดดเด่นหัวหน้าค่ายจะสามารถสนับสนุนให้ขึ้นชกในรายการที่ถูกจัดขึ้นตามเวทีมวยต่าง ๆ เช่น รายการของ Max Muaythai รายการ Rajadamnern World Series (RWS) หรือแม้แต่กระทั่งรายการระดับสากล One Champion เป็นต้น บางค่ายมวยโดยเฉพาะค่ายมวยขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพมีการยกระดับค่ายมวยของตนเองขึ้นเป็นโปรโมเตอร์ มีการจัดรายการของตนเองทั้งภายในประเทศ เช่น คิกเพชเรียนดี (ค่ายเพชรยินดี) หรือการจัดการแข่งขันในต่างประเทศ เช่น รายการ M ONE CHINA PROFESSIONAL MUAYTHAI - INC K9 CHAMPIONSHIP 2019 ของทางค่ายมวย M - One Lumpinee ที่ถูกจัดขึ้นในเมืองปักกิ่ง ประเทศจีน เพื่อเปิดช่องทางการตลาดการกีฬาแบบใหม่ในต่างประเทศ หรือบางค่ายได้จัดตั้งเวทีมวยชั่วคราวของตนเองขึ้น เช่น เวทีมวยชั่วคราวจิตรเมื่อนนท์ (ตลาด อ.ต.ก.) ทำนันทน์ การจัดการภายในของค่ายมวยจะทำให้ค่ายมวยมีศักยภาพและมีความสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

การปรับโครงสร้างรายได้ของนักมวย

การเข้าสู่อาชีพมวยไทยนับเป็นการลงทุนทางด้านร่างกายที่ค่อนข้างสูง เนื่องจากต้องมีการฝึกฝนความเข้มแข็งทางด้านร่างกายและทักษะมาตั้งแต่อายุเพียง 6 - 7 ขวบ การฝึกซ้อมก็มีได้แตกต่างจากนักมวยผู้ใหญ่มากนัก นักมวยแทบทุกรายต่างประสบปัญหาอาการบาดเจ็บ อาการเจ็บปวดทั้งจากการฝึกซ้อม อาการบาดเจ็บจากการขึ้นชกในแต่ละครั้ง นักมวยบางรายอาจโชคร้ายถึงขั้นเสียชีวิตจากการแข่งขันก็เกิดขึ้นมาแล้ว ก่อนทำการแข่งขันนักมวยอาจต้องมีการทำน้ำหนักรีดอาหาร การอดข้าวเพื่อลดน้ำหนักในช่วงของการแข่ง ขณะเดียวกันการลงทุนไปกับร่างกายอย่างหนักหน่วงแต่อายุการทำงานหรือระยะเวลาที่พวกเขาประกอบอาชีพมวยค่อนข้างสั้น นักมวยที่เข้าสู่ช่วงอายุ 25 ปี เป็นต้นไป โดยอาจกล่าวได้ว่าผ่านจุดสูงสุดของการประกอบอาชีพมวยไปแล้วและอยู่ในระหว่างซาลง

รายได้ของนักมวยไทยอย่างเป็นทางการจะมาจากค่าตัวของนักมวยที่ได้รับจากการขึ้นชกในรายการแข่งขันและแบ่งครึ่งกับหัวหน้าค่าย เช่น ค่าตัวขึ้นชก 40,000 บาท นักมวยจะได้รับ 20,000 บาท และที่เหลือจะเป็นส่วนของหัวหน้าค่าย 20,000 บาท ตามกฎหมายแล้วนักมวยจะมีระยะเวลา

การพักผ่อนร่างกายอย่างน้อย 21 วันถึงจะขึ้นชกครั้งถัดไปได้ ซึ่งอาจหมายความว่านักมวยจะมีรายการขึ้นชกเฉลี่ย 1 ครั้งต่อเดือนหรืออาจมีรายได้เดือนละครั้ง ถึงแม้จะมีข้อกำหนดการจ่ายค่าตัวนักมวยอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรแต่ก็ยังคงมีปัญหาค่าตัวระหว่างหัวหน้าค่ายกับนักมวยอยู่ในบางกรณี นอกจากนี้นักมวยไทยอาชีพก็ยังมีรายได้ส่วนอื่น ๆ ที่ตกเป็นของนักมวยโดยตรง เช่น เงินรางวัลจากการแข่งขัน เงินอัดฉีดจากบรรดาเซียนมวย เงินปลอบใจหรือทิป เป็นต้น จะเป็นรายได้ที่นักมวยได้รับโดยไม่ต้องแบ่งหรือจัดสรรให้กับบุคคลอื่น ๆ แต่เงินเหล่านี้นักมวยจะต้องเป็นฝ่ายชนะเท่านั้นถึงจะได้เงินจำนวนนี้ไป

เมื่อพิจารณารายได้จากค่าตัวการขึ้นชกของนักมวยที่ต้องแลกมากับอาการบาดเจ็บหรือการเจ็บปวดของร่างกายอาจเป็นรายได้ที่ไม่สูงมากและอาจอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบกับระยะเวลาในการทำงานของนักมวย และรายได้จากเงินอัดฉีด เงินรางวัล จะมีความไม่แน่นอนและคาดการณ์ไม่ได้ เนื่องจากนักมวยไม่สามารถที่จะคาดเดาผลการแข่งขันครั้งนั้นได้เลยถึงแม้ว่าตัวเองจะเป็นผู้ขึ้นชกเอง ดังนั้นรายได้ของนักมวยจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างที่อยู่ในระดับสูงมากขึ้น เพื่อให้ให้นักมวยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเงินอัดฉีดที่มาจากเซียนพนันมวยซึ่งไม่สามารถคาดการณ์ได้

การมีรายได้ที่สูงและมั่นคงจะทำให้นักมวยไม่พึงพายุอยู่กับเม็ดเงินจากการพนัน มีสมาธิจดใจจ่ออยู่กับเกมส์กีฬา สามารถพัฒนาเกมส์การชกมวยบนเวทีการแข่งขัน การแสดงออกซึ่งศิลปะแม่ไม้มวยไทยซึ่งเป็นอัตลักษณ์การต่อสู้ประจำชาติก่อให้เกิดการสร้างฐานคนดูใหม่หรือกลุ่มผู้ชมใหม่ ๆ มากขึ้น ลดความกังวลต่อการประกอบอาชีพ ภาระของครอบครัวที่ตนเองต้องรับผิดชอบภายหลังจากการเลิกชกมวยไปแล้ว การจ่ายค่าตัวนักมวยที่สูงดังปรากฏในรายการแข่งขันของ One Championship ที่ให้ค่าตัวสูงสุดถึงหลักล้านบาท คู่ไหนชกกันดุเดือดหรือชนะน็อกคู่ต่อสู้ก็จะได้รับเงินโบนัสเพิ่มเติมอีกหลายแสนบาทต่อการขึ้นชกเพียงครั้งเดียว

4.3 การสร้างระบบสวัสดิการเพื่อคุ้มครองนักมวยในระยะยาว

ระบบสวัสดิการจะทำให้นักมวยมีความมั่นคงในอาชีพถึงแม้ว่าตนเองจะเลิกชกมวยหรือแขวนนวมไปแล้ว เนื่องจากนักมวยหลายรายประสบปัญหาภายหลังจากการเลิกชก เช่น อาการเจ็บป่วยจากผลกระทบกระเทือนทางสมอง ตาบอด การสูญเสียความทรงจำ หรืออาการประสาท อติตนักมวยมีความเสี่ยงหรือมีแนวโน้มที่จะเป็นโรคอัลไซเมอร์ (Alzheimer) และ พาร์กินสัน (Parkinson) ได้ โดยเฉพาะการแข่งขันที่สนับสนุนและกระตุ้นให้นักมวยเดินเข้าหาคู่ต่อสู้เพื่อสร้างความสนุกสนานในเกมส์การต่อสู้ หรือการแข่งขันที่ใช้ نرمไม่หนามากหรือนวมขนาด 4 ออนซ์ ดังในรายการแข่งขันของ One Championship ที่สร้างความมันส์และสนุกสนานให้กับผู้ชม แต่ความรุนแรงที่นักมวยจะได้รับบาดเจ็บจากการต่อสู้ก็มีความเสี่ยงและความรุนแรงที่ค่อนข้างสูง บริเวณที่นักมวยมักได้รับบาดเจ็บมากที่สุด ได้แก่ บริเวณใต้คางและบริเวณหน้าอก ที่จะทำอันตรายต่อผิวหนัง การเกิดบาดแผลแตก

แผลฉีกขาด รอยฟกช้ำ ชีโครงเดาะ เลือดออกภายใน แต่อาการบาดเจ็บเหล่านี้ อาจมีความเป็นอันตรายที่นักมวยแทบทุกรายต้องเผชิญ

นักมวยบางรายที่ถูกชกบริเวณใบหน้าทำให้กระดูกใบหน้าแตก ดั้งหัก กรามหัก ฟันหลุดร่วงออกไป สร้างความอันตรายต่อดวงตาเนื่องจากดวงตาเป็นจุดเสี่ยงที่จะถูกกระทบได้โดยตรงและง่ายจากการชกส่งผลต่อการบาดเจ็บที่จอประสาทตา การตกเลือดที่จอประสาทตา ตาหลุด และรวมถึงอาการบาดเจ็บอื่น ๆ จากดวงตา (พรพิมล เซวงศักดิ์โสภาคย์, 2554)

การได้รับผลกระทบบริเวณศีรษะและสมองจากการชกมวยจำแนกออกเป็น 2 ชนิด คือ หนึ่ง อาการที่แสดงออกทันที เช่น มึนหัว สลบ เลือดคั่งในสมอง เป็นต้น และสอง คือ อาการบาดเจ็บที่แสดงออกหลังจากอาการบาดเจ็บสะสมเป็นระยะเวลานานบางรายอาจเกิดในช่วงของการประกอบอาชีพมวย และบางรายเกิดภายหลังจากการแขวนนวมแล้วมีอาการป่วยเรื้อรัง เช่น พะเยาว์ พูลธรัตน์ โรคเซลล์ประสาทเสื่อมที่คาดว่าเกิดจากสมองและส่วนหัวต้องถูกกระทบกระเทือนอยู่ตลอดเวลา แส่นศักดิ์ เมืองสุรินทร์ ที่ตาข้างซ้ายเริ่มประสบปัญหาการมองเห็นจนตาบอดในที่สุด เกิดปัญหาเกี่ยวกับสมองและเสียชีวิตในระยะเวลาต่อมา และปานเพชร ผดุงชัย โดนศอกจากการชกกับแอนโทนี ทีเอฟซี จนล้มลงหัวฟาดพื้นจนเลือดคั่งในสมองและเสียชีวิตในระยะเวลาต่อมา (พรพิมล เซวงศักดิ์โสภาคย์, 2554)

กรณีการบาดเจ็บของนักมวยมีตั้งแต่เจ็บปานกลางจนกระทั่งส่งผลระยะยาวและเสียชีวิต ภายหลังจากการประกอบอาชีพมวยที่มีระยะเวลาการทำงานที่ค่อนข้างสั้น ควรมีการดูแลและการจัดตั้งสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับนักมวย เช่น การจัดทำประกันสุขภาพและชีวิตให้กับนักมวยโดยเจ้าค่ายเป็นผู้รับผิดชอบหรือผู้จัดรายการอาจให้ความช่วยเหลือ การสร้างสวัสดิการการดูแลนักมวยที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศในระยะยาว การจัดการบริหารกองทุนมวยเพื่อสร้างระบบสวัสดิการให้กับนักมวยที่ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้จะนำเสนอผลการศึกษาภาพรวมเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย การถอดองค์ความรู้เพื่อนำมาอภิปรายผลการศึกษาพร้อมกับแนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยที่ได้มีการศึกษามา และการจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะและการพัฒนาต่อยอดความรู้ทางวิชาการ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้ ได้แก่

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “โครงสร้างและผู้กระทำการของการพนันมวยไทยในสังคมไทย” สามารถสรุปผลการศึกษาเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างและผู้กระทำการในฐานะผู้ปฏิบัติการการเล่นพนันมวยไทยในสังคมไทย พบว่า การก่อรูปเชิงโครงสร้างของการเล่นพนันมวยถูกอธิบายผ่านเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์การสร้างชาติมาโดยตลอด ได้แก่ การต่อสู้ด้วยมือเปล่าเพื่อป้องกันตัวในศึกสงครามหรือการเตรียมผู้คนเพื่อเอาไว้ใช้ในการทำสงครามขนาดใหญ่ ตลอดจนพระมหากษัตริย์ปลอมตัวมาแข่งขันชกมวยไทย การแข่งขันมวยไทยเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2463 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้ซื้ออาวุธปืนให้กับกองเสือป่า ต่อสนามมวยได้มีการเติบโตและปรับปรุงให้มีความสามารถที่จะรองรับคนดูได้จำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะเวทีมวยลุมพินีที่บริหารงานโดยกองทัพบกและเวทีมวยราชดำเนินที่บริหารงานโดยเอกชน การแข่งขันมวยไทยขยายตัวขึ้นมาพร้อม ๆ กับการขยายตัวของระบบการสื่อสารมวลชนเริ่มมีการถ่ายทอดจากเวทีหลักในกรุงเทพมหานครกระจายไปสู่ทุกภูมิภาคจนกลายเป็นที่นิยมกับผู้คนทุกเพศทุกวัย จนกลายเป็นแรงดึงดูดที่ทำให้ผู้สนใจเข้าร่วมการฝึกฝนเพื่อเป็นนักมวยไทยอาชีพ

โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมวยไทยกับการพนันมีความแนบแน่นจนแทบจะเป็นเนื้อเดียวกัน เนื่องจากหัวหน้าค่ายจะต้องมีเงินลงทุนจัดตั้งค่ายและการดูแลนักมวยในสังกัดของตัวเองค่อนข้างสูง และรายได้มาจากส่วนแบ่งค่าตัวของนักมวยที่มีรายการขึ้นชก ทั้งหัวหน้าค่ายและนักมวยก็คาดหวังอยู่กับรายได้จากเม็ดเงินการพนันอีกทางหนึ่ง เช่น เงินอัดฉีดให้กับนักมวยจากเซียนพนัน เงินเดิมพันของเซียนพนันโดยหัวหน้าค่ายเข้าไปเกี่ยวข้อง ภายใต้ความสัมพันธ์เหล่านี้จึงทำให้การพนันเข้ามาสอดแทรกอยู่ในเกมส์กีฬาอยู่แทบทุกกระบวนการ

โครงสร้างส่วนบนของมวยไทยจะมีลักษณะของการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างนายสนาม ผู้จัดรายการและหัวหน้าคณะ โดยนายสนามก็คาดหวังกับการจัดการแข่งขันของโปรโมเตอร์ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับสนามมวย และโปรโมเตอร์จะต้องมีเครือข่ายค่ายมวยในสังกัดของตนเองในปริมาณที่มากเพียงพอต่อการจัดการแข่งขันชกมวยไทยตามรายการที่ตนเองได้ไต่เต้าจัดสรรมาจากนายสนามมวย และค่ายมวยก็ต้องพึ่งพาผู้จัดรายการเพื่อให้ชกมวยในสังกัดของตนเองมีเวทีขึ้นชกได้อย่างต่อเนื่องจนสามารถสร้างรายได้เข้ามาสู่การจัดการภายในค่ายได้อย่างไม่ขัดสน ขณะที่โครงสร้างส่วนล่างคือนักมวยไทยที่อยู่ภายใต้สังกัดของค่ายมวยหรือเจ้าของค่ายมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ กล่าวคือหัวหน้าค่ายจะมีอำนาจแบบเบ็ดเสร็จในการควบคุมนักมวยให้อยู่ในระเบียบวินัยของการฝึกซ้อม การย้ายค่าย และการใช้ชีวิตประจำวัน บางรายอาจรวมไปถึงการมีบทลงโทษอย่างรุนแรงถึงขั้นทำร้ายร่างกายกัน

ผู้กระทำการที่อยู่ในโครงสร้างของการเล่นพนัน ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพเซียนพนันมวย ซึ่งมีบทบาทและคร่ำหวอดอยู่ในแวดวงมวยไทย เซียนพนันมวยจะต้องมีความเพียรพยายามและความอดทนไม่แตกต่างจากการประกอบอาชีพอื่น ๆ ต้องไขว่คว้าหาข้อมูลของนักมวยที่มีรายการขึ้นชกในแต่ละวันเพื่อมาออกเป็นราคาอัตราต่อรองสำหรับการวางเดิมพันกับเซียนมวยรายอื่น เซียนพนันมวยจำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม คือ เซียนมวยหน้าใหม่ เซียนมวยขนาดกลาง เซียนมวยใหญ่และเซียนมวยซื้อ-ขาย โดยแต่ละกลุ่มอาจมีปฏิบัติการทั้งคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน วงการของเซียนพนันมวยสามารถดำรงอยู่ได้จาก “ความไว้วางใจ” ที่ยึดถือขึ้นเป็นสัจจะของเซียนมวยประกอบสร้างขึ้นมาจาก “เวลา” และ “ความเชื่อมั่นทางการเงิน”

ผู้ชมการแข่งขันมวยไทยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเครือญาตินักมวยปฏิบัติของการเข้ามาชมจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับนักมวยซึ่งอาจเป็นบุตรหลาน คนในครอบครัวหรือคนบ้านเดียวกัน กลุ่มผู้ชมเพื่อความบันเทิง ผู้ชมกลุ่มนี้จะมีฐานขนาดใหญ่ที่สุดและสามารถขยายกลุ่มคนดูมวยไทยได้ในระดับนานาชาติ คนดูกลุ่มเพื่อการพักผ่อนและความบันเทิงจะมีความชื่นชอบในศิลปะการต่อสู้ที่หลากหลายตลอดจนการให้ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม และมีความยินดีที่จะเสียเงินเพื่อเข้ามาเข้าชมหรือสร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมมวยไทย และกลุ่มเซียนมวยที่ประกอบไปด้วยเซียนมวยหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้รู้ในเกมส์กีฬามวย และเซียนพนันมวยผู้ซึ่งมีปฏิบัติการเพื่อมาเล่นพนันการแสวงหารายได้จากการวางเดิมพันเป็นหลัก ผู้ชมในกลุ่มของเซียนมวยอาจเป็นคนดูขาประจำของเวทีมวยแต่คนดูเหล่านี้จะมีข้อจำกัดค่อนข้างสูงในการขยายฐานผู้ชมเพื่อสร้างตลาดคนดูเกมส์กีฬากลุ่มใหม่ ๆ

นักมวยไทยในฐานะผู้กระทำการจึงเต็มไปด้วยพันธนาการของระบบการพนัน เงินเดิมพันเข้ามากระทบต่อการชกบนเวทีด้วยอัตราต่อรองที่อยู่ข้างล่างเวที การออกอาวุธของนักมวยที่เข้าเป้าแต่อาจไม่หนักหน่วงเพียงพอที่จะทำให้ราคาต่อรองของตนเองกลับมาเป็นต่อได้ นอกจากการแก้เกมส์บน

เวทีมวยระหว่างการแข่งขันจากบรรดาพี่เลี้ยงนักมวยแล้ว นักมวยอาจต้องฟังเสียงจากบรรดาเซียนมวยที่อยู่รายรอบเวทีด้วย ด้วยเงินจากระบบการพนันส่งผลให้เกมส์การชกมวยไทยแทบจะเป็นรูปแบบซ้ำ ๆ เดียวกัน คือ ยกหนึ่งดูเชิง ยกสองเริ่มออกอาวุธ ยกสามและยกสี่จะเป็นการชกแบบจริงจัง ๆ จัง ๆ ยกห้าเต็ง ทำให้รูปแบบการแข่งขันไม่เป็นไปตามการแข่งชกกีฬาแต่เป็นไปตามระบบเกมส์การพนัน และนักมวยไทยที่อยู่ภายใต้ระบบอุปถัมภ์แบบเบ็ดเสร็จจนเปรียบเสมือน “แรงงานทาส” ที่อยู่ในค่ายมวยเริ่มลุกขึ้นมาต่อสู้และถกเถียงอยู่กับระบบอุปถัมภ์ว่าพวกเขา (นักมวย) มีอิสรภาพแค่ไหน? มีความสามารถในการจัดการตัวเองได้อย่างไรบ้าง? คำถามเหล่านี้จึงกลายเป็นข้อคำถามที่มีต่อระบบที่นักมวยมีปฏิบัติการเพื่อการปลดปล่อยตนเอง

การเสนอแนวทางการสร้างมาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากการเล่นพนันมวยไทยจำเป็นต้องแยกเกมส์กีฬาออกจากการเล่น ได้แก่ การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาให้มีความสามารถที่จะแยกการแข่งขันมวยไทยจากการพนันได้ เนื่องจากข้อกฎหมายยังคงมีข้อจำกัดทางปฏิบัติทางกฎหมาย เช่น การล้มมวยหรือการเข้ามาแทรกแซงผลการแข่งขันก็ยังไม่สามารถนำผู้กระทำผิดไปลงโทษได้ การปรับโครงสร้างมวยไทยเพื่อยกระดับขึ้นไปสู่เกมส์กีฬาจะต้องมีการปรับตัวได้แต่เจ้าของค่ายมวยหรือหัวหน้าค่ายที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาค่ายของตนเองให้เป็น “พื้นที่ของการเรียนรู้การกีฬามวยไทย” ในฐานะที่เป็นศิลปะการต่อสู้ที่จะทำให้ค่ายมวยสามารถปรับตัวไปได้หลายทิศทาง และก้าวขึ้นสู่การต่อสู้ในระดับสากลได้ และการปรับโครงสร้างรายได้ของนักมวยให้เพิ่มสูงขึ้นและมีความมั่นคงมากขึ้น เนื่องจากอาชีพนักมวยมีอายุการทำงานที่ค่อนข้างสั้นแต่มีการลงทุนทางด้านร่างกายที่สูงที่สุด ทุกครั้งที่ขึ้นบนเวทีต้องเผชิญอยู่กับความเจ็บปวด อาการบาดเจ็บตั้งแต่เล็กน้อยไปจนมากที่สุด หรือบางกรณีอาจมีความเสี่ยงถึงการสูญเสียชีวิต สุขภาพร่างกายของนักมวยจึงได้รับผลกระทบจากการแข่งขัน การฝึกซ้อมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การสร้างระบบสวัสดิการที่ดีจึงมีความสำคัญต่อการความคุ้มครองนักมวยในระยะยาวและลดการพึ่งพารายได้จากพนันของนักมวยได้

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ข้อค้นพบจากการศึกษาเรื่องโครงสร้างและผู้กระทำการของการพนันมวยไทยในสังคมไทยสามารถนำมาอภิปรายผลร่วมกับการศึกษาที่ผ่านมาของทฤษฎี สิทธิประเสริฐ (2536) โครงสร้างและพฤติกรรมของตลาดมวยไทย จิราพร แก้วศรีงาม (2547) เปิดโลกมวยไทย: ความสัมพันธ์ระหว่างนักมวย ค่ายมวย และการศึกษาของรัตพงษ์ สอนสุภาพ (2560) เรื่องโครงสร้างและพฤติกรรมการเล่นมวยไทยตามประเด็นของความสัมพันธ์อย่างเหนียวแน่นระหว่างการเล่นกับการชกมวยไทยและรายได้จากการขายบัตรก็มาจากคนดูกลุ่มเซียนพนันเป็นหลัก และระบบเงินตราจากการพนันเข้าไปหล่อเลี้ยงธุรกิจมวยไทยให้ดำเนินต่อไปได้ แต่การศึกษาโครงสร้างและผู้กระทำการของการพนัน

มวยไทยในสังคมไทยได้พยายามแยกการวิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นถึงโครงสร้างของการพนันมวย โดยแสดงให้เห็นได้ว่า มวยไทยในฐานะของเกมส์การแข่งขันกีฬาสามารถแยกออกจากระบบการพนันที่กำลังดำรงอยู่ในแวดวงมวยไทยได้ เนื่องจากโครงสร้างของคนดูและผู้ชื่นชอบมวยไทยในมิติของการต่อสู้เพื่อความบันเทิงจะมีจำนวนที่มากกว่าและสามารถขยายฐานของผู้ชมซึ่งจะนำไปต่อยอดการสร้างธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับเกมส์การแข่งขันมวยไทยได้อีกเป็นจำนวนมาก และการที่มวยไทยยึดโยงอยู่กับกลุ่มคนดูซึ่งเป็นคนกลุ่มเพียงเล็กน้อยหรือเซียนพนันมวยกลับกลายเป็นการ “บอนไซมวยไทย” หรือทำให้วงการมวยไทยไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้ มวยไทยกลายเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่มของเซียนมวยที่ผู้ชมคนอื่น ๆ อาจดูแล้วไม่เข้าใจ

การศึกษาโครงสร้างและผู้กระทำการของการพนันมวยไทยในสังคมไทยได้เห็นข้อแตกต่างจากงานชิ้นที่ผ่านมาแทบทั้งหมด โดยแสดงให้เห็นว่ามวยไทยที่สัมพันธ์อยู่กับเกมส์การพนันจะส่งผลต่อการพัฒนามวยไทยในแทบทุกด้านโดยตรง และการจำแนกโครงสร้างของผู้ชมและผู้ที่ทำให้ความสนใจมวยไทยจะพบว่าผู้ชมกลุ่มการพักผ่อนและความบันเทิงมีปริมาณที่มากกว่าซึ่งจะทำให้มวยไทยสามารถพัฒนาได้อีกมาก ขณะที่กลุ่มคนดูที่มีปริมาณเพียงเล็กน้อยกลับมีบทบาทในการควบคุมและแทรกแซงเกมส์การแข่งขันกีฬามวยไทยซึ่งส่งผลกระทบเชิงลบต่อการพัฒนามวยไทยโดยตรง และการศึกษาชิ้นนี้จึงได้มีข้อค้นพบต่อไปว่ามวยไทยควรถูกทำให้เป็นเกมส์กีฬาการแข่งขันอย่างแท้จริง และจำเป็นต้องแยกการพนันออกจากเกมส์การแข่งขัน

การอภิปรายผลร่วมกับการศึกษาการพนันเชิงโครงสร้างหน้าที่ทางสังคม ได้สอดคล้องกับแนวคิดตามประเด็นที่ว่าด้วยการพนันได้มีบทบาทและทำหน้าที่ทางสังคม โดยเฉพาะกลุ่มเซียนพนันมวยที่เข้ามามีบทบาทและทำหน้าที่ขับเคลื่อนทำให้การแข่งขันมวยไทยสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างทางสังคมได้ฉายภาพให้เห็นผู้ปฏิบัติการซึ่งทำหน้าที่ค้ำยันและขับเคลื่อนโครงสร้างให้ไปในทิศทางที่ตนเองต้องการ และโครงสร้างของการพนันมวยไทยสามารถแบ่งได้ 2 ส่วน คือ ความสัมพันธ์ของโครงสร้างส่วนบนซึ่งเป็นรูปแบบของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และความสัมพันธ์ของโครงสร้างส่วนล่างซึ่งเป็นรูปแบบอุปถัมภ์ที่ผู้ที่อยู่เหนือกว่ามีอำนาจเบ็ดเสร็จในการควบคุมชีวิตของผู้ที่อยู่ใต้การปกครอง/ดูแล แต่อย่างไรก็ตามผู้ถูกปกครองในฐานะของผู้ปฏิบัติการเหล่านี้ได้รับรู้ถึงสถานะ สิทธิเสรีภาพและการถูกเอารัดเอาเปรียบของตนเองจึงเริ่มมีความพยายามที่จะลุกขึ้นมาเพื่อปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในทรัพยากรที่ตัวเองถูกแย่งชิงหรือถูกจัดสรรให้อย่างไม่เป็นธรรม

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีบทบาทในการสร้างมาตรการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและมีความชัดเจนเพื่อควบคุมมิให้การพนันเข้ามาแทรกแซงการแข่งขันกีฬามวยไทย

2. การพัฒนาระบบและกลไกเพื่อยกระดับการแข่งขันมวยไทยในระดับสากล ซึ่งจะนำมาสู่การต่อยอดอย่างเป็นรูปธรรมโครงสร้างทั้งระบบ และการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับนักมวยไทย

3. ควรมีการศึกษารูปแบบการแข่งขัน การจัดการและการถอดบทเรียนของเกมส์กีฬาที่ประสบความสำเร็จในระบบสากล เช่น การแข่งขันมวยกรง 8 เหลี่ยม (Ultimate Fighting) การแข่งขันฟุตบอลพรีเมียร์ลีกของอังกฤษ เพื่อมาปรับใช้ในการยกระดับการแข่งขันมวยไทย

บรรณานุกรม

- Edward Cifton Devereux. (1949). *Gambling and the social structure : a sociological study of lotteries and horse racing in contemporary America*. Dissertation. Harvard University.
- James H. Frey. (1984). Gambling: A Sociological Review. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 474, Gambling: Views from the Social Sciences (Jul., 1984), pp. 107-121
- Jan McMillen (Edit). (1996). *Gambling Cultures: Studies in history and interpretation*. Routledge. New York USA.
- Mainstand. 2022. “การกำเนิดใหม่ของเวทีมวยราชดำเนิน ที่คงรากเหง้าไว้ และตามเทรนด์โลกทัน”.
<https://www.mainstand.co.th/th/features/5/article/3104>. เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2566.
- Matichonweekly. 2565. เมื่อเซียนมวย (แกะดำ) สวมบท ‘มาเฟีย’ ใหญ่ แฉสาเหตุหลัก ‘พนัน’.
https://www.matichonweekly.com/column/article_569662. เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566.
- Yindeeman’s talk. (2565). เสียเน้าและเสียโบ้ทตอบ 20 คำถามที่แฟนมวยอยากรู้. เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2566. เข้าถึง <https://www.youtube.com/watch?v=N0Zv5OrMkd0>.
- กติกาสุขสวัสดิ์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของเยาวชนในสถาบันการอาชีวศึกษา. *Political Science and Public Administration Journal*, 10(2), 23-44.
- กนกพร ดีบุรี. (2556). *โครงการวิจัยการพนันภาคเหนือตอนบน : ผู้หญิง หวย และความเชื่อ ในมิติเศรษฐกิจครัวเรือน*. ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กระทรวงมหาดไทย. 2504. *วางหลักเกณฑ์การอนุญาตการแข่งขันชกมวย มวยปล้ำ และจำนวนสนามแข่งขันชกมวย มวยปล้ำ*. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ที่ มท.๘๗๐๒/๒๕๐๔. .
- กาญจนา พงศ์พนรัตน์. (2558). *โครงการวิจัยเรื่อง “เยาวชนกับการพนัน: ปัจจัยเสี่ยง ความเปราะบางและผลกระทบทางสังคม*. ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กาญจนา แก้วเทพ และเดือนเด่น เหลืองแข็ง. (2536). *การเล่นหวยกับสื่อมวลชน: บทบาทที่ทฤษฎีอาจจะลืมหากล่าวถึง*. *วารสารนิเทศศาสตร์* ปีที่ 14
- กิตติทัช อินทเกษร. (2553). *พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล: กรณีศึกษานักศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก*. งานนิพนธ์. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. มหาวิทยาลัยบูรพา
- คมชัดลึก. (2555). ช็อค! “บัวขาว” ประกาศแขวนนวม. เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2566. เข้าถึง <https://www.komchadluek.net/news/131709>
- จิราพร แก้วศรีงาม. (2547). *เปิดโลกมวยไทย: ความสัมพันธ์ระหว่างนักมวย ค่ายมวย และธุรกิจในการมวยไทย*. วิทยานิพนธ์. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล. คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์และคณะ. (2559). *เครือข่ายชนชั้นนำทางเศรษฐกิจการเมือง กระบวนการและผลกระทบของบ่อนคาลิโนตามชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตจังหวัดภาคตะวันออก*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขวงศักดิ์ พลเยี่ยม. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อการ (ซื้อ) เล่นหวยใต้ดินของประชาชน กรณีศึกษา: อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด*. ปัญหาพิเศษ. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐิตินัน สือเสาวลักษณ์. (2556). *พฤติกรรม การซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ณัฐพัช ญ์ ทีฆโชติคุณานนท์. 2561. มวยไทยจากค่ายสู่ “ยิม - ฟิตเนส. เข้าถึงได้ที่ https://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/317/1/1/มวยไทยใต้เงาพนัน/ เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2566.
- ดาร์รัตน์ คนล้ำ. (2560). *ความเชื่อมโยงระหว่างทัศนคติ พฤติกรรม และฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรไทย กรณีศึกษา ตำบลลำโรง อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ทฤษฎี สิทธิประเสริฐ. (2536). *โครงสร้างและพฤติกรรมของตลาดมวยไทย*. วิทยานิพนธ์. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. คณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ธนิต โตดิเทพย์. (2560). *การพนันฟุตบอลในชีวิตประจำวันของสังคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนิต โตดิเทพย์และคณะ. (2564). *โครงสร้าง ผู้กระทำการ และปฏิบัติการทางสังคมของการเล่นการพนันในพื้นที่ภาคกลาง*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธันนัท คชชาสุวรรณ, วันที่ 24 มกราคม 2566, เข้าถึงได้ที่ www.muaytoday.com
- นพนนท์ วรรณเทพสกุล. (2554). *เศรษฐกิจหวยใต้ดิน : มุมมองการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจสังคมไทยผ่านธุรกิจการพนัน*. ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน
- นวลน้อย ตรีรัตน์. (2539). *พนันฟุตบอล: การเสี่ยงโชคของชนชั้นกลาง*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง. คณะรัฐศาสตร์
- นวลน้อย ตรีรัตน์. (2557). *หวย : ความรู้และความหมายในมุมมองของผู้หญิง*. ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุศรา สุกใส. (2547). *พฤติกรรม การซื้อหวยใต้ดิน: ศึกษากรณีประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลคลองตำหรุ*. ปัญหาพิเศษ. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. มหาวิทยาลัยบูรพา

- ปรีชา สาธุพากษ์. (2557). *พฤติกรรม สาเหตุ และผลกระทบจากการเล่นพนันห่วยใต้ดินของประชาชนในเขต ตำบลแพรงษา จังหวัดสมุทรปราการ*. งานนิพนธ์. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคณะ. (2543). *อุตสาหกรรมการพนัน ไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และ มาเลเซีย*. กรุงเทพฯ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ผู้จัดการออนไลน์. (2565). "ชาตรี" ลั่น ไม่เกิน 2 ปี พร้อมประเคนค่าตัว 10 ล้านบาท แชมป์โลกชาวไทยในศึก ONE ลุมพินี. เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2566.
<https://mgronline.com/sport/detail/9650000119139>.
- พงษ์ศักดิ์ บัวทองธนะการ. (2562). *นโยบายของรัฐในการบริหารจัดการการพนันมวยไทย*. ดุษฎีนิพนธ์. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต(การเมือง). มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พรพิมล เขวงศักดิ์โสภาคย์. (2554). *นักมวย : อาชีพเสี่ยงภัยที่ถูกมองข้ามความปลอดภัย*. วารสาร มฉก. วิชาการ. 15(29). กรกฎาคม – ธันวาคม 2554.
- พรเพ็ญ วรลิตธา. (2557). *ความเป็นไปได้ในการแปลงเงินห่วยเป็นเงินออม: กรณีศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร*. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. ปีที่ 54. ฉบับที่ 1 (มกราคม – มีนาคม 2557).
- เพชรเจ็ดสี ส.เทียนโพธิ์, สยามสปอร์ต, เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2565
- โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. (2522). *พัฒนาการกีฬามวยไทย*. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาพลศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โพสต์ทูเดย์. (2555). *บัวขาวประกาศแขวนนวม*. เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2566. เข้าถึง <https://www.posttoday.com/lifestyle/157288>.
- มติชน. 2565. *มวยราชดำเนินเดือด! เซียนมวยฝีมือขึ้นเวทีประทุยกละเอียดผลต้อย – สั้งแบน 3 คนดังทันที*. https://www.matichon.co.th/sport-slide/news_3405081. เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566.
- มนัวาด ภูษธร ณ อยุธยา. (ม.ป.ป). *วิถีชีวิตไก่ชนสู่การพนันชนไก่*. ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตพงษ์ สอนสุภาพ และอิสริย์ รักดีศรีแพง. 2562. *การพนันมวยเด็กในสังคมไทย*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตพงษ์ สอนสุภาพ. 2560. *โครงสร้างและพฤติกรรมการเล่นมวยไทย*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วสันต์ ปัญญาแก้ว (บรรณาธิการ). (2557). *ฟุตบอลไทย ประวัติศาสตร์ อำนาจ การเมือง และความเป็นชาย*. กรุงเทพฯ. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วสันต์ ปัญญาแก้ว (บรรณาธิการ). (2559). *ฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีก: ผู้หญิง อำนาจ วัฒนธรรมแฟน และชนชั้นใหม่*. กรุงเทพฯ. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วัชร ศิลป์เสวตร. (2557). *บ่อนงานศพพิธีกรรมหรือธุรกิจที่หากินกับศพ*. กรุงเทพฯ. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัตน์ วชิรรัตนวงศ์. (2565). 20 คำถามที่แฟนมวยอยากรู้. เข้าถึงเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2566.
<https://www.youtube.com/watch?v=N0Zv5OrMkd0&t=147s>
- วิษณุวงศ์ สินศิริกุล. (2560). *มองพนันฟุตบอลผ่านเครื่องมือเศรษฐศาสตร์*. วารสารสุทธิปริทัศน์, 31(98), หน้า 222-232.
- ศิรินทิพย์ เทียนเงิน. 2550. ชีวิตและการทำงานของอาชีพนักมวยไทย. สารนิพนธ์. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สดี ไส สร้างไศรก, นนท์ พลาวัน. (2557). *บ่อนคาลิโน ช่องสง่าง-ช่องจรีอกเจียม อ.อัลลองเวง จ.อุดรรัมย์ ประเทศกัมพูชา ส่งผลให้วิถีพนันของชาวบ้านในพื้นที่ต่อแดนเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร*. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สตีธร ธนานิธิโชติ. (2555). *การพนันในมิติทางสังคมเศรษฐกิจและกฎหมาย*. Economics and Public Policy Journal, 2(4), 90-110.
- สมเกียรติ ยังชื่นสวัสดิ์. (2537). *การตลาดมวยไทยทางโทรทัศน์*. วิทยานิพนธ์. นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต. ภาควิชาการสื่อสารมวลชน. บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์และคณะ. (2547). *เศรษฐกิจการพนัน: ทางเลือกเชิงนโยบาย*. กรุงเทพฯ. ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิสร บุญญานุรักษ์. 2553. “มวยตู้” พัฒนาการจากสังเวียนมวยไทยสู่รายการมวยทางโทรทัศน์ (พ.ศ.2498 - 2552). วิทยานิพนธ์. วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อริยา เสวตามร์และคณะ. (2556). *ห่วย : ความรู้และความหมายในมุมมองของผู้หญิง*. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อลงกต เดือนคล้าย. 2563. ไม่ได้เชียร์แต่ซื้อตัว : วงจรสัมพันธ์ของ "เซียนมวย" กับ "นักชก" การพนันที่มีสองด้าน. <https://www.sanook.com/sport/1182884/>. เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2566
- อวิภรณ์ นิยมไทย. (2555). *พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ.2542*. จุลินิติ. กรกฎาคม – สิงหาคม 2555. หน้า 145 - 151

บุคคลานุกรม

ก้องฟ้า. (นามสมมุติ), (2566, 17 มกราคม). **นักมวยไทย**. สัมภาษณ์
 ณัฐ (นามสมมุติ), (2565, 18 ตุลาคม). **โปรโมเตอร์มวย**. สัมภาษณ์
 ดาว (นามสมมุติ), (2565, 2 ธันวาคม). **นักมวยไทย**. สัมภาษณ์
 ตู๋ (นามสมมุติ), (2566, 10 มกราคม). **นักมวยไทย**. สัมภาษณ์
 น้อย (นามสมมุติ), (2566, 15 มกราคม). **นักมวยไทย**. สัมภาษณ์
 เพชร (นามสมมุติ), (2565, 2 ธันวาคม). **นักมวยไทย**. สัมภาษณ์
 วิ (นามสมมุติ), (2565, 21 ตุลาคม). **โปรโมเตอร์มวย**. สัมภาษณ์
 วิ (นามสมมุติ), (2566, 24 มกราคม). **โปรโมเตอร์มวย**. สัมภาษณ์
 ใหม่ (นามสมมุติ), (2565, 6 ตุลาคม). **นักมวยไทย**. สัมภาษณ์
 อดีตนักมวยไทยรายหนึ่ง, (2565, 13 ธันวาคม) **ครูฝึกมวยไทย**. สัมภาษณ์
 โอ (นามสมมุติ), (2565, 1 ตุลาคม). **นักมวยไทย**. สัมภาษณ์
 โอ๊ต (นามสมมุติ), (2565, 28 พฤศจิกายน). **นักมวยไทย**. สัมภาษณ์